

O. G. TORSUNOV

TRYŠ MATERIALAUS PASAULIO ENERGIJOS

Skaitytojams, norintiems plačiau susipažinti su nagrinėjama tema, siūlome kreiptis šiais adresais:

Kauno Vedų kultūros centras
Panerių 187
LT-48437
EL.paštas: info.kaunas@veducentras.lt
www.veducentras.lt

Vilniaus Vedų kultūros centras
Raugyklos 23 - 2
EL.paštas: info@vedic.lt
www.vedic.lt

Be autoriaus (ir leidėjo) sutikimo šį kūrinį draudžiama atgaminti bet kokia forma, išleisti kūrinį ar versti. Draudžiama be autoriaus leidimo platinti kūrinio originalą ar jo kopijas parduodant, nuomojant, skelbti viešai su materialinio pasipelnymo tikslu. Cituojant šį kūrinį turi būti nurodomas citatos šaltinis ir žemiau pateikta nuoroda apie autorių. Keisti kūrinio turinį GRIEŽTAI DRAUDŽIAMA. Kūrinys skirtas išskirtinai tik asmeniniam nekomerciniam naudojimui, tuo tikslu jį galima viešai skelbti, įskaitant padarymą viešai prieinamu kompiuterių tinklais.

(C) 2000-2004, doktor O.G.Torsunov,
www.torsunov.ru

Turinys

TRYS MATERIALAUS PASAULIO ENERGIJOS.....	3
<u>ĮŽANGA</u>	3
<u>Kas kaltas?</u>	3
<u>Ir vis dėlto, matyt, kažkas kaltas</u>	4
<u>Kam to reikia – lai viskas pasilieka kaip buvę</u>	4
<u>Gyvenimas – neblogas dalykas, bet kur ta laimė?</u>	5
<u>Kaip kovoti su visuotiniu blogiu</u>	5
<u>Kas taps nugalėtoju ir bus laimingas</u>	6
<u>Kaip įsisavinti šioje knygoje pateiktą medžiagą</u>	6
<u>Papildomi reikalavimai gilesniam žinių įsisavinimui</u>	7
PIRMOJI PAŽINTIS SU GUNOMIS.....	8
<u>Kur mes galime patekti</u>	8
<u>Ką pasėsi, tą ir pjausi</u>	12
<u>Keturi evoliucijos keliai – nuo beždžionės iki žmogaus ir atgal</u>	13
<u>Mes parišti viena virve</u>	17
<u>Keletas žodžių apie tradicinę virtuvę</u>	19
<u>Kas gi yra materialios gamtos gunos?</u>	22
<u>Kur veda gerais norais grįstas kelias?</u>	23
<u>Kelias į dorybės guną</u>	26
<u>Švari sąžinė – tai nesibaigianti šventė</u>	29
<u>Mokykimės galvoti gunų kategorijomis</u>	34
<u>Kas iš tikrųjų koduoja žmones</u>	36

TRYŠ MATERIALAUS PASAULIO ENERGIJOS

IŽANGA

Kas kaltas?

Dažnai dėl savo problemų mes kaltiname ką tik nori, bet tik ne save. Žmonės nuo neatmenamų laikų įsitikinę, kad dėl visų mūsų nelaimių kalti aplinkiniai. Dar visai neseniai mes neturėjome supratimo, kad gyvenime yra ir tokie dalykai, kaip nužiūrėjimas, kerai, prakeikimai ir panašios grožybės.

Ne tik dabar, bet ir senovėje žmonės ieškojo savo nelaimių kaltininkų, nes jautė, kad visuose įvykiuose yra kažkokie dėsningumai. Juk neatsitiktinai mus, atrodo, nei iš šio, nei iš to užklumpa įvairios bėdos. Ir visada atrodo, kad dėl to kaltas kažkas kitas, bet tik ne pats nelaimėlis.

Studijuodamas senovinius Vedų šventraščius, aš radau išsamius paaiškinimus šia tema. Vedos nurodo, kad dėl mus persekiojančių nelaimių kalti tik mes patys.

Mes priversti paklusti karmos dėsniui, kuris už mūsų nuodėmingus praeitės poelgius ir siunčia mums visus vargus. Kartais nelaimės seka viena po kitos, kartais ateina po vieną. Ir atrodo, kad už viso to slypi kažkokia pikta lemianti, nuo mūsų nepriklausanti priežastis.

Bet Vedos atkakliai tvirtina: kalti mes patys. Kaip tai galų gale suprasti: žmogus yra auka ir tuo pat metu kaltininkas? Atsakymas labai paprastas: jo nelaimės yra jo praeitės darbėlių rezultatas. Kokios galios, atsiliepdamos į mūsų nuodėmes, verčia mus kentėti?

Vedos atsako, kad visatoje yra galingos energijos, kurios vadinamos materialios gamtos *gunomis*. Štai jos ir atseikėja mums kančias tiksliai pagal mūsų karmą. Jos įtakoja visus mūsų gyvenimo aspektus sutinkamai su mūsų likimu ir nesuteikia galimybės greitai pakeisti nepalankias gyvenimo sąlygas.

Materialios gamtos *gunos* – tai ne kokia nors vietinė valdžiukė, jos kontroliuoja visą pasaulį ir pačios paklusta tik amžinajam laikui. Niekas nevyksta be jų poveikio, ir todėl visatoje tokia nepriekaištinga tvarka ir harmonija. Tai reiškia, kad viskas subalansuota – ir laimė, ir kančios. Kokia šių *gunų* rolė?

Norint, kad tortas būtų skanus, reikia, kad visi jo komponentai būtų reikiamai paskirstyti. Norint, kad visata normaliai funkcionuotų, joje irgi reikia viską teisingai paskirstyti. Štai tuo ir užsiima *gunos*.

Skaniausias bus tortas, kurio komponentus apjungia vieninga skonio gama. Pavyzdžiui, vanilinas ir cukrus priklauso tai pačiai skonio gamai, o datulės su medumi – jau kitai. Todėl cukrinio torto skonį pagerins vanilinas, o medaus torto – datulės. Taip ir *gunos*, įtakodamos visatos procesus, sukuria harmoningas gyvenimo sąlygas.

Kiekvienai gyvybės formai *gunos* sukuria specifines gyvenimo sąlygas. Zuikiai gimsta ten, kur auga kopūstai, o lapės ten, kur veisiasi zuikiai. Mums atrodo, kad visa, kas reikalinga palaikyti gyvybei, būtent maistas, oras, vanduo, šviesa, atsiranda savaime. Todėl, neturėdami supratimo apie aukštesnių jėgų diktuojamus dėsnius, dažnai neteisingai naudojames mums duotais resursais ir užtat paskui kenčiame.

Gunos – galinga ir neįveikiama jėga, persmelkianti visą materialią kūriniją. Dažnai žmonės, stengdamiesi pakeisti savo gyvenimą, bejėgiškai blaškosi, kaip žuvis, ištrauktos ant kranto. Apimti iliuzijos, jie beviltiškai stengiasi pasipriešinti *gunoms* ir nepripažįsta visatos dėsnių, reguliuojančių šias gamtos galias.

Nepakeitus savo įvaizdžio apie laimę, neįmanoma įveikti negatyvią *gunų* įtaką. Tačiau, pasikeitus mūsų pasaulėžiūrai, mes savaime užsiimame dorybinga veikla ir automatiškai patenkame į pozityvią *gunų* poveikio sferą, išvengdami negatyvios. Pasikeičia mus įtakojančių jėgų vektorius, ir tai iš mūsų nereikalauja jokių pastangų, išskyrus vieną: reikia pakeisti savąjį laimės supratimą. Atsižvelgiant į šio klausimo aktualumą, visa

knyga bus pašvęsta vienintelei temai: kaip išėiti iš užburto likimo rato, kuriame mes sukamės, kaip išvengti negatyvios *gunų* įtakos, trukdančios mums progresuoti.

[Turinys]

Ir vis dėlto, matyt, kažkas kaltas

Nieko baisaus, jeigu jums ir dabar atrodo, kad dėl jūsų vargų kažkas kaltas. Tai normali galvosena. Jau vien tik pagalvoti, kad dėl visko kalta mūsų pačių veikla, yra sunku, o dar sunkiau tuo patikėti. Galima aiškinti šimtus kartų, ir vis tiek mums akivaizdu, kad kaltininkai – tai žmona, kaimynai, bendradarbiai ir visi kiti. Būtent aš esu išimtis iš bendros taisyklės – “juk tai jis blogai elgiasi su manimi, argi aš kaltas dėl to?”

Pasirodo, *gunos*, sutinkamai su mūsų netikusia karma, įtakoja ne tik mus supančią aplinką, taip formuodamos mums įvairius sunkumus. Jos taip pat įtakoja ir mūsų protą, dar labiau sustiprindamos jame esantį negatyvų požiūrį į gyvenimą, kurį, net ir labai norint, jau sunku atmesti. Būtent toks požiūris, visokeriopa palaikomas *gunų*, mus ir smaugia.

Žinoma, galima galvoti, kad ir pats *gunų* egzistavimo faktas yra laužtas iš piršto. Iš principo bet kuri mintis gali būti klaidinga. Kaip tai patikrinti – teisingos mūsų mintys ar ne? Vienintelis būdas – pasitelkti į pagalbą autoritetinę ir absoliučiai patikimą žinojimą. Šia tema buvo parašyta nemažai knygų, bet kaip suprasti, kur mus nuves jose pateiktos žinios?

Geriausias būdas – palyginti gautą informaciją su amžių išbandytomis tiesomis, kuriomis vadovavosi senovės išminčiai. Geriausiu žinių autentiškumo įrodymu yra faktas, kad jos davė tobulą gyvenimą milijonams žmonių. Tačiau kas yra tobulybė? Tikrasis žinojimas duoda labai praktišką atsakymą į šį klausimą: tobulybė – tai laimė savo aukščiausiam lygyje. Bet koku žinojimu apsiginkluoti, kuris iš jų tikriausias? Šiuo atveju patikimiausias arbitras ir autentiškumo garantas yra laikas. Visa, kas netikra, laikui bėgant užsimiršta, o tai, kas pasiekė mus iš tūkstantmečių glūdumos, verta paties didžiausio dėmesio. Vadovaudamasis šiuo principu, aš apsistoju prie vedinės išminties, kuri atlaikė visus laiko išbandymus ir milijonams žmonių leido patirti aukščiausią laimę. Šiuolaikiniai mokslininkai mano, kad Vedos – vienas iš pačių seniausių mokymų, gyvuojantis mažiausiai penkis tūkstančius metų. Jos aprėpia pačias įvairiausias mokslo sritis. Mokymą apie materialios gamtos *gunas* galima laikyti visos vedinės filosofijos pamatu. Tai nėra nei hipotezė, nei mano ar kažkieno kito išmąstymas. Blaiviai mąstantis žmogus negali atmesti šio senovinio mokymo apie *gunų* poveikį mūsų sąmonei, bet ir sutikti su juo ne taip paprasta. Todėl pirmiausia reikia jį atidžiai išstudijuoti ir patikrinti praktikoje.

[Turinys]

Kam to reikia – lai viskas pasilieka kaip buvę

Ar mokslas apie *gunas* gali pakeisti mūsų gyvenimą? Ir kokia prasmė jį keisti, jeigu bet kokie bandymai iššaukia labai nesmagius išgyvenimus? “Kam kapstytis po praeitį ir kurti naujas problemas? Jų ir taip perdaug! Jeigu yra likimas, tai juk nieko ir nepakeisi, kam bereikalingai stengtis”. Labai populiarus mąstymas, ar ne? Atrodo, užtenka plaukti pasroviui ir jokiū būdu nieko nekeisti. O jeigu dar ir jautiesi pakankamai laimingas, tai kam tas mokslas apie kažkokią naują laimę?

Vedos sako, kad sutinkamai su karmos dėsnium mūsų taip vadinama laimė gali dingti bet kuriuo metu. O kai pasidarys visai blogai, tai, neturint reikiamo žinojimo, mes tiesiog nesusigaudysime, kodėl taip atsitiko ir ką reikia daryti. Todėl protingi žmonės stengiasi ieškoti reikiamų žinių ir visai nemano, kad veltui gaišta laiką.

Vadinasi, Vedos vis dėlto rekomenduoja nebijoti permainų? Bet kartais dėl jų sugriūna šeimos, žmonės meta darbus ar pasidaro fanatikais. Tačiau Vedos sako, kad permainos atneš mums laimę tik tada, kai teisingai bus pasirinkta jų kryptis. O kur garantija, kad ji bus pasirinkta teisingai?

Tvirtas įsitikinimas dalyko praktiškumu ir patikimumu atsiranda tik po jo kruopštaus tyrinėjimo. Pirmiausia reikia sužinoti, ką apie tai kalba autoritetingi šaltiniai, o po to patikrinti, kaip tai atrodo praktikoje. Tik nereikia permainų skubinti. *Gunos* pačios viską daro ir sukuria sąlygas, būtinas pokyčiams. Nereikia ardyti šeimos, nors joje viskas blogai, ir nereikia nutraukti santykių su draugais, nors jie ir negerai su jumis pasielgė. Tereikia gyventi, vadovaujantis vedine išmintimi, ir tada galima išvengti bet kokios rizikos paklysti savo likimo vingiuose. Kaip kapitonas, gerai pažįstantis farvaterį, patikimai veda laivą pavojingiausiomis vietomis, taip ir žmogus, pasitelkęs autoritetinę žinojimą, vedliu gauna patį likimą, kuris saugiai išves jį į tikrąjį kelią.

Bet vis tik man prieštarauja: “Tam tikra rizika vis dėlto yra”. Na, taip, netgi gatve eiti nelabai saugu, o jau lėktuvu skristi – tuo labiau. Normalus žmogus, suprantantis, kad reikia laikytis saugumo technikos reikalavimų, nebijos atsitiktinai iškristi iš lėktuvo.

[Turinys]

Gyvenimas – neblogas dalykas, bet kur ta laimė?

Aš įsitikinęs, kad šis klausimas kamuoja visus be išimties. Vedos sako, kad netgi žmogus, kuris visiškai patenkintas savo likimu, nesąmoningai nori būti dar laimingesnis. Taip jau mes surėdyti, kad jeigu mūsų laimės pojūtis nustoja didėjęs, mes pajuntam nepasitenkinimą. Bet kas gi ta laimė? Kiekvienas turi savąjį laimės supratimą. Jeigu šis supratimas neteisingas, tai po daugelio pastangų žmogus gauna iškrypusią laimę. Argi tokia mūsų gyvenimo prasmė? Todėl sutikite, kad kelias į laimę turėtų prasidėti nuo detalaus išsiaiškinimo, kas yra toji laimė.

Iš pirmo žvilgsnio atrodo, kad atsakymas aiškus. Laimė – tai turtai, sveikata, gera žmona, geri vaikai ir gera uošvė, gerai apmokamas darbas, jaukus butas, nuostabi mašina, sėkmė, šlovė ir visokeriopa pagarba. Vedos sako, kad visi šie dalykai yra materialios ir laikinos laimės atributai. Ieškodami tokios laimės, žmonės dažnai jaučia nepasitenkinimą. Tai susiję su žmogaus prigimtimi, kuri yra ne materialinė, o dvasinė. Vedos sako, kad pasaulyje yra ne tik materialinė laimė, bet ir kardinaliai nuo jos besiskirianti kita – dvasinė laimė.

Dauguma žmonių galvoja, kad yra tik materialinė laimė ir kitokios nebūna. Bet jeigu mes taip gerai suprantame, kas yra laimė, tai kodėl tiek daug žmonių sielos gilumoje jaučiasi nelaimingi? “Tikriausiai, nebūna nuolatinės laimės būklės, ją periodiškai turi pakeisti kančios”, – sako žmonės. Bet Vedos vis tik tvirtina, kad yra niekada nesibaigianti dvasinė laimė. Ir ne tik nesibaigianti – ji turi savybę nuolatos didėti. Daugumai žmonių tai nesuprantama – vis didėjantis laimės jausmas. Bet jį lengvai pajunta tie, kurie atidžiai gilinaisi į žinojimą apie laimę ir visa širdimi veržiasi į ją. Kitaip sakant, laimės paslaptis atsiveria tikrai nuoširdiems žmonėms.

Kas gi ta nesuprantama dvasinė laimė ir kaip ją patirti? Vedos rekomenduoja pradžiai nors truputį atsiriboti nuo nesibaigiančių bandymų spręsti savo materialias problemas. O kas jomis užsiims? Dvasinė laimė apsaugo žmogų nuo visų problemų. Manęs kartais klausia, ar aš pats tuo tikiu. Ne tikėjime reikalas – aš paprasčiausiai paėmiau ir viską patikrinau. Pirmiausia su savimi, o paskui pamačiau, kaip tai veikia ir kitus.

Visi, kurie rimtai gilinaisi į Vedų išmintį, susidarė vieningą nuomonę, kad dvasinei laimei svetimi tokie dalykai, kaip nepasitenkinimas ir sunkumai. Ji savaime išsprendžia visas materialias problemas. Dvasinė laimė nepriklauso nuo sveikatos, sėkmės, finansinės padėties ir kitos materialios velniavos. Ji tik nepaliaujamai didėja, ir žmogus palaipsniui darosi šimtus kartų laimingesnis, negu patirdamas visus, kartu paimtus, šio pasaulio džiaugsmus.

Man sako, kad tuo sunku patikėti. Žinoma, sunku, ir tai priežastis, dėl ko dabar tiek mažai laimingų žmonių. Jeigu jie netiki kokia nors vertybe ir netgi nenori jos patikrinti, savaime aišku, kad jie niekada negalės ja pasinaudoti ir būti laimingais. Tikėjimas atsiranda tik rimtai ir praktiškai gilinantis į senovinę laimės išmintį. Laimė – tai pats vertingiausias dalykas, kurį mes turime. Todėl šios knygos paskirtis – išaiškinti, kaip būti tikrai laimingais.

[\[Turinys\]](#)

Kaip kovoti su visuotiniu blogiu

Negalima paneigti, kad egzistuoja gėris bei prievarta, ir blogio buvimas verčia pasitraukti laimę. Vis dažniau matome, kaip narkotikais nuodijama jaunimo sąmonė, tvirkinamos jaunos mergaitės, vykdomi teroristiniai aktai. Kaip su tuo kovoti?

Vedos rekomenduoja pirmoje eilėje perprasti, kodėl likimas taip dosniai atseikėja mums įvairias negandas. Pasirodo, jis baudžia žmogų už jo praeities nuodėmes. Kaip nuo to apsiginti? Vedų išvada paprasta – likimo spyrių ir antausių galima išvengti, tik apsiliepus nuo nuodėmių. Vedos rekomenduoja ir patį lengviausią būdą, kaip tai padaryti – reikia užsiimti dvasine praktika. Tas, kuris sąmoningai siekia aukščiausios laimės, būtinai ją patirs ir kartu išvengs kančių. Paradoksas – jeigu viskas taip paprasta, tai kodėl žmonės kaip kentėjo, taip ir tebekenčia, ir vargiai ateityje kas nors pasikeis? Aš irgi taip galvoju, kol pats praktiškai nepatikrinau Vedų išminties.

Tapti laimingu – paprastas reikalas, jeigu žmogus suvokė, kaip reikia teisingai gyventi. Bet pats pažinimo procesas toli gražu nėra toks paprastas. Vedose sakoma, kad yra palyginti lengvi metodai, kaip išvengti kančių, bet juos pažinti nelengva, nes jie susiję ne su materialia, o daugumai nesuprantama ir paslaptinga dvasine praktika. Todėl tai yra vienintelė kliūtis – patikėti, kad dvasinė praktika tikrai egzistuoja.

Kas nors paprieštaraus – na, kokios gi čia paslaptys mūsų laikais? O kodėl ne? Tikra paslaptis privalo turėti stiprią apsaugą. Tik tada ji gali išlaikyti savo slaptumą netgi mūsų laikais, kai viešpatauja tikras informacijos kultas. Nuostabiliausia, kad dvasinės laimės paslapties apsauga slypi mumyse pačiuose.

Kai tik išgirstame, kad dvasinės žinios gali greitai išspręsti bet kokią problemą, ši apsauga tuoj pat suveikia, ir mes galvojame: “Kvailystės! Nieko nenoriu apie tai girdėti”. Taip mes pasiduodame negatyviam

nežinomybės suvokimui. Ir jeigu pas tave, skaitytojau, suveikė ši apsauga nuo tikėjimo į dvasinę laimę, vadinasi, metodika, kaip tapti laimingu, dar kurį laiką tau bus nereikalinga.

[Turinys]

Kas taps nugalėtoju ir bus laimingas

Jeigu dvasinė laimė egzistuoja, vadinasi, kažkas turi žinoti, kaip ją pasiekti. Tai reiškia, kad kažkas tikrai ją pasiekė. Bet kurgi tie žmonės ir kaip juos pažinti? Daug žmonių stengiasi atrodyti laimingi, tai tapo netgi madinga, bet pažinus juos iš arčiau, tampa aišku, kad jiems toli iki laimės, o dalis jų ir visiškai nelaimingi.

Vedos teigia, kad tikrai laimingam žmogui būdingas vidinis pasitenkinimas. Jis nesiekia visiems demonstruoti savo laimės, jį nelabai jaudina šio pasaulio džiaugsmas bei nelaimės. Laimingas žmogus jau turi viską, todėl jam nėra jokio reikalo visiems skelbti, kaip jam gerai, ir kad už minimalią kainą jis gali ir kitus padaryti laimingais. O tokių besireklamuojančių „geradėjų“ dabar atsirado nemažai. Jie be paliovos išradinėja vis naujus metodus, kaip tapti laimingais per trumpą laiką. Žinoma, jie tai daro dėl pinigų ir norėdami išskirti dėką tų žmonių, kurie atsilies į jų viliones. Bet jeigu jie tikrai gali ką nors padaryti laimingu, kodėl gi ne?

Vedos sako, kad laimės nenusipirksi ir neparduosi. Laimingas bus tik tas, kurio santykiai su žmonėmis bus absoliučiai nesavanaudiški. Vartotojiška sąmonė ir savanaudiški paskatai neskatina nei harmonijos, nei nuoširdžios pagarbos ir tvirtos meilės žmonių tarpusavio santykiuose. O be meilės ir pagarbos netgi pasaulietiškas etiketas yra tik elementari veidmainystė arba, vaizdžiai kalbant, popieriukas nuo saldainio.

Į tai paprastai argumentuojama: „Tegu pinigai, prestižas, geras darbas – tik popieriukas, bet jis pakankamai malonaus skonio ir mus patenkina“. Propaguojant panašią mąstyseną, žmonės nepailsdami vaikosi visų tų dalykų, kurie, deja, tesuteikia labai paviršutinišką laimę. Gavę saldainio popierėlį, jie aplaižo jį, numeta ir siekia kito. O žmogus, kuris suvalgo patį saldainį ir vidujai yra tikrai laimingas, niekada to nedemonstruoja. Tai kaip vis dėlto jį atpažinti?

Vedos sako, kad vidinę laimę nurodo stiprus tikėjimas į Dievą, sudvasintas mąstymas, natūraliai švytinčios akys, džiaugsmingas balsas, laiminga šypsena. Toks žmogus taip pat dalinasi savo laime, bet daro tai be jokio išskaičiavimo. Kai jis elgiasi nesavanaudiškai, tarnauja Dievui ir žmonėms, laimė atsiranda iš pačių jo sielos gelmių. Bet argi tai įmanoma – semtis laimės pačiam savyje? Įmanoma. Kiekvienas žmogus gali pastebėti, kad užsiimant dorybinga veikla, laimės pojūtis visada ateina kažkur iš vidaus. Be to, visi žmonės, kuriems jis pasitarnauja, pradeda nuoširdžiai rūpintis, kad jis būtų laimingas.

Bet jeigu toks žmogus dalinasi savo laime, tai turėtų reikšti, kad jos pas jį lieka vis mažiau, ar ne? Vis dėlto ne, atvirkščiai, žmogus darosi dar laimesnis, nes dvasinė laimė ir skaičiuojama pagal dvasinę aritmetiką, kur vienas minus vienas lygu dviem. Kuo daugiau atiduodi nesavanaudiškos dvasinės laimės, tuo daugiau jos gauni. Mūsų kasdienybėje, kai žmogus dalinasi materialia laime (tuo saldainio popierėliu), jam pačiam jos lieka vis mažiau. Duodami pinigus, mes jų netenkame, o dovanodami šypseną, tegu ir nepažįstamam žmogui, mes visada susilaukiame atsakomosios šypsenos.

Neturėdami supratimo apie dvasinę aritmetiką ir skatinami materialios sėkmės iliuzijos, žmonės visaip mėgina atimti vieni iš kitų laimę. Kol jie taip gainiojasi, mes, mieli skaitytojai, išvyniokime savo saldainiukus, išmeskime popierėlius ir pradėkime mokytis, kaip pajusti jų viduje slypėjusį nektarą.

[Turinys]

Kaip įsisavinti šioje knygoje pateiktą medžiagą

Informacija apie materialios gamtos *gunas* yra gyvybiškai svarbi ir gali rasti platų pritaikymą praktikoje, nežiūrint į tai, kad ji ir toliau išliks sunkiai suprantama. Visas pasakojimas – tiek iš praktinės, tiek iš teorinės pusės – suksis apie vieną ir tą pačią temą – teisingą laimės sąvokos išsiaiškinimą.

Kaip jau kalbėjom, gilesnis bet kurio klausimo suvokimas atsiranda tada, kai gautas žinias bandome pritaikyti praktikoje. Yra daugybė įvairiausių praktikų. Sakykim, sportavimas ar paprasčiausia mankšta – tai praktika, skirta vystyti fizinės kūno galias; mokymasis groti koku nors muzikos instrumentu – juslinė praktika; žaidimas šachmatais – proto lavinimo praktika. Visa tai kūnui, juslėms ir protui suteikia praktinių įgūdžių, bet, deja, laimesni mes nepasidarom. Vedos teigia, kad tik intelekto lavinimo praktika gali suteikti mums tikrą laimę. Taigi reikia mokytis gyventi vadovaujantis intelektu, bet toks atvejis mums yra sunkiai suvokiamas. Tačiau žmonėms, nuoširdžiai norintiems ugdyti intelektą, tai nėra kliūtis. Mes pripratome mokytis iš savo ir kitų klaidų. Mes lavinam savo intelektą, naudodamiesi gyvenimišku patyrimu. Bet Vedos sako, kad mokytis iš klaidų nėra pats geriausias intelekto ugdymo variantas, nes yra nemaža galimybė galutinai susipainioti gyvenimiškose peripetijose. Mes juk žinome, kad likimas mus gali taip prispausti, jog gyvenimas tampa tiesiog nepakenčiamas.

Vedos žmonijai siūlo pažinti intelekto veikimo mechanizmą, būtent kaip jis išminties dėka apsisvaldo, kaip jį užteršia kvailumas, ir kaip jo veiklos dėka keičiasi visas mūsų gyvenimas. Norint visa tai suprasti, reikia išpildyti tik vieną sąlygą – išsiugdyti nuoširdų norą būti laimingu. Bet tam trukdo mūsų užsispyrimas, pasipūtimas ir nenoras keisti savo gyvenimą. O nuoširdus noras šluoja visas kliūtis ir verčia žmogų gilintis į tai, į ką jis anksčiau nekreipė jokio dėmesio. Taip nuoširdumas mus išveda iš nevykusio likimo labirinto, nurodydamas išėjimą, nepastebimą skeptiškai nusiteikusiam protui.

Skaitydami šią knygą, jūs susidursite su dviem rimtomis kliūtimis, kurios tačiau bus kaip jūsų nuoširdumo indikatorius:

– Jūs aptiksite, kad, atrodo, seniai suprantami dalykai Vedose aiškinami visiškai kitaip, ir toks novatoriškumas gali jus kuriam laikui atitolinti nuo tolesnio skaitymo.

– Jūs pamatysite, kad visa knyga pašvęsta vienai vienintelei temai – kaip tapti išmintingu ir laimingu. Todėl pradžioje gali pasirodyti, kad ją skaityti ir gromuliuoti seniai žinomus dalykus – tuščias laiko gaišinimas.

Nuoširdus žmogus, įveikęs šias dvi kliūtis, pamatys, kad:

– nestandartinį dalykų aiškinimą pripažinus bent jau kaip hipotezę ir nežiūrint į tai, kad jums atrodo seniai visa tai žinoma, labai greitai atsiranda žymiai gilesnis jums žinomų dalykų supratimas.

– kartodamas jau nuo seniau žinomus dalykus, žmogus palaipsniui pradeda naudotis įsisavintu ir praktikoje patikrintu žinojimu.

Visas vedinės išminties įsisavinimo procesas remiasi daugkartine skirtingų vieno ir to paties klausimo aspektų analize. Tai daroma tik vienu tikslu – perkelti nagrinėjamas žinias iš paviršutiniško proto į intelekto gelmes.

[Turinys]

Papildomi reikalavimai gilesniam žinių įsisavinimui

Nuosekliai gilinantis į knygoje nagrinėjamą temą ir stengiantis įveikti sustabarėjusį mąstymą bei atmesti išankstinį priešišumą, mūsų intelektas sutvirtės. Bet vis tik jo lavinimui, tam, kad jis galėtų realiai keisti mūsų gyvenimą, reikalingos dar dvi sąlygos:

1. Dėti visas įmanomas pastangas tam, kad pajustumėt nepakartojamą vedinėje išmintyje slypintį dvasinės laimės skonį, nes tik jis gali atkreipti intelekto dėmesį. Tada atsiranda didelis entuziazmas, skatinantis žmogų patikrinti praktikoje tai, ką jis sužinojo. Po praktinio žinių įsisavinimo intelektas taip sutvirtėja, kad jau gali iš pagrindų keisti mūsų gyvenimą. Jeigu jūs tikrai pajutote dvasinį skonį, jūsų širdyje nedelsiant atsiras stiprus noras užsiimti dvasine praktika. Taigi didžiulis entuziazmas yra kaip ir kriterijus, parodantis mūsų nuoširdų potraukį pažinimo procesui. Neverta nusiminti, jeigu tokio skonio dar nejaučiate – vadinasi, jums viskas dar prieš akis.

2. Antra sąlyga – tvirtas noras eiti tiesos keliu, nė per žingsnį iš jo neišklystant. Tiesa – tai žinojimas apie aukščiausią laimę. Žmogus, nuoširdžiai norintis vadovautis tiesa ir vieną kartą pajutęs laimę, stengsis rasti laiko dvasinei praktikai savo dienotvarkėje, atidėdamas į šalį antraeilius reikalus. O tas, kuris dar neišsiugdė stipraus noro būti tikrai laimingu, noro patikrinti žinias praktikoje, visada teisingai dideliu užimtumu ir laiko trūkumu.

Girdžiu atsakymą, kad laisvo laiko iš tikrųjų nėra. Na, gerai, o kam gi mes pirmiausia skiriam laiką? Savaime aišku, tam, kas jums atrodo svarbiau. Vadinasi, kai jūs vedinių žinių studijas imsit laikyti svarbiomis ir tiesiog gyvybiškai būtinomis, tada ir laiko jums atsiras, o jūs turėsite realią galimybę tapti laimingu.

Visi kiti skeptiškai nusiteikę žmonės tikrai neras laiko patikrinti praktikoje gautas žinias, todėl supras jas tik teoriškai, ir nebus jokios garantijos, kad jie kada nors sučiulps dvasinės laimės saldiniuką.

[Turinys]

PIRMOJI PAŽINTIS SU GUNOMIS

Kur mes galime patekti

Vedose pasakyta, kad mūsų visata turi kiaušinio formą, ir apatinė jo dalis užpildyta skysta substancija. Viršutinėje visatos dalyje (nuo vidurio iki viršaus) išsidėsčiusios keturiolika planetinių sistemų. Iš šalies žiūrint, atrodytų, lyg nuo vandens paviršiaus iki pat kiaušinio viršaus driektųsi didžiulis augalas. Visai kaip pasakoje, ar ne? Tačiau, susipažinę su Vedų turiniu, suprasime, kad tai tikrų tikriausia tikrovė.

Kiekviena planetinė sistema turi disko formą. Kitaip sakant, tai, ką šiuolaikiniai mokslininkai vadina galaktikomis, Vedose įvardinama kaip planetinės sistemos. Visos keturiolika sistemų išsidėsčiusios viena virš kitos kaip keturiolika diskų. Mūsų matomas Paukščių Takas greičiausiai yra kaimyninė sistema. Mes esame septintame lygyje, tai yra, vidury šių diskų. Virš mūsų išsidėsčiusios aukštesnės planetinės sistemos, o po mumis – žemutinės. Kur viršus, kur apačia – atsirenkam pagal Poliarinę žvaigždę, kuri yra virš mūsų. Vedose smulkiai aprašyta kiekviena planetinė sistema ir visa mūsų galaktika.

Skaitytojas: Visa tai labai įdomu, bet andai jūs žadėjote papasakoti apie tai, kaip mūsų norus tapti laimingais pildo tam tikros materialios gamtos jėgos keistu pavadinimu „gunos“. Kam gaišti laiką su visatos sandara? Kaip planetų išsidėstymas gali būti susijęs su *gunomis*?

Autorius: Mūsų norus būti laimingais pasaulio dėsniai vykdo pagal paprastą principą. Pasirodo, kiekviena gyva būtybė su tam tikra savo norų gama gimsta būtent toje planetoje, kur tie norai gali būti išpildyti. Kiekviena visatos planeta turi tam tikrą, tik jai būdingą *gunų* derinuką. Norėdami kažkokios konkrečios laimės, mes neišvengiamai patenkam į vienų ar kitų *gunų* įtaką ir tada gimstame planetoje, kuri labiausiai tinka mūsų troškimų įgyvendinimui. Taip materialios gamtos *gunos* pildo visų gyvų būtybių norus.

Skaitytojas: O kur geriau gimti – žemutinėse ar aukštesnėse planetose?

Autorius: Aukštesnių planetų gyventojai gyvena milijonus kartų ilgiau ir patiria milijonus kartų daugiau laimės negu mes.

Skaitytojas: Na, tada aš jau dabar noriu ten gimti. Jeigu tokios galingos jėgos prižiūri, kad išsipildytų mano norai, tai po šių žodžių aš turėčiau tuoj pat numirti ir atgimti kokioje nors aukštesnėje planetoje. Bet kažkodėl niekas nesidaro...

Autorius: Kodėl jums atrodo, kad niekas nepasikeitė? Atvirkščiai, viskas vyksta taip, kaip priklauso. Jūsų noras jau užfiksuotas ir nuo šiol turės įtaką jūsų likimui.

Skaitytojas: Suprantu. Norite pasakyti, kad aš jau numiriau, bet dar neatkreipiau į tai dėmesio.

Autorius: Aš noriu pasakyti, kad tuoj pat numirti jums neleidžia begalinė daugybė ankstesnių norų, kurie dar turės išsipildyti, nes ir jie yra *gunų* priežiūroje – taip pat, kaip ir dabartinis, tik ką išsakytas noras.

Skaitytojas: Aš taip ir maniau, kad jūs mane vėl kaip nors apgausite. Bet tos *gunos* tikriausiai prižiūri ne tik mano buvusius ir esamus norus.

Autorius: Jos taip pat prižiūri, kad išsipildytų visų gyvų būtybių, su kuriomis jūs kada nors kontaktavote, norai.

Skaitytojas: Kažkoks neaiškus atsakymas...

Autorius: Kas gi čia nesuprantamo? Aš juk sakiau, kad *gunos* išpildo absoliučiai visų gyvų būtybių visus norus. Kai jūs atliekate kokį nors veiksma, jis būtinai turi kažkokį poveikį aplinkai. Kitaip sakant, kiekvieną jūsų poelgį įvertina aukščiausios visatos jėgos. Tas įvertinimas įtakos ne tik jus, bet ir aplinkinius žmones, kurie, būdami vienaip ar kitaip susiję su jumis, po kiekvieno jūsų poelgio jau elgsis truputį kitaip, nei prieš jį.

Jeigu mūsų poelgis ką nors įskaudins, mes už tai turėsime patirti lygiai tokį pat pergyvenimą. O atlikę dorybingą veiksma, būsim apdovanoti laime. Kiekvienas žmogus atsako už savo poelgius. Taigi *gunos* globoja ne tik mudu, bet visas gyvas būtybes, be to, joms absoliučiai visi lygūs. Kartais mes elgiamės visai gerai, kartais – nelabai. Todėl kartais mus apnyksta bėdos, o kartais nusišypsos laimė. Būtent todėl *gunos* užfiksuoja kiekvieną mūsų poelgį.

Skaitytojas: Aišku. Vadinasi, geriausia sėdėti ir nieko neveikti, tada būsim tikri, kad niekam nieko blogo nepadarysim. Tada mes nieko neįtakosim ir *gunos* įvertins tik mūsų norus. Štai kur laimės esmė.

Autorius: Jeigu imsite dykinėti, jūsų šeima išmirs iš bado, ir už tai susilauksite deramo atpildo. Neveiklumu problemų neišspręsit. Sakiau jums, kad ši tema labai sudėtinga, reikės įsisavinti daug žinių. Nėra taip paprasta, kaip atrodo – pagalvojau, panorėjau ir jau turiu. Iš tikrųjų mūsų sekančio gimimo vieta priklauso ne tik nuo mūsų norų, bet ir nuo mūsų poelgių šiame ir praeituose gyvenimuose.

Skaitytojas: Ar įmanoma kaip nors išsiaiškinti, kokius norus žmogus turėjo praeituose gyvenimuose?

Autorius: Vedose yra detalus šio klausimo išaiškinimas. Priklausomai nuo žmonių elgesio praeituose gyvenimuose, juos galima suskirstyti į tris grupes:

1. Jeigu žmogus turėjo tik dorybingus norus ir dorybingai gyveno, o jo motyvai buvo nesavanaudiški, tai dabar jį labiausiai įtakoja dorybės *guna*. Todėl jis turi gerą charakterį, gražią išvaizdą, puikią sveikatą, palankų likimą, nuoširdų tikėjimą į Dievą, jį supa pagarba ir maloni aplinka. Būtent šie požymiai nurodo kilnius žmogaus norus ir dorybingus darbus praeituose gyvenimuose.

2. Jeigu žmogus elgėsi ir gerai, ir blogai, o jo motyvai visada buvo savanaudiški, tai dabar jį labiausiai valdo aistros *guna*. Būdingi požymiai – impulsyvus bei neramus charakteris, polinkis į ligas, finansinės problemos, konfliktai, emocinis nestabilumas, o jo gyvenimas kupinas kritimų ir pakilimų. Jeigu jis ko nors paprašo pas Dievą, tai tik dėl savęs. Jeigu jis laiko save tikinčiu, tai be paliovos smerkia tuos, kurie Dievą išpažįsta kitokia, jam nepriimtina forma. Tai jis vadina nuoširdaus tikėjimo pasireiškimu. Jeigu jūs sutikote žmogų su tokiais požymiais, tai žinokite, kad praeituose gyvenimuose jis niekam nelinkėjo blogo, bet tarnavo vien tik savo egoistiniams interesams.

3. Jeigu žmogui patiko juodi darbeliai, o jo norai buvo bjaurūs, tai dabar jo kelrodė žvaigždė – neišmanymo *guna*. Tokiam žmogui būdinga atstumianti išvaizda, sunkus charakteris, grubus ir niekinantis elgesys su kitais, didelis finansinis nestabilumas, na, ir žiaurus likimas. Tokie žmonės arba visai netiki į Dievą, arba iššaukiančiai demonstruoja apsimestinį religingumą, bet tik tam, kad teisuolio kauke pridengtų savo negerus darbus. Jeigu sutiksite tokį žmogų, žinokite – praeitame gyvenime jis patirdavo daug džiaugsmo, galėdamas pakenkti kitiems.

Skaitytojas: Bijau, kad tokio atsakymo man nepakanka.

Autorius: Tokiu atveju pastudijuokite lentelę šios knygos pabaigoje. Ten rasite smulkesnį apibūdinimą, kaip *gunos* įtakoja žmones. Žmogaus charakteris, aplinka, šeimyniniai santykiai, mityba, kalba, tiesos supratimas ir netgi išvaizda priklauso nuo to, kokia *guna* labiausiai įtakoja jo sąmonę. Dviem žodžiais viso to nepaaiškinsi, todėl prisieis į viską ir pačiam gilintis.

Skaitytojas: Tai jau ačiū. Bet jūs, kaip visada, išsisukote nuo atsakymo į klausimą, kada gi aš galėsiu atgimti aukštutinėse planetose?

Autorius: Jeigu jūs visą gyvenimą darysite gerus darbus, o jūsų norai bus dorybingi, tai šis klausimas spręsis jūsų mirties metu. Dabartinio ir praeitų gyvenimų dorybingi norai ir poelgiai turi persverti nuodėmingus norus ir poelgius. Tik tada jūs garantuotai pateksite tokion *gunų* įtakon, kurioje vyraus dorybės *guna*, ir ji po grubaus kūno mirties perneš jus subtiliame kūne iš Žemės į vieną iš aukštutinių planetų.

Skaitytojas: Man sunku suprasti, kaip aš subtiliame kūne kažkur skrisiu. Nors šį terminą – “subtilus kūnas” – jūs jau aiškinote pirmoje knygoje, vis tiek aš jį sunkiai suprantu.

Autorius: Subtilus kūnas susideda iš proto, intelekto ir netikro ego. Toks paaiškinimas jums taip pat mažai ką sako, bet pokalbio eigoje jūs lengvai įsisavinsite panašius terminus.

Skaitytojas: O į kokią planetą aš galėsiu patekti po grubiojo kūno, kaip jūs teikiatės išsireikšti, mirties?

Autorius: Būtent į tą, kurią užsitarnausite, bet tai atsitiks tik tada, kai pasibaigs dabartinis jūsų gyvenimas.

Skaitytojas: O kas sprendžia, kada man mirti? Irgi mano buvę norai ir poelgiai?

Autorius: Jūs jau truputį primiršote mūsų ne taip seniai vykusį pokalbį apie laiko galybę. Tai laikas, atsižvelgdamas į buvusius norus ir poelgius, vaiko pradėjimo metu apsprendžia jo gyvenimo trukmę, kurią paskui savo jėgomis pakeisti jau neįmanoma.

Skaitytojas: Vadinas, norėdamas gimti aukštutinėse planetose, aš visą gyvenimą turiu daryti gerus darbus.

Autorius: Ir daryti kuo daugiau, kad jie persvertų visas eibes, kurių jūs pridarėte praeituose gyvenimuose.

Skaitytojas: Jūs skatinate mane dorybingiems žygdarbiams. Iš principo aš nieko prieš, tik pirma reikia visu tuo patikėti. Ar yra kokie nors įrodymai, kad tai teisybė?

Autorius: Viskas, ką aš čia kalbu, paimta iš Vedų, kurios man yra tiesos šaltinis. Tai, kad mūsų gyvenimus įvairiose planetose apsprendžia *gunos*, patvirtina daug pavyzdžių, pateikiamų Vedose. Pavyzdžiui, apie tai kalbama visuotinai pripažintame vediniame traktate *Bhagavadgyta*:

Kas miršta dorybėje, tas pasiekia tyras aukštesniausias didžiųjų išminčių planetas (Bg. 14.14).

Kas miršta apimtas aistros gunos, tas gimsta tarp tų, kurie atlieka karminę veiklą, o kas miršta apimtas neišmanymo gunos, tas gimsta gyvūnų karalystėje (Bg. 14.15).

Tie, kuriuos veikia dorybės guna, palaipsniui kyla į aukštesnes planetas. Aistros gunos įtakoje esantieji gyvena žemės planetose, o tie, kuriuos užvaldė atstumianti neišmanymo guna, leidžiasi į pragaro pasaulius (Bg. 14.18).

Todėl arčiau vandenyno, užpildančio pusę visatos, gyvena tie, kurie daugiausia užsiėmė blogais darbais, ir čia jie patiria vien tik kančias. Vidurinėse planetinėse sistemose, kur yra ir mūsų Žemė, gyvena tie, kurie darė tiek gerus, tiek blogus darbus, maždaug vienodu santykiu. Todėl ir laimės, ir kančių čia yra maždaug vienodai.

Aukštutinėse planetose gyvena tie, kurie darė daug gerų darbų, ir dabar jie patiria nepaprastai daug laimės. *Bhagavadgitoje* apie tai sakoma:

Dorovingos veiklos pasekmė tyra ir priskiriama dorybės gunai. Tačiau aistros gunos veiklos pasekmė – kančios, o neišmanymo – kvailybė (Bg. 14.16).

Skaitytojas: Vadinas, būtent *gunos* priverčia mus gimti vienoje iš planetinių sistemų?

Autorius: Taip, bet jos tai daro sutinkamai su mūsų norais ir poelgiais, todėl čia viskas teisinga.

Skaitytojas: O jeigu aš nežinojau, kad elgiuosi neteisingai, tai ar vis tiek būsiu nubaustas?

Autorius: Žinoma. Bausmės paskirtis – kad mes gyvenime ką nors suprastume ir išmoktume.

Skaitytojas: Aš sutikau kalbėtis su jumis apie laimingo gyvenimo dėsnius, bet kuo daugiau mes kalbame, tuo labiau aš suprantu, kad gyvenimas – tai toli gražu ne žaidimas. Tos *gunos* panašios į kagėbistus: sekami kiekvienas mūsų žingsnis, kiekviena mintis. Sakykim, mes sugalvojome gyventi dorybingai, bet dėl neišmanymo pridarėme daug kvailysčių, ir už tai vietoj laimės mums prisieis atlikti bausmę, trunkančią visą gyvenimą. Nelinksma perspektyva.

Autorius: Jūs teisus, bet *gunos* veikia daug protingiau, negu atrodo iš pirmo žvilgsnio. Jeigu žmogus pasuko dorybės keliu, tai, nepaisant jo netikusių poelgių praeityje, jį vis tiek labiausiai įtakoja dorybės *guna*. Bloga karma nukeliama vėlesniam laikui, o paskui dvasinių žinių pagalba žmogus ją gali sudeginti. Progresuojančių šiame kelyje žmonių ir netgi šventųjų likime taip pat būna rūščių išbandymų. Tačiau dorybės *guna* juos apdovanoja didele laime, todėl likimo išbandymus jie nelaiko kančiomis.

Skaitytojas: Vadinas, dorybės *guna* savo numylėtiniams gali suteikti laimę kreditan?

Autorius: kažkas panašaus. Jeigu žmogaus sąmonė nukreipta į dvasinį tobulėjimą, jam gresiančios kančios bus atkeltos vėlesniam laikui, o paskui ir sudegintos tiesos pažinimo ir dorybingos veiklos proceso metu.

Skaitytojas: Ar visada taip būna, ar kažkas gali likti užmirštas?

Autorius: *Bhagavadgita* sako, kad tie, kurie pasuko dorybės keliu, yra visiškai apdrausti nuo atpildo už praeityje padarytas klaidas.

Aukščiausias Dievo Asmuo tarė: Prithos sūnau, transcendentalistas, atliekantis gerus darbus, neprašus nei šiame, nei dvasiniame pasaulyje. Kas kuria gėrį, Mano drauge, to niekada neįveikia blogis (Bg. 6.40).

Skaitytojas: Nejaugi tai sako Pats Dievas?

Autorius: Taip, tai pripažintas vedinis kūrinys, kuris pažodžiui atkuria pokalbį, vykusį tarp Dievui atsidavusio didžiojo karžygio Ardžunos ir Paties Dievo, Šri Krišnos vardu įsikūnijusio Žemėje daugiau kaip prieš penkis tūkstančius metų.

Skaitytojas: O ką, jų pokalbį kas nors nuklausė ar gal net užrašinėjo į diktofoną? Kaip jūs galite tvirtinti, kad jie kalbėjo būtent tokiais žodžiais?

Autorius: Vienas išminčius, Sandžaja, iš savo dvasinio mokytojo Vjasadevos gavo sugebėjimą telepatiniu būdu matyti ir girdėti viską, kas vyko šio pokalbio metu. Todėl jis galėjo stebėti visą pokalbio ir po to vykusio mūšio eigą ir perpasakoti karaliui Dhritaraštrai, kuris mūšyje nedalyvavo. Vjasadeva savo mistinių galių dėka taip pat viską matė ir vėliau užrašė, nes turėjo absoliučią atmintį. Tokiu būdu, informacija apie Ardžunos ir Krišnos pokalbį gauta iš dviejų nepriklausomų šaltinių.

Skaitytojas: Argi įmanoma tiek daug įsiminti, išgirdus tik vieną kartą?

Autorius: Tuo metu, prieš penkis tūkstančius metų, dauguma žmonių turėjo absoliučią atmintį, tuo labiau didis išminčius Vjasadeva, kuris iš atminties užrašė kelias dešimtis vedinių kūrinių.

Skaitytojas: Ar šis Dievo įsikūnijimas kaip nors įrodytas?

Autorius: Jį išpranašavo Vedos, pavyzdžiui, apie tai kalbama *Šrimadbhagavatam* veikale. Be to, yra astrologiniai apskaičiavimai, nurodantys, kad tuo metu atėjo būtent Aukščiausias Viešpats, ir niekas kitas. Taip pat išliko daugybė Jo amžininkų paliudijimų, kuriuose smulkiai apsakomas Jo gyvenimas ir antžmogiški darbai.

Skaitytojas: O dabar daug žmonių įsitikinę, kad Dievas gali įsikūnyti tik vienu pavidalu.

Autorius: Pagal juos išeitų, kad šiuo atžvilgiu mes pranokstame Dievą. Juk mes nuolatos įsikūnijame įvairiausiųose kūnuose. Mes visada, tegu ir nesąmoningai, bet norime apriboti Dievo galimybes, taikydami Jam savo mąstelių. Kai sąmonę įtakoja aistros *guna*, žmogus tiesiog negali suprasti, kad Dievas gali turėti kitokį pavidalą, negu mes Jam priskiriam. Vėliau mes smulkiau aptarsim šią klausimą.

Skaitytojas: Paskutinė jūsų citata man ne visai suprantama. Pavyzdžiui, ką reiškia pasakymas, kad žmogus, užsiimantis dorybinga veikla, niekada nežus?

Autorius: Tai nereiškia, kad jis niekada nemirs, taps nemirtingu. Vediniais laikais persikūnijimo faktas daugeliui žmonių buvo akivaizdus, ir jokių iliuzijų apie amžiną gyvenimą tame pačiame kūne jie nepuoselėjo. Sprendžiant iš pokalbio konteksto, greičiausiai čia kalbama apie tai, kad tokiam žmogui suteikiama garantija, jog jam progresuojant pažinimo kelyje, jis nepatirs nuopuolio, arba degradacijos. Net jeigu jis netyčia suklumpa, tai sekančiame gyvenime jam suteikiama galimybė gimti dorybingoje šeimoje, kur bus visos sąlygos tolesniam dvasiniam progresui. Kitas *Bhagavadgitos* tekstas nedviprasmiškai patvirtina šią mintį:

Po daugybės laimingo gyvenimo metų dorovingų gyvų esybių planetose, nevykėlis jogas gimsta teisuolių arba turtingoje aristokratų šeimoje (Bg. 6.41).

Skaitytojas: Kiek padidėja laimės, jeigu gimstame aukščiau esančioje planetoje?

Autorius: Vedose nurodoma, kad laimės lygis virš mūsų esančioje planetinėje sistemoje šimtą kartų didesnis už mūsų.

Skaitytojas: Vadinas, antroje galaktikoje, esančioje virš mūsų, laimės bus dešimt tūkstančių kartų daugiau, negu Žemėje.

Autorius: Bet ir jos gyventojai dorybingų darbų atliko dešimt tūkstančių kartų daugiau, negu mes. Taigi ir šiuo atveju viskas sutvarkyta labai teisingai. Kiekvienas gyvena ten, kur nusipelnė.

Skaitytojas: Norėčiau nors truputį pagyventi tokioje galaktikoje.

Autorius: Tada dorybingų darbų turite atlikti dešimt tūkstančių kartų daugiau už vidutinį jų vidurkį Žemėje. Bet Vedos sako, kad žmonės, norintys gimti aukštesnėse planetose, nėra labai protingi, nes daug geriau stengtis patekti į dvasinį pasaulį, kur laimės yra milijardus kartų daugiau.

Į dvasinį pasaulį veda pats tiesiausias kelias, o tiems, kurie patenka į aukštesnes planetas, prisieis ten išbūti kelias dešimtis ar šimtus tūkstančių metų, ir nežinia, kokie norai pas juos atsiras per tą laiką. Galbūt jiems vėl teks sugrįžti į vidurines Žemės tipo planetas.

Skaitytojas: Argi aukštesnių planetų gyventojų norai gali, taip sakant, degraduoti?

Autorius: Taip, pavyzdžiui, jie gali pasidaryti labai išdidūs ir iššaukiančiai elgtis. Taip jie ilgainiui praranda savo dorybingumą ir, nori nenori, bus priversti gimti vidurinėse ar net žemutinėse planetose.

Skaitytojas: O iš dvasinio pasaulio į materialų irgi patenkama?

Autorius: Taip, jeigu užsinorėsite gyventi sau, o ne Dievui. Bet tai labai maža tikimybė. Dvasinio pasaulio gyventojams svetima egoistinė laimės koncepcija, jie laimingi tuo, kad tarnauja Dievui ir kitiems.

Skaitytojas: Tad kaip patekti tiesiai į dvasinį pasaulį?

Autorius: Tam tikslui reikia su meile ir atsidavimu kartoti šventus Dievo vardus, kurie turi dvasinę prigimtį ir gali mummyse išugdyti potraukį dvasinei praktikai. Dvasiniame pasaulyje visiškai nėra potraukio materialiai veiklai. O kartoti šventus vardus nesudėtinga, tik mūsų intelekto yra kliūtis, trukdanti tai daryti.

Skaitytojas: Kokia tai kliūtis?

Autorius: Pavydas Dievui.

Skaitytojas: Kol kas man visa tai sudėtinga, nesuprantama ir nepagrįsta.

Autorius: Ilgainiui, gilindamasis į laimingo gyvenimo dėsnių studijas, jūs viską išsiaiškinsite.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad dabar man paprasčiausiai trūksta žinių?

Autorius: O ko jūs norite? Net išminčiams, išmanantiems Vedas, išsivadavimas iš materialaus pasaulio pančių ir šventų Dievo vardų galybė yra pats slaptiausias ir sunkiai suvokiamas dalykas. Ką jau kalbėti apie mus, neturinčius supratimo netgi apie sielos egzistenciją.

Skaitytojas: Kas tai – materialaus pasaulio pančiai? Jaučiasi sąsaja su kalėjimu.

Autorius: Kadangi materialiam pasaulyje daug kančių, tai Vedos dažnai jį palygina su kalėjimu toms gyvoms būtybėms, kurios panorę gyventi egoistiškai ir savanoriškai susikaustė šio kvailo noro grandinėmis.

Skaitytojas: Skaudu apie tai klausyti. Norite mane įtikinti, kad gyvename didžiuliame kalėjime?

Autorius: Nepergyvenkite ir nedarykite priešlaikinių išvadų. Vedas suprasti ne taip paprasta, todėl jas reikia kantriai ir atsidėjus studijuoti.

Skaitytojas: Tada pratęsiame pokalbį apie *gunas*.

Autorius: Ir taip, nuo žemutinių planetų kylant į aukštesnes, kančių lieka vis mažiau, o laimės lygis didėja. Kaip jau minėjau, norint pasikelti į gretimą sistemą, dorybingų darbų reikia atlikti šimtą kartų daugiau už visus kitus žmones. Todėl savaime aišku, kad aukštesnių planetų gyventojai turi labai gerą charakterį ir yra daug mažiau egoistiški, negu mes. Visas jų gyvenimas pašvęstas tarnauti Dievui ir kitiems.

Skaitytojas: O *gunos* juos įtakoja taip pat, kaip ir mus?

Autorius: Ne visada. Kai kurios dorybingos asmenybės, iš gailėsčio mums ir norėdamos pasidalinti išaukštintu žinojimu, savo noru gimsta žemesnėse planetose, negu užsitarnavo.

Išvada: *neįmanoma pažinti laimingo gyvenimo dėsnių, nežinant, kaip veikia materialios gamtos gunos. Todėl tie, kurie neabejingi savo likimui, turi kuo geriau suvokti jų poveikį mūsų gyvenimui.*

Gilinantį į gunų veiklą, daugeliui žmonių atsiranda noras pakliūti į aukštesnes visatos planetas, bet Vedos tai laiko labai protingu sprendimu. Protingas žmogus stengsis patekti tiksliai į dvasinį pasaulį. Tam tikslui jis turi įveikti protui nežinomą, bet realiai širdies gilumoje esantį pavydą Viešpačiui, atmesti visus savo egoistinius planus ir pašvęsti gyvenimą Aukščiausio Dievo Asmens tarnystei.

[Turinys]

Ką pasėsi, tą ir pjausi

Vidurinėse planetinėse sistemose, kur yra ir mūsų Žemė, gyvos būtybės linkusios gyventi sau ir savo šeimai. Dauguma jų, siekdamos gauti daugiau naudos, laikosi tam tikrų kultūringo gyvenimo taisyklių. Žemutinių planetų gyventojai, tenkindami savo egoistinius norus, nesiskaito su jokiais taisyklėmis. Būdami bjauraus charakterio, jie galvoja tikrai apie valgi, seksą, miegą ir savo gerbūvj, nekenčia visų kitų ir todėl patiria labai dideles kančias.

Skaitytojas: Žinau daug žmonių, kurie gyvena čia, bet elgiasi lygiai taip pat.

Autorius: Deja, tai tiesa. Daugelis mus supančių žmonių teikia pirmenybę laimei neišmanymo *gunoje*. Gaila, bet jų dalia – sekančiuose gyvenimuose gimti žemutinėse planetose arba gyvūnų kūnuose.

Skaitytojas: Linksma perspektyva. Sakykim, aš neteisingai įsivaizdavau laimę ir todėl degradavau. Ar ilgai man teks vargti žemutinėse planetose?

Autorius: Vedos sako, kad mūsų buvimo laikas įvairiuose visatos lygiuose yra nevienodas ir yra sąlygojamas daugelio faktorių. Pagrindinai viskas priklauso nuo to, koks pas mus laimės supratimas, kaip mes įsivaizduojam laimę. Žmonės, kurie trokšta aukščiausios, nesavanaudiškos laimės, palaipsniui, naudodamiesi autentiškų žinių šaltiniais, pradeda suprasti, kaip reikia teisingai gyventi. Stengdamiesi gyventi pagal šventraščių nurodymus, jie apsisvalo savo nuodėmes ir sekančiuose gyvenimuose gimsta aukštesniuose visatos lygiuose.

Visi žmonės, priklausomai nuo jų poelgių, gimsta viename ar kitame lygyje, bet ateina laikas, ir kažkokių aplinkybių dėka mes vėl turime keltis kitur.

Skaitytojas: Girdėjau, kad pragare teks gyventi amžinai. O ką apie tai sako Vedos?

Autorius: Kai kas žemutinėse planetose išbus labai ilgai, bet vis tik ne amžinai, nes padaryti be galo daug blogų darbų tiesiog neįmanoma. Kaip jau žinome, šis pasaulis labai teisingai sutvarkytas, todėl kokios nors vienos *gunos* įtaka mūsų sąmonei negali tęstis amžinai. Mažėjant blogai karmai, mūsų gyvenimas irgi darosi geresnis, nors savo dorybingų poelgių vaisiais mes taip pat negalime amžinai naudotis. Tai patvirtina ir *Bhagavadgyta*:

Kartais ima vyrauti dorybės guna, nugalėdama aistros ir neišmanymo gunas, o Bharatos sūnau. Kartais aistros guna nugali dorybę ir neišmanymą, o kitąsyk neišmanymas nugali ir dorybę, ir aistrą. Taip vyksta nuolatinė kova dėl pirmenybės (Bg. 14.10).

Skaitytojas: Iš principo viskas atrodo pakankamai logiška. O jeigu noras būti laimingam būtent neišmanymo *gunoje* išliks ir po ilgiausių kentėjimų žemutinėse planetose? Nejaugi nėra kitos išeities iš šios situacijos, nejaugi neįmanoma pakeisti savo norų ir pradėti ieškoti laimės dorybės *gunoje*?

Autorius: Kitos išeities nėra. Žemutinėse planetose teks būti tol, kol neatsiras noras ieškoti dorybingos laimės.

Skaitytojas: Bet juk ne visi gali patys suprasti, ką reikia daryti, norint būti laimingiems. Ne visi gali suprasti, kad tam reikia bent jau panorėti gyventi kitaip.

Autorius: Taip, ne visi. Būtent todėl kiekvienoje visatos planetoje kartas nuo karto įsikūnija Pats Dievas arba Jo artimi palydovai. Jų tikslas – padėti mums išsiaiškinti sudėtingus klausimus, susijusius su gyvenimo tikslu ir laimės ieškojimu. Išeidami jie visada palieka šventraščių, pritaikytą tos epochos žmonėms. Ir jeigu mes turėsime nors nedidelį, bet nuoširdų norą atrasti tiesą, mes niekada, jokiais aplinkybėmis neliksime visiškoje nežinioje. Žemėje visada yra autentiški šventraščiai. Ieškantys būtinai su jais susidurs.

Skaitytojas: Jūs taip laisvai kalbate apie įvairius Dievo įsikūnijimus, lyg būtų tiesioginis šių įvykių liudininkas. Iš kur pas jus šita informacija, ir kas gali garantuoti, kad ji – ne išsigalvojimas?

Autorius: Aš pasikliaunu Vedų autoritetu. Jų autentiškumą patvirtina istoriniai faktai ir autoritetinga daugelio mokslininkų nuomonė. Kas liečia įvairius Dievo įsikūnijimus, tai Vedos pateikia labai detalius ir tikslius jų aprašymus. Pavyzdžiui, *Bhagavadgytoje* Viešpats kalba apie tai, kokiais aplinkybėmis Jis ateina į šį pasaulį:

Kai tik religija ima kur nors nykti ir įsivyrąja bedievybė, Aš nužengiu Pats, o Bharatos aini. Kad išlaisvinčiau doruosius ir sunaikinčiau piktadarius, o taip pat atkurčiau religijos principus, epocha po epochos Aš apsiireiškiu Pats (Bg. 4.7,8).

Skaitytojas: Jeigu Dievas taip atvirai kalba Pats apie Save, tai mano abejonės dėl Jo įsikūnijimų dar labiau padidėja.

Autorius: O jeigu jūs pats kuo nuoširdžiausiai pradėdate apie save kam nors pasakoti, tai jūs ir savimi netikite?

Skaitytojas: Apie save aš pasakoju tik artimiausiems žmonėms, o ne visiems iš eilės.

Autorius: Krišna taip pat slaptinčiausią žinojimą apie Save atskleidė savo artimiausiam palydovui Ardžunai, jis nebuvo skirtas tiems, kurie vėliau pavydės šio pokalbio dalyviams.

Skaitytojas: Jūs galvojate, kad aš pavydžiu?

Autorius: O tai kuo daugiau remiasi jūsų abejonės kito nuoširdumu?

Skaitytojas: Man tiesiog sunku patikėti, štai ir viskas.

Autorius: Aš gi jums viską aiškinu nieko neišgalvodamas, o remdamasis Vedomis.

Skaitytojas: O aš ir Vedų autoritetu abejoju.

Autorius: Tada mūsų pokalbis neturi jokios prasmės. Kam svarstyti tai, ką jūs atmetate? Jeigu norite toliau kalbėtis, tai vedinių žinių autentiškumą turite pripažinti bent jau kaip hipotezę.

Skaitytojas: Na, gerai, aš pagalvosiu apie tai. Vadinasi, Vedose pasakyta, kad Dievas į šį pasaulį ateina palyginti dažnai?

Autorius: Taip. Ir visada pasirodo tokiu pavidalu, kokį turi gyvos būtybės, kurioms jis ruošiasi pamokslauti. Viešpats visada ateina su ypatinga misija, kurios esmė – įtvirtinti teisingumo principus ir demaskuoti nuodėmingą gyvenimą. Dažniausiai Jis Pats ateina tik tada, kai be Jo asmeninio įsikišimo jau nieko negalima padaryti. Kitais atvejais Jis pasiunčia kokią nors šventą asmenybę.

Skaitytojas: Nors man ir sunku tikėti į Dievą, bet kai sulygini įvairius šventraščius ir jų istoriją, tai darosi panašu į tiesą. Juk Jėzus Kristus atėjo būtent tuo laiku, kai fariziejai pamynė religinius principus ir nesibjaurėjo melagingai aiškinti šventraščius.

Autorius: Jūs dabar jau pats ginete Dievą.

Skaitytojas: Na, po mūsų pokalbių apie laiką aš pradėjau skaitinėti įvairius šventraščius ir juos lyginti.

Autorius: Ir koks jūsų studijų rezultatas?

Skaitytojas: Visur rašo beveik vieną ir tą patį, tik skirtingomis kalbomis ir kitais žodžiais.

Autorius: Taip ir yra. Dievas nors ir ateina įvairiu laiku bei pasivadinęs vis kitais vardais, bet neša vieną ir tą patį žinėjimą – kaip mums tapti laimingais. Todėl neturėtume rūstauti dėl šio pasaulio neteisingumo ir galvoti, kad niekas mums nepadeda. Tuo labiau, kad gyvename taip, kaip patys kažkada norėjome. Mūsų norai yra nepajudinamas įstatymas likimui. Jeigu mes patys nenorėsime pasikeisti, tai niekas nesikiš į mūsų gyvenimą.

Skaitytojas: Neį Dievas nenorės mums padėti?

Autorius: Visi šventraščiai kalba apie tai, kad Dievas visada nori mums padėti, bet mums paliekama pasirinkimo laisvė – klausyti Jo ar ne.

Išvada: norint giliau pažinti laimingo gyvenimo dėsnius, būtina įsisaugoti, kad dėl mūsų kančių kalti tik mes patys ir niekas daugiau. Mes patys turime sąmoningai nuspręsti keisti savo gyvenimą. Niekas už mus to nepadarys.

Žmogus, suvokęs šias tiesas, tampa ramus ir pasitikintis, nežiūrint į tai, kad gyvenimas pasikeičia ne iš karto. Tas, kuris suprato, kodėl jam taip sunku nešti savo kryželį ir kodėl jį reikia nešti, tampa psichiškai ramus ir nesujaudinamas. Tokiu būdu, norint tapti laimingu, būtina suprasti, kad šis pasaulis surėdytas labai teisingai, ir būti pasiruošusiam dėti visas pastangas savo laimės vardan.

[Turinys]

Keturi evoliucijos keliai – nuo beždžionės iki žmogaus ir atgal

Paprastai žodis evoliucija daugumai žmonių asocijuojasi su rūšių atsiradimo teorija, kurią suformulavo Darvinas. Tačiau apie gyvų būtybių evoliuciją pakankamai išsamiai buvo pasakojama Vedose, ir daug anksčiau, negu atsirado garbusis mokslininkas.

Vedinio evoliucijos apibrėžimo esmė ta, kad gyvai būtybei mirtis kaip tokia neegzistuoja. Mes tik pakeičiame seną ir naudojimui netinkamą kūną į naują. Be to, Vedos teigia, kad evoliucija turi ir atvirkščią eigą, taip vadinamą regresiją. Tai reiškia, kad gyvos būtybės gali ne tik evoliucionuoti, arba progresuoti, bet ir degraduoti į žemesnes gyvybės formas ir ten ieškoti savo laimės.

Dabar mes smulkiau aptarsime vedinę evoliucijos koncepciją.

Skaitytojas: Gerai. Ir kaip ji atrodo?

Autorius: Aš pristatysiu jums truputį supaprastintą evoliucijos krypčių klasifikaciją, gerai atspindinčią Vedų požiūrį šiuo klausimu.

Pirmu iš keturių Vedose aprašomų evoliucijos kelių progresuoja tos sielos, kurios suvokė amžinąją dvasinę gyvų būtybių prigimtį ir tai, koku būdu ji pasireiškia mūsų gyvenime. Visa savo esybe ir su meile jos tarnauja Dievui ir visoms kitoms gyvoms būtybėms. Tokia absoliučiai dvasinė ir be jokio egoizmo veikla jos sudegina savo nuodėmes ir po grubaus kūno mirties patenka į dvasinį pasaulį. Ten jos gyvena dvasiniuose kūnuose, patirdamos žodžiais nenusakomą laimę.

Antruoju evoliucijos keliu eina gyvos būtybės, norinčios atrasti laimę šiame pasaulyje. Kiekvienu savo poelgiu ir netgi mintimis jos stengiasi laikytis visų dorybingo gyvenimo dėsnių. Tokie žmonės visada progresuoja, gyvenimas po gyvenimo kildami į vis aukštesnes planetines sistemas ir gaudami vis labiau protingesnes gyvybės formas. Taip evoliucionuojant, egoistiniai norai sunyksta, bet ne visiškai. Todėl visada išlieka degradacijos tikimybė.

Trečiasis evoliucinio vystymosi kelias skirtas tiems žmonėms, kurie svajoja apie laimę sau ir savo šeimai, ir daugiau ar mažiau stengiasi gyventi taikoje ir santarvėje su aplinkiniais. Tačiau jiems ne visada sekasi įkūnyti gyvenime savo norus, ir to priežastis – egoizmas, vyraujantis tokių žmonių tarpusavio santykiuose. Dėl to jie pasineria į aršią kovą dėl materialių gėrybių. Tokia konkurencija užteršia jų egzistenciją, ir palaipsniui jie nusivilia šiuo pasauliu, tapdami kietaširdžiais. Taip jie pasuka ketvirtuoju evoliucijos keliu. Ir kol jie nenusivils savo puoselėjamomis netikromis vertybėmis, tol jie vėl ir vėl atgims vidurinėse visatos planetose. Reikia pažymėti, kad visą tą laiką jiems paliekamas šansas progresuoti ir savo evoliuciniame vystymesi pakilti viena ar dviem pakopom aukščiau.

Tos gyvos būtybės, kurios nori būti laimingos tik eksploatuodamos kitus, degraduoja vis labiau, kol nusirita iki žemutinių planetų, kur jų laukia didelės kančios, arba gimsta gyvūnų kūnuose. Tai ketvirtas evoliucijos kelias – visiška degradacija.

Tokiu būdu, pirmasis evoliucinio vystymosi kelias labai greitai išvaduoja iš materialaus gyvenimo pavojų ir grąžina mus į dvasinį pasaulį. Kiti du variantai nesuteikia tokios greitos galimybės. Tačiau gyvos būtybės, progresuojančios antruoju keliu, laikosi dorybingumo principų ir palaipsniui apsisvalo. Joms daug paprasčiau, negu likusiems, išsivaduoti iš materialių norų ir suvokti savo dvasinę prigimtį. O žmonės, apimti neišmanymo ir jaučiantys aplinkiniams priešišumą, neišvengiamai degraduos tol, kol neatsikratys savo kvailų idėjų.

Skaitytojas: Argi jūs nesutinkate su Darvino teorija, teigiančia, kad visos gyvos būtybės visatoje nepaliaujamai progresuoja iš žemesnių gyvybės formų į aukštesnes?

Autorius: O ar jūs matote šios teorijos įrodymus realybėje? Negi manote, kad visi žmonės nuolatos progresuoja ir sulig kiekviena diena darosi vis geresni?

Skaitytojas: Aš neturiu informacijos apie kiekvieną žmogų, bet sprendžiant pagal tam tikrus bendro pobūdžio rodiklius, matyti, kad progresas vyksta pilnu tempu. Pasižiūrėkite, kaip vystosi mūsų ekonomika ir mokslas! Jau dabar galima, nekeliant kojos iš namų, pamatyti visą pasaulį ar bendrauti su žmogumi, kur jis begyventų. Argi tai ne progresas?

Autorius: Taip, technikos progresas akivaizdus, bet mes kalbame apie gyvų būtybių vystymąsi, o ne apie vis labiau sudėtingėjančią techniką. O gal jūs galvojate, kad kai dauguma žmonių degraduoja, tai visa žmonija, bendrai paėmus, progresuoja?

Skaitytojas: Žinoma, ne. Galėjot šito ir neklausti.

Autorius: Aš ir taip manau. Tai štai, apie kokį progresą jūs kalbate, jeigu dauguma žmonių praktiškai prarado moralinius principus. Jie ištvirkauja, girtuokliauja, vartoja narkotikus ir visai negalvoja apie tikrąjį žmogaus gyvenimo tikslą.

Skaitytojas: Galvojate, kad anksčiau viso to nebuvo?

Autorius: Anksčiau irgi buvo žmonių, linkusių į degradaciją, bet ji nebuvo tokia pasibaisėtina, kaip dabar. Pasižiūrėkime, kaip buvo prieš dvidešimt metų. Argi tada mes matėme tokį ištvirkimą, tokią narkomaniją, kaip dabar? Argi tada buvo skatinami atsitiktiniai lytiniai santykiai ir homoseksualizmas? Ar tada taip ramiai žiūrėjo į tokį palaidą šeimyninį gyvenimą ir skyrybas? Ar vaikai matė tiek filmų apie prievartą ir amoralumą? Ir patys vaikai – argi jie tokie buvo?

Pažiūrėkite, kaip baisiai degradavo žmonija, nepaisant ryškiai išreikšto techninio ir ekonominio progreso. Ir tai tik per dvidešimt metų! Aš pastebėjau, kad jūs nesiruošiate tuoj pat patikėti mano žodžiais, todėl nekalbėsiu apie tai, kiek degradavo žmonių sąmonė nuo vedinės kultūros laikų, o tai buvo daugiau kaip prieš keturis tūkstančius metų.

Skaitytojas: Visa tai tiesa, bet argi žmonių moralė yra vienintelis progreso kriterijus?

Autorius: O kokie dar gali būti? Vedose pasakyta, kad amoralūs žmonės neišvengiamai degraduoja. Be to, jie praktiškai visada pradeda tokius pat amoralius vaikus, ir labai maža tikimybė, kad jie išaugs normaliais žmonėmis. Jeigu žmonės palaipsniui virsta gyvuliais ir yra visiškai patenkinti tokia situacija, tai apie kokį žmonijos progresą galima kalbėti?

Skaitytojas: Bet vis tik, nežiūrint į nieką, mokslinis-techninis progresas vyksta. Juk neneigsite šio fakto?

Autorius: Tada aš nesuprantu, ką jūs galvojate, kalbėdami apie progresą ir žmonijos evoliuciją. Anot jūsų, žmogaus evoliucijos viršūnė – kai jis vaikšto pusnuogis, elgiasi kaip galviją ir poruojasi kur tik pakliūna. Tačiau jeigu jo buitį užpildyta šiuolaikine technika, tai reikia manyti, kad jis labai sėkmingai progresuoja, ar ne?

Skaitytojas: Panašu, kad jūs perlenkiate. Juk nebūtinai viskas bus taip, kaip jūs čia kalbate.

Autorius: Aš tik pavaizdavau dabartinę situaciją, susiklosčiusią daugelyje taip vadinamų civilizuočių šalių mūsų laisvos meilės epochoje, o apie ateitį aš dar visai nekalbėjau.

Skaitytojas: O tai kaip, jūsų nuomone, vyksta žmogaus evoliucija?

Autorius: Vedos sako, kad ji kitokia, negu įsivaizduoja dabartiniai mokslo korifėjai – ne kolektyvinė, o individuali. Mes galim tai progresuoti, tai degraduoti – priklausomai nuo mūsų poelgių. Po to, palikę dabartinį kūną, gauname naują, kuris labiau atitinka mūsų sąmonės lygį. Tai apsprendžia mūsų norų ir poelgių visuma mirties metu. Naujas kūnas gali būti tobulesnis, o gali būti ir primityvesnis – augalo, gyvūno.

Degradacija ir kančios taip pat yra savotiški evoliucijos etapai, mokinantys mus karčiu patyrimu. Anksčiau ar vėliau toks patyrimas išlenda per gerklę, ir žmogus pagaliau susidomi savęs pažinimu. Bet tai nevyksta kolektyviai, vien tik kovos už būvį dėka, kaip nurodė senolis Darvinas.

Skaitytojas: Kaip Vedos paaiškina tą faktą, kad tiek daug žmonių patenka blogon įtakon ir užsiima įvairiomis kvailystėmis?

Autorius: Daugelis žmonių pastebi, kad kartais mus tiesiog užvaldo kažkokios nelabai protingos mintys. Nesuprasdami, kad tai *gunos* veikia mūsų sąmonę, dauguma žmonių įsivaizduoja, kad juos bando įtakoti tam tikri žmonės, pavyzdžiui, žydai ar masonai, kurie atseit užsibrėžė valdyti visą pasaulį. Iš tikrųjų toks kolektyvinis poveikis žmonių sąmonei vyksta dėl to, kad pasikeičia *gunų* įtaka.

Skaitytojas: O kodėl jos nei iš šio, nei iš to keičia savo įtaką? Mes juk gyvename ne teatre, kur viena scena keičia kita, o artistai persirenginėja naujais kostiumais.

Autorius: Kaip ten bebūtų, bet taip jau yra, ir pirmiausia visa tai darosi dėl laiko įtakos. Jis keičia *gunų* įtaką ne tik mūsų planetai, bet ir visai visatai. Todėl mums prisieina gyventi įvairiose visatos epochose ir ne visada pačiose geriausiose sąlygose.

Kaip mūsų metuose keturi sezonai keičia vienas kitą, taip ir visatoje yra keturios epochos, apjungtos į vieną ciklą. Įdomu, kad su kiekviena nauja epocha sąlygos progresuoti darosi vis nepalankesnės.

Skaitytojas: Tai bent naujiena! Apie kokį laimingą gyvenimą galima kalbėti, jeigu visatoje – vien tik nesiliaujanti degradacija?

Autorius: Jūs neteisus. Pasibaigus ciklui, įvyksta tam tikri kataklizmai ir po to prasideda sekančios keturios epochos. Ir pačioje pirmoje, kuri vadinama Aukso amžiumi, visi gyvena taip pat laimingai, kaip ir ankstesniame Aukso amžiuje.

Skaitytojas: Bet kodėl kiekvienoje sekančioje epochoje gyvenimas darosi vis blogesnis, kokią tai turi prasmę?

Autorius: Tai laiko įtaka. Jis nepalaujamai sendina viską, su kuo tik susiduria. Kai senėti daugiau nebeįmanoma, prasideda naujas gyvenimo ciklas. Jūs gi patys matote, kad gyvenime mes ne jaunėjame, o senstame. Bet tai netrukdo mums sekančiame gyvenime, net pakliuvus į degradacijos amžių, gauti geresnį kūną. Apie tai mes jau kalbėjome, kai aptarinėjome laiko galybę.

Skaitytojas: Aš gerai prisimenu tą pokalbį apie laiką ir dienos režimą, bet dabartinėje temoje aš dar ne visai susigaudžiau. Kodėl visatoje yra ši degradacija ir kas trukdo jai progresuoti?

Autorius: Viso to priežastis – mūsų nuodėmingi poelgiai. Kaupdamiesi visatos atmosferoje, jie ir iššaukia degradacijos procesus. Jeigu mes nedarytume nuodėmių, tai greitai mūsų planeta pavirstų rojumi.

Skaitytojas: O aukštutinių planetų gyventojai irgi daro nuodėmes, kaip ir mes?

Autorius: Ne, jie gyvena dorybingai.

Skaitytojas: Tada visata surėdyta labai neteisingai. Kodėl jie, gyvendami aukštutinėse planetose, turi kentėti už mūsų nuodėmes?

Autorius: O jie ir nekenčia. Trijose aukščiausiose planetinėse sistemose nėra degradacijos. Nėra ir kataklizmų, kai pasibaigia keturių epochų ciklas.

Skaitytojas: O kurioje epochoje mes gyvename?

Autorius: Mūsų epocha yra paskutinė ir vadinasi degradacijos amžiumi. Ji truks 432.000 metų ir užsibaigs dideliu kataklizmu, dėl ko labai apsisvalys atmosfera, ir vėl prasidės naujas Aukso amžius, sekančio ciklo pradžia.

Skaitytojas: Vadinasi, mums nėra jokių šansų tapti laimingais.

Autorius: Kadangi kiekvienos gyvos būtybės progresas yra individualus, tai jos gali vystytis savarankiškai, nepaisant visuotinai dominuojančios tendencijos degraduoti.

Skaitytojas: Vadinasi, ir Aukso amžiuje galima degraduoti?

Autorius: Taip, nežiūrint į tai, kad tame amžiuje pačios didžiausios galimybės progresuoti, atsiranda "gudruolių", kurie ir ten sugeba degraduoti. Todėl evoliucija nėra toks paprastas dalykas, kaip gali atrodyti iš pirmo žvilgsnio.

Skaitytojas: Vadinasi, bendrai paėmus, visi visatos gyventojai nuolatos degraduoja?

Autorius: Ne nuolatos, o periodiškai. Palyginkite su procesais, apimančiais bet kurį objektą materialiam pasaulyje. Visi materialūs objektai sensta, o paskui pakeičiami naujais, tobulesniais. Taip ir vietoj seno kūno mes gauname naują, kuris labiau tinka mūsų norų įgyvendinimui.

Skaitytojas: Akivaizdu, kad naujas kūnas turi būti geresnis už senąjį, kitaip kam jis reikalingas?

Autorius: Nebūtinai. Mūsų norai ne visada būna pozityvūs, o naują kūną gauname tokį, kad jis geriausiai atitiktų mūsų norus. Jeigu mes visą gyvenimą rūpinsimės tik maistu, seksu, miegu ir patogesnėmis gyvenimo sąlygomis, tuo pačiu teikdami prerogatyvą gyvuliškiems poreikiams, ir visiškai nesidomėsime žmogaus gyvenimo prasme, tai sekančiame gimime mes vargiai gausime tobulesnį kūną.

Skaitytojas: Vadinasi, kai kurie žmonės, prieš pradėdami tobulėti, gali ilgai degraduoti.

Autorius: Daugeliui, iki jie supras tyrumo būtinybę ir jėgą, reikia ne kartą pasimurkdyti purvyne. Kitiems užtenka tik išgirsti aukščiausias tiesas, ir jie pasidaro reikalingas išvadas. Vieni milijonus gyvenimų gali ieškoti laimės ne ten, kur reikia, o kur jie nori, kitiems šiam tikslui užtenka vieno gyvenimo. Todėl gyvų būtybių evoliucija nėra toks elementarus ir paviršutiniškas reikalas, kaip atrodo iš pirmo žvilgsnio. Ji visada vyksta keturiais keliais, apie kuriuos mes jau kalbėjome.

Skaitytojas: Pagal Darvino teoriją žmogus atsirado iš beždžionės. Bet pagal Vedas išeitų, kad kartais būna atvirkščiai – žmogus virsta beždžione.

Autorius: Visiškai teisingai. Priklausomai nuo to, kokiai laimei žmogus teikia pirmenybę, tokia kūne jis ir gimsta.

Skaitytojas: Ko gi reikia norėti, kad sekančiame gyvenime gimtum beždžione?

Autorius: Beždžionės kūnas pritaikytas laisvai ir nevaržomai meilei. Todėl tie, kurie šiame gyvenime propaguoja seksualinę revoliuciją ir išpažįsta laisvos meilės principus, sekantį gyvenimą gaus beždžionės kūną ir galės nebaudžiami poruotis ant kiekvieno kampo. Taigi pagalvokite, kokius rezultatus gaus tie, kurie dabar propaguoja laisvą seksą.

Skaitytojas: Jūs tvirtinate, kad jie gims beždžionių kūnuose?

Autorius: Taip teigia Vėdos. Kiekvienas žmogaus noras formuoja jo būsimą kūną. Jeigu dauguma mirštančio žmogaus norų buvo tinkamesni beždžionei, tai sekančiame gyvenime jis greičiausiai gims beždžione.

Skaitytojas: Kaipgi paskui vėl tapti žmogumi?

Autorius: Reikės susiformuoti potraukį protingai egzistencijai. Tik tada, kai jis nustelbs visus kitus norus, įsijungs progresavimo mechanizmas, ir po kurio laiko gyva būtybė gaus tą retą dovaną – žmogaus kūną.

Skaitytojas: Kaip jūs suprantate potraukį protingai egzistencijai?

Autorius: Tik potraukis savęs pažinimui ir aukščiausiai laimei skiria mus nuo gyvūnų. Žmogaus kūnas neatsitiktinai aprūpintas intelektu, ir mes privalome jį naudoti pagal paskirtį. Mūsų pareiga – gyventi sutinkamai su tais norais, kurie leido mums gimti žmonėmis, tai yra, būti laimingais.

Skaitytojas: Supratau. Bet jūs tikriausiai suprantate, kad savo klausimais aš noriu jus įkvėpti dar kartą paaiškinti, ką Vėdos vadina evoliucija.

Autorius: Vadovaujantis elementaria logika, gali pasirodyti, kad visos gyvos būtybės visatoje turi nuolat progresuoti ir galiausiai pasiekti aukštutines planetas. Tačiau yra kitaip. Sakykim, kažkas pasiekė tam tikrą išsivystymo lygį ir dėl to pateko į vidurines ar net aukštutines planetas. Bet jeigu jis tik pradeda didžiutis savo padėtimi – viskas, nuo to momento jo progresas baigiasi. Dar daugiau, kai kurie iš jų pradeda degraduoti. Jiems atsiveria didelės perspektyvos nusileisti į pačias žemiausias visatos planetas, visai nepaisant jų buvusios išminties ir nuopelnų.

Galimas daiktas, kad tokia asmenybė degraduos ir toliau, kol viename iš gyvenimų pasijus esanti gyvūno kūne. Nuo išdidumo ir kvailumo neapdraustas niekas. Todėl materialiaame pasaulyje progresas ir degradacija eina ranka rankon, koja kojon ir dažnai vienas kitą keičia. Taip vyksta dėl egoizmo, būdingo visoms gyvoms būtybėms, gyvenančioms materialiaame pasaulyje.

Skaitytojas: Vadinasi, dėl visko kaltas išdidumas?

Autorius: Ne vien tik jis, gali būti ir kitos degradacijos priežastys. Pavyzdžiui, kai kurie degraduoja dėl pernelyg didelio prisirišimo prie materialių poreikių, kiti – dėl tingumo ir inertiškumo.

Perėjimas nuo degradacijos į progresą ir atvirkščiai gali įvykti ir vieno gyvenimo bėgyje. Mes matome, kaip žmonės, kurie stengiasi gyventi dorai ir ieško gyvenimo prasmės, pagaliau aplanko sėkmę, kuri pasireiškia aukšta visuomenine padėtimi, visuotiniu pripažinimu ir pagarba, mokytumu, gera sveikata, turtais ar harmoningais bei dorybingais šeimyniniais santykiais. Visa tai žmogui ateina dėl jo gerų poelgių ir gero būdo.

Tačiau pats tikriausias sėkmės kriterijus – tai supratimas, kad nėra nieko aukščiau už dvasinę laimę. Jeigu žmogus, būdamas žymus ir turtingas, nesupranta, kad svarbiausia gyvenime – savo dvasinės prigimties pažinimas, tai negalima vienareikšmiškai pasakyti, kad jis progresuoja.

Žmonės, kurie stengiasi gyventi dėl visų gerovės ir žino, kaip tai daryti, be abejo, palaipsniui darys vis laimingesni. Tačiau, užimdami aukštą visuomeninę padėtį, kai kurie iš jų pradeda didžiutis savo pasiekimais, ir būtent tada jų progresas pasibaigia.

Skaitytojas: O aš daugiausia matau kitus pavyzdžius, kai labiausiai sekasi išdidiems ir įžūliems tipams, o sąžiningi, atvirkščiai, patiria didelius vargus. Ką jūs į tai pasakysite?

Autorius: Žinoma, būna ir taip. Bet jūs nežinote viso jų gyvenimo, matote tik nedidelę jo atkarpelę, todėl darote skubotas išvadas. Sąžiningas žmogus gali kažkiek laiko patirti vargus, kurie jį apvalo, o po to jis natūraliai pradeda jausti vis didėjančią laimę.

Visos malonės, kurias žmogus gauna šiame gyvenime, priklauso nuo to, kaip jis gyveno praeituose gyvenimuose. Tie turtingi žmonės, apie kuriuos jūs kalbėjote, kažkada tikriausiai padarė daug gerų darbų.

Vėliau, pradėję didžiulius savo pasiekimus, jie moraliai degradavo. Mūsų veiklos vaisiai sunoksta ne iš karto, todėl mums atrodo, kad likimas kupinas prieštaravimų.

Kai kurie žmonės tuo pačiu metu turi ir užtarnautus turtus, ir netikusių poelgių sugadintą charakterį. Tai parodo, kaip žmogaus charakteryje persipina praeituose gyvenimuose sukauptas dorybingumas ir visiškas nesupratimas, kaip jį panaudoti. Jeigu tokie žmonės ilgai nesužinos, jų dorybingumo atsargos greitai išseks, ir vieną gražų vasaros rytą jie skausmingai suvoks, kad neturi nei turtų, nei visuomeninės padėties.

Visa tai, ką aš dabar paaiškinu, vyksta ne taip greitai, o kelių gyvenimų bėgyje. Todėl nesistebėkite, kai matote žmones, kurie mėgaujasi visais gyvenimo malonumais ir tuo pat metu yra moraliai degradavę. Iš kitos pusės, jeigu žmogus pradeda gyventi sąžiningai, pas jį dar lieka neatidirbtų nuodėmių, todėl jam kurį laiką tenka patirti daugiau ar mažiau vargų.

Skaitytojas: Taip, tai tikrai įdomūs dėsningumai, ir jie leidžia tikėti būsima laime.

Išvada: *norėdami būti laimingais, turime gerai suprasti, kad perėjimas iš progreso į degradaciją vyksta lėtai ir dažniausiai labai nepastebimai. Tik labai pastabūs žmonės, praktikuojantys savęs pažinimą, gali pastebėti negera lemiančias permainas tiek savyje, tiek kituose.*

Žmogus, nuoširdžiai stengdamasis daryti gerus darbus, kai kada pasididžiuoja ir kuriam laikui praranda dvasinę kvalifikaciją. Bet paskui, palaipsniui suvokdamas savo klaidas, jis būtinai sugrįžta į teisingą kelią. Kiekvienas protingas žmogus, analizuodamas jį supančio pasaulio dėsnius, savo ir kitų žmonių elgesyje pradeda pastebėti tam tikrus dėsningumus.

Šitaip, praktikuojant savęs pažinimą, žmogui atsiranda tvirtas noras užsiimti tik gerais darbais. Jie kažkiek apsaugo žmogų nuo kaulėtos blogos karmos rankos, besitiesiančios iš praeities. Bet tik tas, kuris kiekvieną dieną kartuoja šventus Viešpaties vardus arba meldžiasi, gali atsilaikyti prieš skaudžiausius likimo smūgius, kokios bebūtų aplinkybės.

[Turinys]

Mes parišti viena virve...

Čia, Žemėje, dauguma žmonių beveik nesiskiria nei savo poelgiais, nei fiziniu ir psichiniu išsivystymu. Panaši ir jų veikla.

Skaitytojas: Nesutinku. Man rodos, mes visi tokie skirtingi.

Autorius: Ką jūs laikote pagrindiniu kriterijumi, apsprendžiančiu skirtumus tarp žmonių?

Skaitytojas: O kokių kriterijų naudojate jūs, kai sakote, kad mes visi vienodi? Pažiūrėkite – pas visus skirtinga išvaizda, skirtingi charakteriai ir likimai.

Autorius: Išvaizda ir charakterio bruožai – dar ne rodikliai. Mašinos turi skirtingas formas ir variklius, bet jos visos skirtos transportavimui. Todėl svarbiausias kriterijus, sprendžiant apie skirtumus tarp žmonių, yra tai, kokiam tikslui pajungtas jų gyvenimas, ir dauguma žmonių čia turi daugiaž vienodus prioritetus. Visi jie stengiasi baigti kažkokius mokslus, gauti kvalifikaciją, užsidirbti daugiau pinigų, nusipirkti gerą butą, sėkmingai vesti, užauginti gerus vaikus, užsitarnauti pagarbą, išsaugoti gerą sveikatą ir turėti finansinę nepriklausomybę.

Skaitytojas: Kalbant apie siekius, aš su jumis sutinku. Žmonėms toks gyvenimo stilius yra dominuojantis.

Autorius: Praktiškai devyniasdešimt procentų žmonių trokšta turtų, šlovės, pagarbos, sveikatos, komforto ir laimingo šeimyninio gyvenimo. Visi šie tikslai yra antriniai, natūraliai išplaukiantys iš pirminio – materialios gerovės troškimo.

Skaitytojas: Kitų tikslų tikriausiai ir būti negali, nes kas gi atsisakys klestėjimo. Negi aukštutinių planetų gyventojai siekia kažko kito?

Autorius: Taip, mums atrodo, kad jeigu jau mes taip gyvename, tai kitoks gyvenimas tiesiog neįmanomas. Tačiau aukštutinių planetų gyventojų tikslai visai kitokie – dorybingesni ir dvasingesni. Jie siekia nesavanaudiškai atlikti savo pareigas, gyventi garbingai, ugdyti geruosius charakterio bruožus ir pažinti laimingo gyvenimo dėsnius. Visa tai galima pavadinti trumpai – savęs tobulinimas. Jie taip pat stengiasi pažinti savo dvasinę prigimtį ir nuolat mokosi tarnauti Dievui.

Skaitytojas: O ar pas juos yra kokios nors siekių įvairovė?

Autorius: Kiekvienos planetos gyventojai turi siekius, būdingus tik tai planetai, todėl visatoje įvairovė tikrai didelė. Kažkur siekiama degraduoti, kitur – progresuoti.

Skaitytojas: Jaučiamas kažkoks dėsningumas – tarytum kiekviena planeta būtų sukurta tam tikram gyvenimo būdai. Nejaugi kažkokia šalutinė galia verstu mus galvoti vienodai?

Autorius: Niekas mus neverčia žiūrėti į gyvenimą vienodai. Viskas daug paprasčiau – mes visada gimstame toje planetoje, kurioje geriausiai galime realizuoti savo norus. Mes turime garantiją, kad toje planetoje, kur dabar gyvename, visada vyraus gyvenimo būdas, atitinkantis mūsų norus. Šią garantiją užtikrina subtilios jėgos, veikiančios mūsų protą bei intelektą kaip nematomos, bet tvirtos gijos. Būtent jos daugumos planetos gyventojų mąstymą palaiko maždaug viename lygyje.

Skaitytojas: Panašiai kaip Visockio alpinistų dainelėje – “mes parišti viena virve...”

Autorius: Teisingai, šios jėgos taip ir vadinamos – virvės, o jeigu sanskritu – *gunos*.

Skaitytojas: Jūs žadėjote papasakoti apie galias, kurios mus gina sunkią valandą, o kalbate apie kažkokias virves, kurios protą ir intelektą suriša tomis pačiomis idėjomis. Šitai pas mus atsiranda bandos instinktas.

Autorius: Iš vienos pusės, gali pasirodyti, kad mes gyvename kaip robotai. Tačiau, pažiūrėjus į gyvenimą per vedinės išminties prizmę ir patyrinėjus *gunų* poveikį, iškart aiškėja atsakymai į šiuos klausimus: “Kodėl mes gimėme būtent šitoje planetoje? Kodėl mūsų interesai tokie panašūs, ir kodėl taip sunku gyventi kitaip, nei visi žmonės?” Šitai Vedos, versdamos susimąstyti apie giluminius gyvenimo dėsningumus, atveda mus prie įdomios išvados: “Galbūt mano gyvenimo sąlygos nėra atsitiktinės. Galbūt Žemė ir yra tinkamiausia vieta toms gyvoms būtybėms, kurios nori gyventi taip, kaip jos dabar gyvena”.

Skaitytojas: Nejaugi tikrai yra tokie dėsningumai, numatantys mūsų gyvenimo sąlygų tapatumą?

Autorius: Vedos tvirtina, kad taip ir yra. Visi mes panašūs todėl, kad praeituose gyvenimuose turėjome bendrus interesus. Žemės planeta geriausiai atitinka mūsų norus, o *gunos* juos sergsti ir prižiūri, kad jie būtų įgyvendinti.

Skaitytojas: Kaip pasireiškia *gunų* rūpinimasis mūsų interesais?

Autorius: Kai visa, kas mus supa, padeda pasiekti tą laimę, kurios mes taip troškom. Visi kada nors buvę mūsų norai turi būti patenkinti, todėl *gunos* aplink mus sukuria tokią atmosferą, kuri nelabai leidžia mūsų galvoje atsirasti kitokioms mintims nei tos, kurios reikalingos norų išpildymui.

Skaitytojas: Po truputį aiškėja *gunų* veikla. O kokie norai tų, kurie gyvena dvasiniame pasaulyje?

Autorius: Jie trokšta vien tik nesavanaudiškai ir su meile tarnauti Viešpačiui, ir daugiau jų niekas nedomina. Ten viešpatauja meilė, kuri kontroliuoja jų mintis ir norus. Todėl dvasiniame pasaulyje *gunų* nėra, nes jos ten nereikalingos.

Skaitytojas: Bet ir meilėje yra savanaudiškumo. Vadinasi, dvasiniame pasaulyje irgi turėtų būti kova dėl mylimojo, o tai reiškia, kad vaidai ir ten neišvengiami.

Autorius: Ne, dvasiniame pasaulyje meilė visai kitokia, joje nėra net užuominos į savanaudiškumą. Ten visi stengiasi gyventi ne sau, o savo meilės objektui. Todėl dvasiniame pasaulyje nėra tokio noro – pasisavinti meilės objektą ir juo naudotis.

Skaitytojas: Nejaugi jie visai nesirūpina savimi?

Autorius: Jiems ir į galvą neateina tokia mintis.

Skaitytojas: To neįmanoma įsivaizduoti, tuo labiau suprasti.

Autorius: Jūs teisus, ir taip yra todėl, kad mus įtakoja savanaudiškumas, arba netikras ego, o jų intelektą valdo altruizmas, arba tikrasis ego.

Kadangi beveik visi Žemės gyventojai turi panašius siekius, tai atrodo, kad kitaip ir būti negali. Netgi tie, kurie susimąsto apie labiau išaukštintą gyvenimą, iš anksto ruošiasi sutikti likimo smūgius. Jie galvoja, kad žmogus iš prigimties yra nuodėmingas ir, bendrai paėmus, negali pasikeisti į gerą pusę.

Panašūs samprotavimai verčia pasidaryti sekančią išvadą: “Jeigu mes turime žmogaus kūną, kurio galimybės griežtai apribotos, tai negalima peržengti tų ribų. Visi žmonės linkę į nuodėmę ir todėl nereikia šokti aukščiau bambos. Gimęs šliaužioti niekada neskraidys. Žinoma, atsiranda žmonių, kurie jau nuo gimimo apdovanoti išskirtinėmis savybėmis – štai jie ir gali progresuoti. Kitiems reikės susitaikyti su savo netikusiais įpročiais bei trūkumais”. Tokiais žodžiais žmonės pateisina nenorą ką nors keisti savo gyvenime. Bet nuo to jie nepasidaro laimingesni.

Skaitytojas: Man kažkur jau teko girdėti tokias kalbas apie žmogaus menkumą ir bevertiškumą.

Autorius: Taip, dabar plačiai paplitusi nuomonė apie tai, kad žmogų pančioja jo nuodėminga prigimtis ir pakilti virš jos neįmanoma. Tokie filosofiniai išvedžiojimai reiškia, kad kai kurie žmonės stengiasi pateisinti savo nuodėmingus poelgius. Jie sako: “Jeigu mes negalime nedaryti nuodėmių, tai reikia už jas atgailauti ir gyventi toliau taip, kaip sugebame”. Atseit po atgailos nurimusia sąžine galima daryti naujas nuodėmes.

Skaitytojas: Jūs priekaištaujate tiems, kurie atgailauja?

Autorius: Ne, aš palaikau nuoširdžią atgailą, kai žmogus deda visas pastangas daugiau nebenuodėmiauti. Aš tik prieš tą atgailavimą, kuris atleidžia nuodėmes ir leidžia toliau ramiai daryti naujas.

Skaitytojas: O argi atgaila neapvalo nuo nuodėmės?

Autorius: Dažniausiai atgaila sukuria palankias sąlygas apsisvalyti. Tačiau jeigu nuplauti nuodėmes užtekta vien tik atgailos, tai tada nuodėminga veikla taptų absoliučiai nekontroliuojama.

Skaitytojas: Ką mes ir matome.

Autorius: Bet taip darosi ne dėl visatos dėsnių kaltės, o vien tik dėl mūsų paklydimų. Todėl, suvokus paprastą tiesą, kad už viską reikia mokėti, galima greičiau pradėti dorybingą gyvenimą.

Skaitytojas: Nejaugi įmanoma gyventi, nedarant nuodėmių?

Autorius: Žinoma, ir tai nenuginčijamas faktas, kitaip kokia prasmė gyventi?

Išvada: norint suprasti, kad laimė vis dėlto yra, reikia išsiaiškinti, koks skirtumas tarp norų, esančių skirtingose gunose. Daugeliui žmonių sunku įsivaizduoti, kad gali būti kokie nors kiti siekiai, negu jų pačių. Tačiau tas, kuris nuoširdžiai nori būti laimingu, lengvai atsiriboja nuo taip paplitusio “sėkmingo nuodėmingo gyvenimo”. Pajutus tikros laimės skonį, sutvirtėja intelektas, o tada jau niekas nebetrukdo eiti apsisvalymo keliu.

[Turinys]

Keletas žodžių apie tradicinę virtuvę

Tie, kurie pajuto išaukštintos laimės skonį, praranda potraukį abejotinos vertės malonumams. Žmogus, paragavęs medaus, šnairomis žiūri į cukrų, nors anksčiau valgė jį šaukštais. Bet kartais žmogų pasiekia karminės reakcijos už praeities darbelius ir kuriam laikui išmuša jį iš dorybingo gyvenimo vėžių. Tačiau prisiminimas apie patirtą skonį išlieka ir vilioja, o tai reiškia, kad greitai toks žmogus pasikeis ir taps šventa asmenybe. Nuostabus dvasinės laimės skonis Vedose vadinamas aukščiausiu skoniu.

Skaitytojas: O tas, kuris neparagavo medaus, taip ir kentės?

Autorius: Taip, ir tai būna labai dažnai. Žmogus, paskendęs savo problemose, galvoja, kad geresnio gyvenimo tiesiog nebūna. Toks mąstymas – *gunų* įtaka.

Skaitytojas: Manau, kad tai neteisinga. Jūs gi sakėte, kad mes patys sprendžiame, kokios laimės siekti. Ir jeigu mes turime pasirinkimo laisvę, tai mums turi būti suteiktos ir galimybės pakeisti savo pasaulėžiūrą. Ir man neaišku, kodėl *gunos* taip negailestingai apjungia mus vienodais interesais. Gal geriau mums duoti dar didesnę pasirinkimo laisvę?

Autorius: Mes jau turime visišką pasirinkimo laisvę. Ir Žemės planetoje galima gyventi dorybės *gunoje*, tik bėda, kad dažnai mes patys nenorime pasinaudoti mums suteikta laisve.

Skaitytojas: Kas gi mums trukdo gyventi laisviau ir neapsiriboti vien tik materialiu klestėjimu?

Autorius: Priežastis tūno mummyse: tai – polinkis neteisingai naudotis savo nepriklausomybe, savo pasirinkimo laisve.

Skaitytojas: Mane labiau domina praktinė šio klausimo pusė. Kodėl mes nesirenkam aukštesnio skonio, kas trukdo?

Autorius: Tai gana sudėtingas klausimas. Pirmiausia išsiaiškinkim, koku būdu žmonės sujungia bendri interesai ir potraukiai.

Įsivaizduokime, kad mes patekome į vietovę, kur yra galybė restoranų su įvairiausiomis virtuvėmis: rusiška, kiniška, itališka, indiška, prancūziška ir t. t. Užsiorėję valgyti, mes pasirinksim vieną iš jų. Tą pačią virtuvę pasirinks ir daugiau žmonių. Mes valgome ir galvojame, kad šiame restorane pats skaniausias maistas. Bet žmonės gretimuose restoranuose galvoja tą patį. Ir vieni, ir kiti turi pasirinkimo laisvę. Tačiau prisirišimas prie tam tikros virtuvės trukdo žmogui suprasti, kad kitame restorane jis galbūt rastų dar geresnį maistą. Pasirinkimo laisvė akivaizdi – galima eiti į kokį nori restoraną, bet tai, kad mes ir mus supantys žmonės sėdime štai čia, verčia mus galvoti, kad geriausia maitintis būtent čia.

Taip ir gyvenime – žmonėms patinka tam tikras, seniai nusistovėjęs gyvenimo būdas. Kiekviename, tegu ir nedideliame kolektyve susiformuoja savitas ir nepakartojamas laimės supratimas, kurį visi laiko kuo puikiausiu ir jokiomis aplinkybėmis nenori jo keisti. Ir visą šį spektaklį organizuoja materialios gamtos *gunos*.

Skaitytojas: Ir todėl mes niekaip negalime atitrūkti nuo savo interesų, kaip ir bitė negali atsitraukti nuo nektaro.

Autorius: Džiaugiuosi, kad supratote esmę. *Gunos* sukuria tokias sąlygas, kad mes kuo pilniau išbandytume tą laimę, kurios kažkada taip siekėme. Jos suteikia ir galimybę visiems kartu pasidžiaugti ta laime.

Skaitytojas: Tačiau gyvenime mes ne tik džiaugiamės, bet ir daug dirbame, liūdime, kankinamės ir sergame. O jūs pavaizdavote idiliją, kurioje nėra jokių problemų: visi tik džiūgauja ir visai nesikankina.

Autorius: Taip, problemos irgi yra. Išsirinkę tam tikrą virtuvę, mes turėsime susitaikyti su kai kuriomis jos ypatybėmis. Pavyzdžiui, jeigu mes išsirinkome prabangų restoraną, tai teks dėti nemažai pastangų ir gaišti laiką tam, kad užsidirbtume pinigų, todėl turėsime atsisakyti kažkokių kitų malonumų.

Skaitytojas: Kokia čia problema – galima pasirinkti ir pigesnę virtuvę.

Autorius: Kaip čia pasakius. Matot, kiekvienas žmogus laimės nori truputį daugiau, negu leidžia jo galimybės, ir pasistengęs jis vis tik gali ją pasiekti. Todėl mes neatsitiktinai patekome į tokį palyginti brangų restoraną, kuriame esame.

Kai kurie žmonės galvoja, kad jie pateko čia atsitiktinai, ir jiems nėra taip problematiška pereiti į kitą restoraną. Bet atsidūrę kitur, jie pasigenda savosios laimės skonio. Vienuose restoranuose labai brangu ir neprieinama, kituose nors ir pigu, bet jau labai prasta. Anksčiau ar vėliau mes turėsime grįžti į mums skirtą restoraną. Štai taip *gunos* mus ir suriša, pasinaudodamos mūsų prisirišimu prie tam tikros laimės, ir priverčia eiti per gyvenimą griežtai nubrėžtu kursu.

Skaitytojas: Jūs norite pasakyti, kad mes neatsitiktinai pasirenkam tam tikrą laimės būklę?

Autorius: Taip, atsitiktinumą nebūna, ir pasirinkimas visada remiasi senais prisirišimais. Praeities poelgių našta (karma) mus traukia prie šito, kažkada pasirinkto gyvenimo būdo. Pasirinktasis restoranas ir yra ta išsvajotoji laimė. Todėl mes sėdime ir nieko daugiau nenorime, o aplink mus žmonės su tais pačiais polinkiais. Taip ir gyvenime – mes visada koncentruojamės į mums įprastus dalykus ir nuoširdžiai galvojame, kad kitaip gyventi tiesiog neįmanoma ir pagaliau kvaila.

Skaitytojas: Nejaugi tai liečia ir tuos, kurių gyvenimas – tai prievarta, plėšikavimas, žudymas?

Autorius: Taip, jiems irgi atrodo, kad jie užvirė gerą košę, bet anksčiau ar vėliau jie turės ją išsrbėti.

Skaitytojas: O kaip visa tai vyksta? Ar, atsidūrus savo “gimtajame” restorane, mums iš karto patinka ten patiekiami valgiai, tegu jie ir prasto skonio, ar dar kurį laiką ieškom geresnės virtuvės?

Autorius: Būna įvairiai. Galima kurį laiką nesusingaudyti, koks laimės pobūdis tau priimtinausias, bet anksčiau ar vėliau mes vis tiek ateisim į mums skirtą restoraną, susitaikydami su jo savitumais.

Skaitytojas: Gerai, su virtuvėmis viskas aišku, bet kaip tai susieti su mūsų gyvenimu šioje planetoje?

Autorius: Visa tai vyksta ir su mumis, kai *gunos* mums parenka vieną ar kitą planetą.

Skaitytojas: O kodėl jos tai daro?

Autorius: Kadangi mes trokštame būti laimingi, tai *gunos* ir parenka mums tą planetą, kurioje mūsų laukia laimė, atitinkanti praeityje pasirinktą modelį.

Žmogui nėra jokios prasmės gyventi, jeigu jis nesiekia laimės. Štai *gunos* ir padeda mums pajusti išsvajotosios laimės pilnatvę.

Įvairūs laimės modeliai Vedose vadinami laimės skoniais, sanskrito kalba – *rasa*. Kiekvienas žmogus siekia savosios laimės su jai būdinga *rasa*. Dėl to užsiimame vienokia ar kitokia veikla. Materiali laimė reiškia turėti kuo daugiau materialių malonumų. Tam tikslui reikia labai daug dirbti, o paskui kartais ir sirgti nuo persidirbimo.

Jeigu darbas atima daug laiko, gali pašlyti santykiai su artimais žmonėmis. Visa tai vyksta ne atsitiktinai. Kažkada pasirinktas materialios laimės skonis nepermaldaujamai mus traukia prie tam tikro gyvenimo būdo, su visais jo pakilimais ir nuopuoliais.

Skaitytojas: Bet jeigu mes norėjome laimės, tai kodėl turime kentėti? Kažkokia apgaulė!

Autorius: Jokios apgaulės. Jeigu mūsų pasirinktas laimės etalonas verčia aplinkinius žmones kentėti, tai prisieis kentėti ir mums.

Skaitytojas: Argi būna tokia laimė, dėl kurios žmonės turi kentėti?

Autorius: Žinoma, juk egoizmas tuo ir remiasi, kad mes, norėdami būti laimingi, nekreipiam dėmesio į kitų interesus. Dar daugiau, būdami egoistai, mes netgi nevengiam griebtis prievartos, kad tik patenkintume savo norus.

Skaitytojas: Vadinasi, jeigu žmogus kenčia, tai reiškia, kad jo susikurtas laimės etalonas buvo neteisingas?

Autorius: Jūs visiškai teisingi, nepralošia tik tas žmogus, kuris turi potraukį dvasinei laimei. Tas potraukis absoliučiai nesavanaudiškas ir todėl niekada neatsiranda ten, kur yra netikras ego (egoizmas). Atsikratyti nuodėmingų poelgių žmogus gali tik tada, kai jis suvokia, kas yra tikrasis ego.

Būtent dėl mūsų polinkio neteisingai išnaudoti pasirinkimo laisvę *gunos* ir sukuria tokį įvairialypį pasaulį, kurio vienintelis tikslas – išugdyti mummyse potraukį tikrai, dvasinei laimei.

Skaitytojas: Žmogau, jūs atskleidėte man didelę paslaptį. Aš buvau įsitikinęs, kad mes čia, Žemėje, gyvename visai neblogai. Bet dabar aš sužinojau, kad kitų planetų gyventojai yra nepalyginamai laimingesni, todėl natūralu, kad ir man dabar norisi patirti tokį gyvenimą. Tik, varge, aš negalėsiu šitame gyvenime patekti į kitas planetas.

Autorius: Dar kartą siūlau jums ugdytis norą iš karto patekti į dvasinį pasaulį, aplenkiant aukštutines planetas. Kuo žmogaus tikslas aukštesnis, tuo greičiau jis sulauks maksimalių rezultatų – pačios pilnavertiškiausios laimės.

Žinokite, kad pasikankinti, tegul ir nelabai, palyginus su mumis, prisieina ir aukštutinių planetų gyventojams. Jie juk irgi miršta ir gimsta, o atsisveikinti su savo kūnu jiems dažnai būna netgi sunkiau, negu mums. Bet laikas nepermaldaujamas ir niekam nedaro išimčių.

Kas liečia jūsų klausimą apie tai, kaip pajusti potraukį dvasinei laimei, tai galiu jus nudžiuginti, kad tai labai paprasta. Visi tiek dvasinio pasaulio, tiek aukštutinių ir žemutinių planetų skoniai jau yra Žemėje. Jie pasireiškia kaip įvairūs gyvenimo būdai, kuriuos galima palyginti su mudviejių apkalbėtais restoranais ir jų virtuvėmis.

Vedos sako, kad šie laimės skoniai pasiekia mus iš įvairių visatos planetų. Darydami poveikį mūsų sąmonei, jie leidžia bent kiek pajusti tą laimę, kurią patiria kitų planetų gyventojai. Dėl šios priežasties Žemėje yra pakankama gyvenimo įvairovė. Pažindami tas galias, kurios palaiko mūsų potraukį tam tikram gyvenimo būdai, mes pamatome, kaip tampriai visos planetos susijusios tarpusavyje, kokia stipri jų įtaka viena kitai.

Skaitytojas: Kaip gerai, juk tokiu atveju nėra jokio reikalo stengtis patekti į aukštutines planetas ar dvasinį pasaulį. Visus laimės variantus galima rasti čia, Žemėje!

Autorius: Jūs teisus tik dalinai. Šioje planetoje mes nepatirsime pilnutinio laimės skonio, pasiekiančio mus iš aukštesnių sferų, panašiai kaip mes nepatiriam viso Saulės energijos poveikio. Čia mes esame laimingi lygiai tiek, kiek tai leidžia gyvenimo sąlygos Žemėje. Žemiškas gyvenimas neskirtas pilnutiniam dvasinės laimės patyrimui. Mūsų virtuvės maistas gali būti truputį panašus į vedinės virtuvės maistą, bet jeigu mes norime valgyti originalius vedinius patiekalus, turime eiti į vedinį restoraną.

Skaitytojas: Atsižvelgiant į tai, kad kiekvienai planetai būdingas tik tam tikras laimės modelis ir kiti ten sunkiai prieinami, galima daryti išvadą, kad Žemėje negalima sukurti rojaus.

Autorius: Visiškai teisingai. Bet vis tik mes turime nenuleisti rankų ir siekti šviesesnio rytojaus. Pradėti reikia nuo savęs. Susitaikius su tokia mintimi ir užsiimant atitinkama veikla, pozityvių permainų savo likime galima sulaukti labai greitai. Jau sekančiame gyvenime mes gimsime žymiai geresnėse sąlygose. Bet jeigu žmogus nedarba su savo vidinėmis problemomis, tai yra, nesistengia keisti savo charakterio, o užsiima kažkokiomis politinėmis ir ekonominėmis reformomis, stengdamasis priversti upes tekėti atgal, tai jis neišvengiamai kentės.

Skaitytojas: Daug žmonių, tam tarpe ir aš, visai nesuprantame šitų dalykų. Pavyzdžiui, aš gana dažnai suruošiu skandalus – namie ir darbe. Man, kaip ir kitiems, atrodo, kad laimė ateis tik tada, kai mes priversime mus supančius žmones pakeisti savo charakterio bruožus. Dėl to kyla tiek ginčų! Nejaugi taip sunku suprasti, kad pradėti reikia nuo savęs?

Autorius: Gyvenant Žemėje, tai suprasti tikrai sunku. O kas liečia skandalus, tai toks negatyvus elgesys su aplinkiniais – irgi *gunų* darbas. Jų dėka dėl visko, kas atsitinka, mes kaltinam ką tik nori, bet tik ne save. *Gunos* neatsitiktinai suformuoja tokį mūsų elgesį. Kažkada mes norėjome tokio gyvenimo, ir dabar jos stengiasi, kad mes jį išgyventume kuo pilniau.

Skaitytojas: Vadinasi, toks skandalingas patiekalas taip pat yra žemiškajame meniu?

Autorius: Taip, jūs teisus. Žemėje mes randame neribotas galimybes elgtis kuo kvailiausiai. Aukštutinėse planetose praktiškai to nėra. O Žemėje žmonės visada turės tokius polinkius, nes ji sukurta būtent fanams, kurie garbina skonių, esančių aistros ir neišmanymo *gunose*. Todėl gal ir ne visai protinga dėti pernelyg dideles pastangas, siekiant sukurti Žemėje rojų. Bet Vedos sako, kad jeigu dešimtoji Žemės gyventojų dalis užsiimtų dvasine praktika, tai labai greitai mūsų planeta virstų rojumi.

Skaitytojas: Ir kodėl taip nevyksta?

Autorius: Tai susiję su tuo, kad vieną kartą labai panorėję gyventi taip, kaip gyvenama Žemėje, mes patekome į tam tikrą *gunų* įtakos zoną. Rezultate mes gimstame tokiose gyvenimo sąlygose, kur mums nekyla nė mažiausio noro pakeisti savąjį laimės supratimą. Ir jeigu kažkas bando įrodinėti, kad reikia gyventi kitaip, mes tiesiog nekreipiame į jį jokio dėmesio, nes taip nori *gunos*. Bet kokį žmogų, atsisakiusį „mūsų restorano“ paslaugų, mes laikome nevispročiu.

Taigi mūsų gyvenimo sąlygas kontroliuojame ne mes, o materiali gamta, pasitelkdama savo energijas (*gunas*). Mūsų interesų pastovumas ir panašumas palaikomas tik tam, kad mes galėtume kuo geriau, kuo pilniau pasidžiaugti pasirinktu gyvenimo būdu.

Skaitytojas: Nejaugi Žemėje neįmanoma sukurti rojų?

Autorius: Kam gi iš lietuviškos virtuvės daryti vedinę? Tai būtų kvailystė.

Skaitytojas: Norint, kad visi geriau gyventų, reikėtų, kad visų virtuvių patiekaluose jaustųsi tik dvasinis skonis.

Autorius: Žinoma, tai nuostabi mintis. Bet kol žmogus pats nepanorės gyventi kitaip, niekas pasaulyje jo neprivers pakeisti savo pasaulėžiūrą.

Skaitytojas: Vadinasi, įvairialypius potraukius *gunos* sukuria tik tam, kad patenkintų mūsų potraukį vienam ar kitam laimės modeliui?

Autorius: Taip, ir tuo pasireiškia jų galybė. Jos visada rūpinsis mūsų norų patenkinimu. Todėl bet kurioje visatos vietoje pasireiškia tam tikras šių slaptųjų energijų – *gunų* – derinys.

Skaitytojas: Vadinasi, visa, kas su mumis atsitinka, vyksta *gunų* įtakoje? Bet jūs anksčiau įrodinėjote visai priešingai, todėl norėtusi gauti kokius nors patvirtinimus.

Autorius: *Bhagavadgytoje* pasakyta:

Žinok, kad materiali gamta ir gyvos esybės pradžios neturi. Jų pokyčiai bei materijos gunos yra materialios gamtos padarinys (Bg. 13.20).

Skaitytojas: Bet jūs anksčiau sakėte, kad visų pasikeitimų priežastis – mūsų norai!

Autorius: Taip, mūsų laimės ir kančių priežastis yra mūsų norai. O pokyčių, vykstančių kūne, prote ir intelekto, priežastimi yra *gunos*.

Mūsų norai yra savotiškas paleidimo mechanizmas, iššaukiantis tam tikrą *gunų* poveikį mūsų gyvenimui. Dėl to, kad mes kažkada panorėjome gyventi taip, kaip dabar gyvename, mums bus labai sunku viską pakreipti nauja vaga. Faktiškai visas mūsų gyvenimo permainas reguliuoja *gunos*, kurios prioritetą teikia ne dabartiniams, o buvusiems norams.

Skaitytojas: O kuo geresni praėjusių laikų norai?

Autorius: Todėl, kad praeityje buvo daugiau vienodų norų. Sumuodamiesi jie turi sąmonei didesnę poveikį.

Skaitytojas: Na, žinote, – štai tau ir laimingo gyvenimo dėsniai. Mes juk tiek gyvenimų pragyvenome, ir nežinia, ko tada norėjome, o kiek dabar prisireiks gyvenimų visa tai išsėbėti? Ar galite patvirtinti, kad *gunų* pažinimas nepadarys mane nelaimingu, kitaip man bus sunku tęsti šį pokalbį?

Autorius: *Gunų* pažinimas žmogui teikia laimę ir aukščiausią tobulumą. Kitaip nebūtų jokios prasmės nagrinėti šią tokią sudėtingą temą. Tai patvirtina ir Vedos. *Bhagavadgytoje* Pats Dievas garantuoja, kad viskas bus gerai:

Aukščiausias Dievo Asmuo tarė: Dar kartą Aš paskelbsiu tau aukščiausią išmintį, visų geriausią žinojimą, kurį perpratę išminčiai pasiekia aukščiausią tobulumą (Bg. 14.1).

Skaitytojas: Jūs, matyt, gerai žinote šį šventraštį, jeigu kiekvienai mano abejonei turite tinkamą citatą.

Autorius: *Bhagavadgytoje* išdėstytos labai gilios žinios, ir norint jas įsisavinti, neužteks viso gyvenimo.

Išvada: *žinios apie materialios gamtos gunas, jų poveikį mūsų gyvenimui yra išminties židynys. Jeigu žmogus suvoks šį žinojimą, jo nelaimės tuoj pat baigsis. Tačiau pažinimo procese mums teks patirti ne tik saldų, bet ir kartų skonį. Taigi norint užsitarnauti dvasinę laimę, pirmiausia reikia perprasti tai, ką mes prisidirbome.*

[Turinys]

Kas gi yra materialios gamtos gunos?

Žodis „*guna*“ verčiamas kaip „virvė“. Visą visatą kiauurai persmelkia nematomos energijos, kurios, atsižvelgdamos į mūsų norus ir poelgius, verčia mus gyventi taip, kaip mes kažkada norėjome. Pasirodo, norai – rimtas dalykas. Mums atrodo, kad jie nelabai įtakoja mūsų likimą, bet, kaip tvirtina Vedos, dabartinės mūsų gyvenimo sąlygos visiškai priklauso nuo buvusių norų ir juos atitinkančių poelgių.

Vedos nurodo, kad kūnas, protas ir intelektas sudaryti iš praeities norų ir poelgių. Kitaip sakant, subtilus kūnas tiesiog užpildytas tais norais ir poelgiais, todėl jį dar vadina troškimų kūnu. *Gunos*, kontaktuodamos su subtiliu žmogaus kūnu, suteikia jam išorines ir vidines gyvenimo sąlygas, kurių jis nusipelnė savuoju laimės supratimu. *Gunų* įtaka mūsų sąmonei (fizinio ir subtilaus kūno lygyje) nuolat keičiasi, ir nepatyrusiam žmogui tas permainas pastebėti beveik neįmanoma.

Skaitytojas: Jūs norite pasakyti, kad pasikeitus *gunoms* ir jų įtakai, tuoj pat pasikeičia ir mūsų nuotaika?

Autorius: Ne tik nuotaika, bet ir aplinkos suvokimas. *Gunos*, įtakodamos mūsų sąmonę, nepastebimai keičia ir visą mūsų būtį.

Skaitytojas: Vadinasi, mūsų organizmą bei psichiką taip pat formuoja *gunos*?

Autorius: Taip, jos tai daro sutinkamai su mūsų norais ir poelgiais. Išmintingas ir nenuodėmingas žmogus, žiūrėdamas į veidrodį, gali suprasti, iš kokių *gunų* sudaryti jo kūnas ir charakteris.

Skaitytojas: O kai aš žiūriuosi į veidrodį, tai kartais atrodo, kad aš sudarytas iš visai neblogo *gunų* derinuko. Žiūrėdamas į savo veidą, aš dažnai intuityviai jaučiu savo gerąsias puses ir, atvirai kalbant, praktiškai nieko blogo savyje nematau.

Autorius: Jūs labai tiesus žmogus. Kiti žmonės, žiūrėdami į veidrodį, galvoja panašiai, bet tik retas gali garsiai pasakyti, kaip jis pats save suvokia.

Skaitytojas: Man atrodo, kad visi daugiau mažiau dori žmonės mato teigiamus savo charakterio bruožus ir sielos gilumoje myli save už tai.

Autorius: Taip, daug žmonių linkę matyti savo gerąsias savybes ir mylėti save. Bet tikrai dorybingi žmonės savyje mato trūkumus, o aplinkiniuose – gerąsias puses.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad dorybingi žmonės linkę į vidujinį kapstymąsi?

Autorius: Ne, jie linkę į tobulinimąsi, o tam reikia bent jau sugebėti įžvelgti savo trūkumus.

Skaitytojas: Jeigu dorybingi žmonės nemato savo dorybių, tai reiškia, kad jie neturi jokios savigarbos.

Autorius: Atvirkščiai, jie save gerbia net labiau, negu žmonės aistros *gunoje*, kurie savyje mato tikrai gerąsias puses. Dorybingi žmonės save gerbia tikrai tada, kai jiems pasiseka padaryti ką nors gero.

Skaitytojas: Negi jiems niekada nesinori pasigėrėti savimi?

Autorius: Žinoma, kartais norisi, bet juos sulaiko dorybės *guna*. Jinai jiems primena, kad grožėjimasis savimi nėra teisingas poelgis ir jau tikrai nepadės pasiekti dvasinę laimę. Taip dorybingus žmones nuo Narcizo komplekso patikimai apsaugo dorybės *guna*, įtakojanti jų sąmonę.

Skaitytojas: O jeigu aš mėgstu gėrėtis savimi, vadinasi, mane įtakoja aistros *guna*?

Autorius: Jeigu jūs tai supratote, reiškia, jūmyse jau vyrauja dorybės *guna*. Žmogus aistros *gunoje* niekada nepripažįsta savo trūkumų. Ji neleidžia jam atsiriboti nuo polinkio gėrėtis savimi. Tokio žmogaus savikritika – retas reiškinys.

Skaitytojas: Bet aš visa tai supratau tik dėka mūsų pokalbio.

Autorius: Teisingai, tik žinojimas gali mus išlaisvinti iš žemutinių *gunų* įtakos ir suteikti dorybės *gunos* prieglobstį.

Skaitytojas: Vadinas, būtent šiuo pokalbio momentu pasikeitė *gunų* įtaka mano sąmonei? Bet aš to visai nepastebėjau.

Autorius: *Gunų* kaitos niekas, išskyrus išminčius, negali taip greitai pastebėti. Jų įtaka visiškai nepastebima. Būtent todėl dauguma žmonių negali pastebėti savo trūkumų.

Skaitytojas: Todėl, kad jiems trukdo *gunos*?

Autorius: Taip. Tačiau, sistemingai gilindamasis į *gunų* poveikį mūsų sąmonei, žmogus palaipsniui pradeda skirti, kokia *guna* duotuoju laiko momentu vyrauja.

Išvada: *materialios gamtos gunos persmelkia visą mūsų būtį ir verčia mus pilnai pasisotinti ta laime, kurią mes užsitarnavome. Reikia stengtis sužadinti savyje dvasinės laimės troškimą, kitaip mūsų ateitis nebus labai džiaugsminga. Todėl, jeigu norime teisingai elgtis ir turėti teisingus polinkius, būtina gauti žinių apie tikrą, o ne iliuzinę laimę. Vėdos teigia, kad svarbiausia žmogaus pareiga – siekti dvasinės laimės.*

Pokalbiai apie gunų veiklą padeda suprasti, kaip patobulinti savo gyvenimą. Pašnekovų širdyse nedelsiant įsitvirtina dorybės guna. Būtina tokių pokalbių sąlyga – visas kilusias mintis suderinti su šventraščių nuomone. Žiūrėdamas į pasaulį šventraščių akimis, žmogus jį suvokia ne per savo vaizduotės prizmę, o tokį, koks jis yra iš tikrųjų.

[Turinys]

Kur veda geras norais grįstas kelias?

Žinoma, tik į laimę. Svarbiausia, kad norai būtų tikrai geri. Tada norisi džiaugsmingai sušukti: “Jeigu norai tokie galingi, tai aš noriu būti pats dorybingiausias ir laimingiausias, o sekančiame gyvenime gimti nuostabioje vietoje ir tobuliausiame kūne!” Tik reikia žinoti, kad į šį norą bus atsižvelgta lygiai taip pat, kaip ir į tuos, kurie buvo praeituose gyvenimuose. Ar mes galime tiesiog dabar, savo noru išsirinkti būsimą gimimo vietą? Ir taip, ir ne. Reikia, kad dabartinis noras būtų stipresnis už visus buvusius norus.

Vienok, be norų, dar yra ir mūsų poelgiai. Žmogaus likimui reikšmę turi ir tie, ir tie. Jeigu mes norime tam tikro laimės modelio, tai nereikia trukdyti kitiems gauti savąjį. Todėl ir mūsų netikę norai, ir poelgiai, kuriais kažką nuskriaudžiame, trukdo patirti tą laimę, kurios mes taip norėjome.

Tokiu būdu, mūsų gimimo vietą nulems tam tikra jėga, kitaip sakant, *gunų* derinys, kurį suformuoja mūsų norai ir poelgiai. *Gunos* nepermaldaujamos ir kaip virvės traukia mus į tą pusę, kur likimas mums lėmė būti.

Skaitytojas: Vadinas, *gunos* jėga priverčia mus gimti vienoje ar kitoje visatos vietoje?

Autorius: *Gunos* ne banditai, jos tik pildo mūsų norus. Jų veikla absoliučiai teisinga, ir priklausomai nuo to, kokią vietą mes užsitarnavome, ten ir turėsime gimti.

Dabar mes gimėme vidurinėse visatos planetose, ir tai reiškia, kad kažkada mes panorėjome laimės aistros *gunoje*, egoistinės laimės, kai gyvenama sau, savo šeimai, savo šaliai, savo tikėjimui ir t. t., todėl dabar ir esame šios *gunos* kontroliuojami.

Čia pasireiškia dėsniumas, kai pirmiausia atsiranda noras gauti asmeninę gerovę, ir tik po to mes pasiruošę tarnauti kitiems. Mes galvojame, kad jeigu mūsų pastangos nesusiję su mūsų asmenine gerove, o nukreiptos kitų labui, tai kam tada iš viso stengtis.

Skaitytojas: O ar yra tokių žmonių, kurie rūpinasi ne savo, o kita šeima ir algą nuneša ten? Aš galvoju, kad jeigu tokių ir yra, tai jie – psichiniai ligoniai.

Autorius: Žinoma, taip negalima elgtis, bet aš kalbu ne apie tai. Pasirodo, kad jeigu visa šeima nesavanaudiškai padeda aplinkiniams žmonėms ir būtent tame atranda savo laimę, tada pati dorybės *guna* pasirūpins, kad šiai šeimai nieko netrūktų. Tokiu būdu, dorybinga šeima jokiu būdu savęs neapvogia. Dar daugiau, tokia šeima paprastai gyvena geriau, negu žmonės, esantys aistros *gunoje*.

Skaitytojas: Leiskite su jumis nesutikti. Jeigu žmogus pats savimi nepasirūpins, tai kiti už jį tikrai to nepadarys. Kaip žmogus, kuris negalvoja apie save, gali būti turtingesnis už tą, kuris rūpinasi savo gerove?

Autorius: Čia nėra jokio prieštaravimo. Žmogus dorybės *gunoje* irgi taip galvoja ir pats rūpinasi savimi, būtent stengiasi visiems padėti, nuo to patirdamas daug didesnę laimę, negu kaupdamas turtus. Štai toks rūpestis savimi. Jis pilnutinai supranta, kad ne turtuose laimės.

Pagal karmos dėsnį, jeigu žmogus su meile ir nesavanaudiškai tarnauja kitiems, tai *gunos* jam gražina viską, ką jis atidavė. Kadangi jis padeda kitiems tuo, kas jiems reikalingiausia, dorybės *guna* jam irgi duoda, ko labiausiai reikia.

Dorybingas žmogus, suvokęs šį laimingo gyvenimo dėsnį, jau nebesirūpina savimi. Jis su didžiausiu entuziazmu stengiasi gyventi Dievui ir kitiems, nieko nenorėdamas sau. Tokie žmonės tikrai žino, kad taip gyvendami, jie bus laimingi ir dvasine, ir materialia prasme. Todėl jie saugiai gyvena, globojami nenugalimosios

dorybės *gunos*. Visi, kurie su jais bendrauja, taip pat patenka į šios *gunos* globą ir įsikvepia gyventi nesavanaudiškai.

Skaitytojas: Iš pirmo žvilgsnio viskas turėtų vykti būtent taip. Bet aptarkime konkrečią situaciją, kai aš nesavanaudiškai duodu pinigų kokiam nors mėgėjui juos imti. Aš jam duodu su meile, o jis juos su meile prageria. Ir su ištiesta ranka ateina vėl. Aš vėl jam duodu, jis vėl juos paskandina. Ilgainiui jis pripranta, kad naivusis geradėjas apmoka jo išgertuves ir melžia jį toliau. Jeigu eilinio vizito metu aš pamėginsiu jam atsakyti, jis pasijus užgautas ir laikys mane niekšu.

Panašios situacijos mūsų gyvenime pasitaiko dažnai. Pavyzdys – vaikai, visą gyvenimą melžiantys tėvus. Arba tėvai, visą gyvenimą lepinantys vaikus. O tie netgi nesupranta, kas yra dėkingumas tėvams. Atvirkščiai, tokie vaikai paprastai atsuka tėvams užpakalį tada, kai jie jau niekuo negali jiems padėti, kai jiems patiems jau reikalinga pagalba. Yra tokia liaudiška išmintis, kad gerais norais kelias į pragarą grįstas.

Autorius: Yra ir daugiau panašių sentencijų, pavyzdžiui: “Darbas – ne vilkas, į mišką nepabėgs”, arba “Tegu arklys galvoja – jo galva didesnė”. Ne visos jos byloja tiesą, tačiau jūsų pastabos visiškai teisingos. Jūs pavaizdavote situaciją, kai taip vadinamais dorybingais darbais mes tik kenkiame sau ir kitiems, todėl panašius poelgius negalima pavadinti dorybingais. Bet aš kalbu apie tą retą mūsų laikais pagalbą, kuri žmonėms iš tikro padeda, o ne gadina juos.

Skaitytojas: Na, štai, dabar mes vienas kitą suprantame. Kadangi dabar bet kokią labdarą žmonės stengiasi panaudoti savo asmeniniam labui, tai nesavanaudiškai padėti tiesiog nėra kam. Tad apie kokią meilės tarnystę žmonėms galima kalbėti?

Autorius: Teisingai, bet neįmanoma gyventi dorybės *gunoje* ir nedaryti gerų darbų. Be dorybės tikros laimės nebus. Jeigu aš sutikčiau su jumis, tai būtų galima manyti, kad laimės nėra.

Skaitytojas: Ir taip, prasideda eilinis spektaklis. Jūs norite pasakyti, kad nesavanaudiški poelgiai, kurie negadina žmonių, vis tik įmanomi?

Autorius: Taip, taip ir dar kartą taip. Nežiūrint į tai, kad dauguma žmonių apimti aistros ir neišmanymo, mes turime išmokti taip elgtis. Kiekvienu konkrečiu atveju turime tiksliai žinoti, koks poelgis bus naudingas, o koks kenksmingas. Neturint žinių, neįmanoma būti visiškai dorybingu žmogui.

Skaitytojas: Vadinas, šito reikia mokytis?

Autorius: Tiesiog malonu stebėti, kai jūs taip savarankiškai darote tokias puikias išvadas. Tikrai jums sakau, kad dorybės negali būti, jeigu nežinome, kaip teisingai elgtis vienoje ar kitoje situacijoje. Taigi pagalvokime, kaip reikia daryti gerus darbus, kad negadintume žmonių, o iš tikrųjų jiems padėtume. Tik elgdami nesavanaudiškai ir suprasdami, kaip teisingai elgtis, mes būsim dorybės *gunoje*. Tada ji pati pasirūpins mūsų gerove, kartais net priversdama mus elgtis taip, kad patirtume kuo pilnesnę laimę.

Skaitytojas: Aha, dorybės *guna* kartais irgi imasi prievartos?

Autorius: Taip, tai būna tais atvejais, kai mes netyčia nuklystame į lankas ir elgiamės neteisingai, visai to nenorėdami. Tada dorybės *guna* sukuria mums kokią nors sunkią situaciją, kuri padeda ateiti į protą ir sugrįžti į teisingą kelią.

Skaitytojas: Vadinas, imantis gerų darbų, pirma reikia pasimokyti. Jeigu aš nežinau, kaip tinkamai padėti žmogui, tai koks aš bebūčiau dorybingas, aš nebūsiu dorybės *gunos* prieglobstyje. Nors nesavanaudiškai, bet neteisingai padėdamas žmogui, aš elgiuosi ne dorybingai, o blogai, ir vietoj dorybės *gunos* mane pasisieks negatyvios karminės reakcijos, neišvengiamai vedančios į degradaciją. Jūsų minčių esmė ta, kad ne taip paprasta daryti gerus darbus. O man atrodo, kad savarankiškai to padaryti iš viso neįmanoma.

Autorius: Nuostabu, šį kartą jūs nepaprastai greitai susigaudėte labai sudėtingame klausime.

Skaitytojas: Atvirkščiai, dabar aš visai susipainiojau, nes prieš tai jūs tvirtinote visai ką kita. Sakėte, kad reikia su meile ir nieko negalvojant daryti žmonėms gera, ir tada dorybės *guna* padovanos mums laimę. Po to jūs kalbate, kad reikia būti apdairiu ir dovanoti gėrį “ne visiems, ne visiems, tik labai labai geriems”, tai yra, tiems, kurie to užsitarnavo. O dabar ir visai patvirtinote mano paskutinę tezę apie tai, kad kurti gėrį neįmanoma. Kaip tai suprasti, gerbiamasis?

Autorius: Taip, stebuklą nebūna, jūs tikrai susipainiojote ir mes turėsime dar truputį pakalbėti. Paskutine savo fraze jūs pasakėte, kad neįmanoma savarankiškai kurti gėrį. Jūs nepasakėte, kad jo iš viso neįmanoma kurti. Būtent tai aš ir patvirtinau. Žmogus gali daryti gerus darbus tik vadovaudamasis šventraščiais, užsitikrindamas šventų žmonių palaikymą ir tardamasis su dvasiniu mokytoju.

Kas liečia apdairumą, tai Vedos tvirtina, kad reikia stengtis gyventi nesavanaudiškai ir su meile padėti visiems žmonėms siekti laimės. Bet tai nereiškia, kad mes turime daryti viską, ko užsigeis aplinkiniai. Tikrai dorybingas bus tik tas poelgis, kurį nurodo šventraščiai.

Taigi reikia būti apdairiu ir daryti gerus darbus taip, kad jie visiems teiktų laimę, o ne kančias. Išmanus žmogus gali nešti gėrį net apgavikams ir negatyviai nusiteikusiems žmonėms. Bet tai, kas vienam – nektaras, kitam gali būti nuodai.

Skaitytojas: O ką Vedos sako apie mano kaimyną, chronišką alkoholiką, kuris pyksta, jeigu aš neduodu jam pinigų? Ką gero aš jam galiu padaryti?

Autorius: Vedos sako, kad jeigu jūs aukojate pinigus žmonėms, esantiems neišmanymo *gunoje*, tai šis jūsų poelgis irgi yra toje pačioje *gunoje*. Dėl to kentėsite jūs abu. Jeigu jūs tikrai norite padėti tokiam žmogui, tai tiesiog linkėkite jam laimės. Arba, jeigu jis alkanas, duokite jam maisto. Ir niekada neįsivėkite į nereikalingus pokalbius su tokiais žmonėmis.

Skaitytojas: O ką, maitinti alkoholiką – dorybingas reikalas?

Autorius: Vedos sako, kad pamaitinti bet kokį alkaną žmogų yra dorybingas darbas.

Skaitytojas: Bet jis nenori maisto, duok jam, matai, pinigų, ir jeigu aš neduodu, jis mane apkaltina gobšumu.

Autorius: O jūs pasikvieskite jį į namus, pasodinkite už stalo ir pasakykite, kad jeigu jis nevalgys, tai labai jus įžeis. Kai jis pagaliau pavalgys, tiesiai pasakykite, kad pinigų jam neduosite, nes nepakenčiate girtuokliavimo. Draugiškai paaiškinkite, kad jis – visada laukiamas svečias, ir pamatysite, kad jis neturės nei jėgų, nei pagrindo apkaltinti jus gobšumu. Jis gali pradėti verkšlenti, bet jūs su apgailėstavimu pasakykite, kad turite mažai laiko ir pakalbėti galima kitą kartą. Taip dorybingas žmogus, žinodamas, kaip teisingai aukoti vienos ar kitos kategorijos žmonėms, bet kokioje situacijoje gali rasti išeitį.

Skaitytojas: Aš negalėsiu taip elgtis, nes labai pykstu ant to kaimyno.

Autorius: Tai reiškia, kad jūs per daug su juo bendraujate, ir jis nutraukia jus į savo lygį. Norėdami atsikratyti tokio “malonumo”, kiekvieną dieną ryte ir vakare penkias-dešimt minučių linkėkite jam laimės: “Brangus kaimyne, aš linkiu jums laimės!” Darykite tai labai susikaupęs ir su giliu jausmu. Dar geriau, jeigu lygiagrečiai kartosite šventus Viešpaties vardus, kurie lengvai apvalo sąmonę nuo visų nuodėmių.

Skaitytojas: Argi taip galima – staiga imti ir linkėti laimės žmogui, kurio tu nemylai? Jeigu aš pradėsiu taip daryti, tai mano žmona tikrai pagalvos, kad aš išprotėjau.

Autorius: Būdami aistros *gunoje*, mes kiekvieną dorybingą poelgį laikome nuprotėjimu. Pavyzdžiui, jeigu kas nors autobuse pradės visiems linkėti laimės, tai visi jį laikys nesveiku, bet jeigu jis garsiai papasakos nešvankų anekdotą, tai pasirodys kaip linksmas ir draugiškas žmogus. Tačiau dorybingas žmogus gerus darbus turi daryti taip, kad neatkreiptų didelio dėmesio tų, kurie yra aistros ir neišmanymo *gunose*.

Jeigu jūs norite atlikti askezes (savanoriškus atsižadėjimus) dorybės *gunoje*, tai reikia kiekvieną dieną visiems linkėti laimės, neatsižvelgiant į tai, ką jūs mylite ar nemylite. Ir nekreipkite didelio dėmesio į visuomenės nuomonę.

Skaitytojas: O kaip tai daryti namuose, šeimos rate?

Autorius: Patirtis rodo, kad namuose linkėti laimės reikia negarsiai ir stengtis neatkreipti į save pernelyg didelio dėmesio. Tik pirmiau reikėtų artimiesiems paaiškinti, ką jūs čia sugalvojote.

Skaitytojas: Ir ką, laimės linkėjimas pakeičia santykius?

Autorius: Be abejo. Daugelis mano pažįstamų jau pasinaudojo šituo patarimu ir jų santykiai su namiškiais ir bendradarbiais labai pagerėjo.

Skaitytojas: Vadinasi, kai mes linkime kam nors laimės, tai tarp mūsų atsiranda kažkoks ryšys?

Autorius: Ne, ryšys jau buvo. Jeigu jūs ant kažko pykstate, tai jūsų prote atsiranda negatyvus, ardantis sveikatą ir likimą ryšys su tuo žmogumi. Kai jūs pradėdate linkėti jam laimės, negatyvus ryšys pasikeičia į pozityvų.

Skaitytojas: Kaip tai įmanoma, jeigu protas yra kažkur giliai mūsų viduje?

Autorius: Vedos sako, kad proto, esančio subtiliame lygyje, funkcijos neapsiriboja vien tik veikla smegenų dėžutės viduje, bet išeina toli už mūsų kūno ribų. Todėl mums užtenka tik pagalvoti apie kažką, ir proto dėka mes nedelsiant turime su juo ryšį. Tai labai plati ir gili tema, ir kada nors mes pakalbėsime apie tai smulkiau.

Skaitytojas: Ar Vedose daug aiškinama, ką ir kaip daryti įvairių tipų žmonėms?

Autorius: Jeigu žmogus gerai supranta *gunų* veiklos dėsningumus, tai jis susigaudys ir pats, nors Vedose yra daugybė nurodymų, kaip elgtis įvairiose gyvenimiškose situacijose. Vėliau mes aptarsime ir šitą temą.

Skaitytojas: Vadinasi, svarbiausia – žinoti, kaip *gunos* įtakoja žmones, turinčius skirtingas pasaulėžiūras. O žinojimas duos supratimą, kaip elgtis pačiose įvairiausiose situacijose.

Autorius: Teisingai.

Skaitytojas: O kokį poelgį Vedos laiko pačiu dorybingiausiu?

Autorius: Didžiausias dorybingumas – su meile ir atsidavimu kartoti šventus Dievo vardus ir skleisti žinojimą apie jų nepakartojamą dvasinį skonį. Taip elgdamasis, žmogus sudegina savo nuodėmes, sukauptas per daugelį gyvenimų.

Skaitytojas: Man tai ne visai suprantama.

Autorius: Tai nereiškia, kad aš turiu nutylėti tiesą, nors ji kol kas jums ir nesuprantama. Pradiniame etape žinios dar niekam nepakenkė.

Išvada: pažindamas vedinę išmintį ir siekdamas dorybingai gyventi, žmogus darosi vis labiau naudingas ne tik savo artimiesiems, bet ir visuomenei, nes jis atsiduria visiškoje dorybės gunos globoje. Dabar jau netenka abejoti, kad kelias, grįstas gerais, teisingais norais, Dievo malonės dėka mus atves į aukščiausią dvasinę laimę.

[Turinys]

Kelias į dorybės guną

Dažnai mums visiškai nepriimtina tai, kas iš tikrųjų veda į laimę. Pavyzdžiui, mes nesuprantame, kaip galima padėti žmogui sutvirtėti tame tikėjime, kurį jis išpažįsta, neviliojant jo į savąjį. Arba kaip galima rūpintis ne tik savo šeima, bet ir kitais. Ir jau visai nesuprantama, kaip galima padėti savo artimui vesti gražią merginą, o nepasivilioti jos sau pačiam. Savanaudiškumas persmelkia visus mūsų gyvenimo aspektus, o aistros *guna* verčia mus tokius netikusius poelgius laikyti blaivaus proto pasireiškimu. Žinoma, kiekvieno žmogaus prigimtyje yra polinkis daryti kažką kitų labui, bet gyvenime jis pasireiškia ne taip jau dažnai.

Skaitytojas: Taip, daugumoje esame savanaudžiai, bet taip pat daug žmonių sąžiningai užsidirba pragyvenimui, tuo pačiu nesąmoningai prisilaikydami gyvenimą reglamentuojančių taisyklių. Ir taip pat dauguma žmonių nejaučia aplinkiniams priešiško.

Autorius: Viskas teisingai, tik reikia pridurti, kad jeigu yra galimybė be didelių pastangų pasinaudoti svetimo darbo vaisiais, mes su malonumu tai darome. Tokia tai aistros *guna*. Kadangi norėjome būtent tokio gyvenimo modelio, tai ir gimėme Žemėje.

Visos trys materialaus pasaulio *gunos* – tai viena ir ta pati energija, tik pasireiškianti įvairiais aspektais, priklausomai nuo to, kokio pobūdžio laimės mes siekiame.

Skaitytojas: Jūs sakote, kad imtis kokios nors veiklos mane verčia kažkokia energija. Aš galiu sutikti, kad *gunos* kartais verčia mane sirgti, o kartais atneša man sėkmę ar nesėkmę, bet man atrodo, kad daugumoje atvejų aš viską darau pats. Jeigu aš panorėsiu kažką padaryti, tai kas gali man sutrukdyti? Ką jūs apie tai galvojate?

Autorius: Žinoma, nesutrukdys niekas, išskyrus mūsų buvusius norus ir juos atitinkančius poelgius. Praeities norai – galinga, be perstojo mus slegianti jėga. Atrodo, jūs nepripažįstate, kad mūsų dabartinius norus labai įtakoja praeitis. Pas jus dar nesusiformavo gilesnis karmos dėsnio supratimas, todėl ir žodžius “aš noriu” jūs suprantate ne visai korektiškai.

Skaitytojas: Vėl kažkokia abrakadabra. Nejaugi, kai aš ko nors panoriu, tai būna ne mano noras, o kažko kito?

Autorius: Dažnai mūsų norus išprovokuoja tos pačios *gunos*. Kai kurie norai gali kilti dėl karminių reakcijų, bet mums atrodo, kad jie atsirado tik dabar. Iš tikrųjų kažkada mes jau norėjome to, ir užmiršome, o dabar tie norai tik atsikartoja – todėl, kad susidarė palankios aplinkybės jų išsipildymui.

Skaitytojas: Nesuprantu – praėjusių dienų troškimų įtaka dabartiniams norams...

Autorius: Tai dar kartą įrodo, kad niekas pasaulyje, išskyrus mus pačius, netrukdo mums gyventi laimingai. Mes nesuprantame, kad daugelį dabartinių norų suformuoja seniai užmirštos mintys ir poelgiai. Taip *gunos* apgauna mūsų sąmonę, senus norus pateikdamos kaip naujus.

Skaitytojas: Vis dėlto aš nesuprantu, kaip dabartiniai norai sąveikauja su senaisiais. Negi kažkas nusprendžia, koks noras turi manyje atsirasti?

Autorius: Tam ir yra *gunos*, kurios kontroliuoja mūsų norus, atsižvelgdamos absoliučiai į visus mūsų troškimus ir poelgius, o ne tik į tai, ko norime dabar.

Pavyzdžiui, jeigu kalinys nori ištrūkti į laisvę, tai dar nereiškia, kad jį nedelsiant paleis. Bet jeigu jo noras sustiprės, jis supras, kaip reikia elgtis, ir kalėjimo vadovybė pamatys, kad kalinys sparčiai taisosi. Šiuo atveju jo įkalinimo laiką tikriausiai sumažins. Taigi į mūsų norą atsižvelgta, bet mes dar turime pademonstruoti savo ketinimų tvirtumą. Tai, kad *gunos* kontroliuoja visus materialiam pasaulyje vykstančius procesus, patvirtina *Bhagavadgita*:

Sakoma, kad gamta – visų materialių priežasčių ir pasekmių šaltinis, o gyva esybė – visų kančių bei malonumų, kuriuos ji patiria materialiam pasaulyje, priežastis (Bg 13.21).

Materialioje gamtoje gyvenanti esybė eina gyvenimo keliais, mėgaudamasi trimis materialios gamtos gunomis. Įvairiose gyvybės rūšyse ji susiduria su gėriu ir blogiu, o atsitinka tai dėl jos sąlyčio su materialia gamta (Bg. 13.22).

Skaitytojas: Kiek visatoje yra gyvybės formų, kuriose mes galime atgimti?

Autorius: Ne taip jau daug. Vedos sako, kad mūsų visatoje yra tik 8.400.000 gyvybės formų. Iš jų – 400.000 protingų. Bet kiekvienos formos rėmuose taip pat esama įvairovės. Žmogaus gyvybės formoje yra įvairios rasės, tautybės. Kiekviena tautybė vėlgi skiriasi savo papročiais ir tradicijomis, o jų atstovai, būdami

aistros *gunoje*, šventai įsitikinę, kad tik jų nacija pati geriausia. Todėl visos tautos stengiasi viena kitai įrodyti, kad jų išsirinktas laimės modelis yra tiesiog neprilygstamas.

Skaitytojas: O man, pavyzdžiui, atrodo, kad mano tauta yra pati blogiausia.

Autorius: Štai, matote, vėl tas žodis – “pats, pati”. Mes visur norime būti patys patys. Taip pasireiškia aistros ir neišmanymo *gunų* poveikis mūsų sąmonei. Todėl mes netenkame galimybės blaiviai žiūrėti į pasaulį ir išpučiam didžiausią burbulą iš to, kas liečia mus.

Skaitytojas: Supratau, ką norite pasakyti. Nuostabu, kad dargi negatyviuose dalykuose mes norime būti išskirtiniai ir netgi didžiuojamės tuo, tegu ir nesąmoningai.

Autorius: Taip mus veikia žemutinės *gunos*. Jos neleidžia blaiviai žvelgti į pasaulį, ir tai daroma tik tam, kad mes galėtume be trukdymų džiaugtis ta laime, kurios taip siekėme.

Skaitytojas: Vadinas, žmogui, kuris savo tautą laiko pačia geriausia ar pačia blogiausia ir pan., praktiškai neįmanoma išaiškinti, kad ji niekuo ypatingu neišsiskiria iš kitų tautų.

Autorius: Taip, kol jis nepradės pažinti, kaip jo sąmonę veikia *gunos*.

Skaitytojas: Šiuo išskirtinumu pagrindu netgi sukeliama karai. Negi visa tai vyksta *gunų* įtakoje?

Autorius: Deja, taip. Aistra ir neišmanymas taip apakina žmogų, kad save ir visa, kas susiję su juo, jis laiko ypatingais.

Skaitytojas: Tai kodėl jūs sakote, kad *gunos* gina mūsų interesus, jeigu jos verčia mus žudyti vieni kitus?

Autorius: Kai kuriems nuolankiems ir protingiems žmonėms, norintiems suvokti tiesą, užtenka išgirsti išmintingo žmogaus patarimą, ir tada juos savo globon ima dorybės *guna*. Taip jie išvengia dalyvavimo visokiuose broližiškuose konfliktuose. Kiti turi patirti daugybę kančių, iki pagaliau supras, kaip reikia teisingai elgtis. Daugybė žmonių vadovaujasi noru gyventi neteisingai ir apgaulingais siekais. Jie net nenori klausyti išmintingų žmonių patarimų, kad reikia keisti savo gyvenimą, ir šitaip pasmerkia save amžinai degradacijai. Bet ar bus teisinga, jeigu *gunos* padės tokiai žmonių iniciatyvai? Todėl jos visokiais būdais – ir baudamos, ir skatindamos stengiasi parodyti teisingą kelią netgi tiems, kurie linkę tikėtai degraduoti.

Skaitytojas: Jūs teisus – palikti paklydusį žmogų visiškoje nežinioje tikrai negerai. Dabar man aišku, kad ir bausmė gali būti vertinama kaip gėris, nes jos dėka mes artinamės prie teisingo mąstymo. Iš kitos pusės, jeigu mes esame gimę šliaužioti aistros *gunoje*, tai neįmanoma kada nors galėsime pakilti į dorybės aukštumas?

Autorius: Tai įmanoma, bet tik jeigu mes labai to užsinorėsime. Tačiau jeigu tai ir įvyks, pats permaitinimo procesas mūsų sąmonėje greičiausiai labai vėluos.

Skaitytojas: Och, tos bendro pobūdžio formuluotės! Ar galite konkrečiai pasakyti, pagal kokius požymius spėti, kad žmogų tikrai globoja dorybės *guna*?

Autorius: Požymiai būna įvairūs, bet vienas ypatingai ženklus – toks žmogus visada klausia sąžinės balso. Kitas išsiskiriantis požymis – jo noras nesavanaudiškai daryti gerus darbus ryškiai viršija norą naudotis kitų paslaugomis.

Reikia pažymėti, kad dorybės *guna* duoda žmogui supratimą, kad laimė ir teisingumas egzistuoja ne tik pasakose, bet ir gyvenime. Jis vis geriau įsisažmonina, koks harmoningas ir tobulas šis pasaulis. Ir anksčiau ar vėliau toks žmogus pagaliau supras, kad Dievas – ne išmonė, o realybė.

Skaitytojas: Vadinas, viskas prasideda nuo to, kad žmogui, esančiam aistros *gunoje*, prabyla sąžinė, ir jam ilgainiui darosi priimtina mintis apie Dievo buvimą?

Autorius: Panašu, tik žinokite, kad sąžinė pas mus visada yra, negalima sakyti, kad ji atsiranda iš niekur. Sąžinė yra visų gyvų būtybių nuolatinis palydovas. Ji nėra individuali kiekvienam, ji visiems bendra, tai yra, negalima pasakyti, kad pas jį tokia sąžinė, o štai pas aną – kitokia. Sąžinė visiems yra viena.

Dauguma žmonių mūsų planetoje yra aistros *gunoje*, ir tai atitinkamai sąlygoja jų santykius su sąžine. Jie visada stengiasi pasiteisinti prieš sąžinės balsą ir visai saugosi gėdos jausmo ir vidinio diskomforto.

Tokio žmogaus protas, nuolatos kovodamas su sąžine, užsigrūdina ir tampa slidus kaip unguis. Jis išmoka savo neteisingus poelgius pateisinti tuo, kad kiti elgiasi dar neteisingiau. Rezultate jo mėgiamiausiu užsiėmimu tampa paskalos. Ir dar toks žmogus nuolatos stengiasi sau ir kitiems įrodyti žinomą mintį: “Aš visada ir visur elgiuosi teisingai”.

Skaitytojas: Jūs čia man taikote?

Autorius: Aš tik maštau apie tai, kas būdinga žmonėms, esantiems aistros *gunoje*. Pajutę savo atžvilgiu karčią teisybę, jie tuoj pat užima gynybines pozicijas.

Skaitytojas: Aš nesiginu, tik jūs dažnai patyliukais stengiatės mane demaskuoti, jei galima taip išsireikšti.

Autorius: Dėl Dievo meilės, tai joks asmeniškumas. Žmonėms aistros *gunoje* dažnai rodo, kad juos kažkuo kaltina, nors iš tikrųjų taip nėra. Todėl tarp tokių žmonių dažnai kyla ginčai ir konfliktai. Tokiu būdu jie stengiasi gintis nuo sąžinės, kuri juos ir kaltina.

Skaitytojas: Vadinas, bet koks teisinimasis – tai bandymas kovoti su sąžinės balsu, veikiant aistros *gunai*

?

Autorius: Visiškai teisingai – ten, kur nėra nuoširdumo, nėra ir dorybės *gunos*. Dorybingas žmogus nesiteisina, nes jis nuoširdžiai nori atskleisti savo trūkumus, kad galėtų su jais kovoti.

Skaitytojas: Negi jam nebūna skaudu, kai jį kaltina?

Autorius: Kaltinimai skaudina visus, o ypatingai šventus žmones. Bet jiems patinka kovoti su savo trūkumais. Aistros *gunoje* esantys žmonės irgi stengiasi, kad ir per kančias, pasiekti tam tikrų rezultatų, bet tik tam, kad įrodytų savo pranašumą įvairiose gyvenimo srityse, pavyzdžiui, sporte, ir pelnytų šlovę bei pinigus. Tokiais būdais siekdami įsitvirtinti šiame pasaulyje, jie neperneša net mažiausio kaltinimo savo adresu.

Skaitytojas: O jeigu esi kaltinamas neteisingai?

Autorius: Niekada negali suprasti, ar kaltinimai teisingi, ar ne. Dorybingas žmogus tai supranta, todėl nesigina nuo jokių kaltinimų ir dėl visa ko atsiprašo. Jam bet koks kaltinimas – tai dar viena galimybė susikauti su savo trūkumais.

Skaitytojas: Kam taip iš savęs tyčiotis?

Autorius: Pergalės jausmas, įveikus savo trūkumus, daug mielesnis, negu iškovojus didžiausius prizus prestižiškiausiuose turnyruose.

Skaitytojas: Dabar man jau aiškiau, kaip veikia dorybės *guna*. Dirbdami su savimi ir iš anksto džiaugdamiesi sėkme, dorybingi žmonės nepatiria tokių sunkumų, kaip kiti, ir lengvai pasiekia tikslą. Todėl būti dorybingu žmogumi ne taip jau ir blogai, kaip gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio.

Autorius: Jeigu jūs tai supratote, tai imkime ir tuoj pat tapkime dorybingais žmonėmis. Pradžiai siūlau nustoti rūpintis savo atlyginimu. Dirbkime iš meilės darbui, galvokime apie kitų gerovę ir pamėginkime nereaguoti į mums skirtus priekaištus.

Skaitytojas: Vėl jūs iš manęs šaipotės. Jeigu aš nesirūpinsiu savo atlyginimu, tai kas juo rūpinsis, jūs?

Autorius: Dorybingam žmogui nereikia galvoti apie savo darbo rezultatus, jais pasirūpins dorybės *guna*. Mums reikia galvoti tikrai apie kitų gerovę, gyventi nesavanaudiškai ir daryti gerus darbus. Jeigu mes tikrai tikime šio pasaulio teisingumu, tai kokia prasmė rūpintis atlyginimu, jeigu jis ir taip bus. Tai kaip, jūs jau pasiruošęs nesirūpinti savo atlyginimu ar dar ne?

Skaitytojas: Na, sakykim, pasiruošęs, kaip jūs tai patikrinsite?

Autorius: Jeigu jūs esate dorybės *gunoje*, ir jums laiku neišmokėjo atlyginimo, tai jums nuo to bus nei šilta, nei šalta. Meilė žmonėms ir darbui neduos jums laiko galvoti apie pinigus.

Skaitytojas: Man atrodo, kad jeigu aš labai panorėsiu, tai galėsiu iškęsti bet kokius pažeminimus.

Autorius: Dorybingas žmogus, negavęs atlyginimo, nejaučia kažkokio pažeminimo, todėl jam nėra jokio reikalo sutelkti savo valią ir iš visų jėgų kentėti. Jis taip mėgsta savo darbą, kad neturi kada galvoti apie laikinas nesėkmes. Be to, jis supranta, kad bet kuriuo metu jį gali pasisiekti blogos karminės reakcijos, ir jis visada pasiruošęs kurį laiką pakentėti.

Skaitytojas: Nejaugi yra žmonių, kurie gali taip elgtis?

Autorius: Visi, kurie yra dorybės *gunoje*, taip ir elgiasi.

Skaitytojas: Matyt, jums niekada netrūko pinigų, kad taip kalbate.

Autorius: Aš taip kalbu todėl, kad nuodugniai, kitų žmonių pavyzdžiu, išstudijavau šį klausimą, bet jums, aišku, sunku tuo patikėti. Na, kaip, ar jūs tikrai pasiruošęs elgtis kaip dorybingas žmogus?

Skaitytojas: Jeigu atvirai – ne, nepasiruošęs. Aš netikiu, kad koks nors geras dėdė pasirūpins mano atlyginimu, jeigu aš pats to nepadarysiu.

Autorius: Kam tas bereikalingas rūpestis? Juk vis tiek jį gausite, kai ateis laikas, todėl geriau pasirūpinti kitų gerove. Algą gavęs, būni laimingas tik kartą per mėnesį, o kai galvoji apie kitų gerovę, laimę patiri kiekvieną sekundę.

Skaitytojas: O ar galima vienu metu galvoti ir apie atlyginimą, ir apie kitų laimę?

Autorius: Galima, bet tai nebus labai didelis pasiekimas. Anksčiau ar vėliau mintys apie kitų gerovę išgaruos, ir jūs susikoncentruosite tik į savo nelaimingą atlyginimą. O galvodami, kaip padėti kitiems, pradedame koncentruotis į savo gerovę.

Skaitytojas: Jūs teisus. Na, ir velniava. Vadinas, žiūrint iš gyvenimiškų pozicijų, negalvoti apie savo atlyginimą tiesiog neįmanoma?

Autorius: Tai ne velniava, o galingoji aistros *guna*, kuri, pastebėjusi, kad mes turime potraukį į savanaudišką laimę, verčia mus galvoti ne apie visuotinį gėrį, o apie save ir savo atlyginimą. Negalvokite, kad dorybės *guna* taip lengvai prieinama.

Skaitytojas: Taip, tema sudėtinga, bet aš jau galvojau, kad viską supratau. O dabar jau vėl taip negalvoju. Kaip pagaliau galutinai visa tai perprasti ir pajusti savyje dorybės *gunos* poveikį?

Autorius: Jeigu jūs pajutote dorybingumo skonį tik teoriškai, tai naivu tikėtis, kad jūs nedelsiant pateksite dorybės *gunos* globon ir pradėsite džiaugtis savanaudiško gyvenimo laime. Norint patekti jos globon, reikia padirbėti ir praktiškai.

Mes jau kalbėjome, kad žmogui, esančiam aistros *gunoje*, sunku atsisakyti minties apie naudą. Dar sunkiau jam atsisakyti prestižo jausmo. Jeigu jis turi bent kiek žymesnę visuomeninę padėtį, tai bet kokią pastabą savo adresu jis priima kaip įžeidimą ir taip netenka paskutinės galimybės kovoti su savo trūkumais. Dorybingas žmogus, atvirkščiai, visada trokšta suprasti, ką jis daro neteisingai, o sužinojęs, nedelsiant stengiasi ištaisyti padėtį.

Skaitytojas: Nesvarbu, kokiaje *gunoje* yra žmogus, bet jeigu į jį, tokį nusipelnusį, koks nors piemuo žiūri iš aukšto ir dar leidžia sau daryti pastabas, argi tai ne įžeidimas?

Autorius: Tas, kas elgiasi įžeidžiančiai, būtinai atsiims už tai, jį nubaus pačios *gunos*, bet dorybingas žmogus nelaiko save išskirtine asmenybe, todėl įžeidimai jį nei jaudina, nei pažemina. Argi galima įsižeisti ant žmogaus, kuris pjauna šaką, ant kurios sėdi?

Skaitytojas: Vadinas, dorybingam žmogui gyventi paprasčiau. Kaip man ne tik teoriškai, bet ir praktiškai gauti dorybės *gunos* globą?

Autorius: Pradėkite nuo griežto dienos režimo laikymosi ir linkėkite visiems laimės. Darykite tai, nelaukdami jokių rezultatų, kurie vis tik neužilgo pasirodys. Jūs pradėsite jausti laimę, bet ne dėl rezultatų, o nuo pačio darbo su savimi.

Skaitytojas: Nesupratau, koku laiko momentu aš tapsiu laimingas?

Autorius: Jūs tapsite laimingas tada, kai jums patiks laikytis dienos režimo ir linkėti visiems laimės. Štai tada jūs ir pateksite dorybės *gunos* globon. Kai tik pradėsite didžiulius savo pasiekimus, laukdami praktinės naudos, jūs vėl grįšite į aistros *gunos* prieglobstį.

Skaitytojas: Šiuos sąmonės pasikeitimus reikia atsiminti, jie padės geriau susigaudyti savyje.

Autorius: Teisingai. Palaipsniui jūs išmoksite skirti, kokios *gunos* jus valdo duotuoju laiko momentu. Bet pilnutinai suprasti, kaip *gunos* veikia mūsų sąmonę, gali tik nenuodėmingas (šventas) žmogus.

Skaitytojas: Jūs paminėjote, kad mūsų įsitvirtinimas dorybės *gunoje* prasideda nuo tada, kai mes įsiklausome į sąžinės balsą. Todėl norėčiau geriau suprasti, kas yra sąmonė. Kokia Vedų pozicija šituo klausimu?

Autorius: Tai – sekančiame pokalbyje. Dabar – reziume.

Išvada: tas, kuris galvoja, kad dorybės guną pasiekti labai lengva, susidūręs su neišvengiamais sunkumais, greitai atsisako šio kelio. Norint kažką pasiekti, reikia dėti pastangas, o tai dažnai atbaido. Bet reikia suprasti, kad sunkumai, siekiant dvasinės laimės, niekada neatneša žalos. Tam, kuris tai supranta, aukščiausių dalykų pažinimas yra džiaugsmingas procesas, įskaitant ir būtinas tam reikalui pastangas. Tokiu būdu, žmogus, būdamas aistros gunoje, vis dėlto gali pasiekti dorybės aukštumas, nepaisant didelių sunkumų.

Norint pajusti dvasinę laimę, reikia kruopščiai mokytis, kaip ir kur nukreipti savo pastangas. Kelias į dorybės guną atviras tiems, kas džiaugsmingai kovoja su savo trūkumais ir dar džiaugsmingiau tarnauja kitiems. Jeigu jūsų širdyje atsirado didelis noras pakilti į dorybės guną, tai jau yra tik laiko klausimas. Tokiu būdu, kiekvienas iš mūsų gali atsikratyti aistros ir neišmanymo gunų poveikio. Bet šiame pasaulyje nepaprastai sunku atrasti sielą, kuriai pasisekė pajusti aukščiausių dorybingumo pasireiškimą – nesavanaudišką meilės tarnystę Dievui.

[Turinys]

Švari sąžinė – tai nesibaigianti šventė

Kad mes turėtume galimybę palyginti savo pasaulėžiūrą su neklaidinga, absoliučia tiesa, kiekvienoje gyvoje būtybėje pasireiškia energija, kurią mes vadiname sąžine, arba intuicija. Vedos sako, kad šią energiją skleidžia Supersiela. Būtent Ji duoda mums teisingą dalykų supratimą. Supersiela – tai Dievo aspektas, kuris yra mūsų kūne šalia sielos. Tokiu būdu, sąžinės šaltinis – Aukščiausias Dievo Asmuo. Tai patvirtina ir *Bhagavadgita*:

Šiame kūne glūdi dar ir kitas, transcendentalus besimėgaujantis subjektas – Viešpats, aukščiausias savininkas, kuris stebi ir leidžia. Jis vadinasi Supersiela (Bg. 13.23).

Skaitytojas: Mano vargšėje galvoje niekaip nesutelpa, kaip mano sąžinė gali priklausyti kažkam kitam, tegu ir Dievui, ir kuris netgi sankcionuoja mano veiksmus. Aš galvoju, kad mano sąžinė – tai tik vienas iš mano charakterio bruožų.

Autorius: Jeigu tai jūsų charakterio ypatybė, kodėl gi ji amžinai su jumis ginčijasi, kai jūs elgiatės neteisingai?

Skaitytojas: Todėl, kad kažkur giliai viduje aš suprantu, kaip reikia elgtis teisingai, o mintyse galiu ir klysti.

Autorius: Nesvarbu, kaip jūs suvokiate tiesą – vidujai ar protu, bet kuriuo atveju jūs neklysite. Tiesa egzistuoja nepriklausomai nuo to, ar mes ją suvokiame, ar ne. Ji visada nurodo, kad mūsų viduje glūdi laimė (aukščiausias teisingumas). Jeigu mes pradėsime jos klausyti, ji nurodys kelią į tą laimę. Nuo laimės dar niekas neatsisakė, kaip ir niekas nenori kentėti. Todėl tas, kuris mato tiesą, niekada nepanorės eiti šunkeliais.

Skaitytojas: Vadinas, jūs tvirtinate, kad sąžinė – tai man nepriklausanti tiesa, pagal kurią aš vertinu savo poelgius.

Autorius: Visai teisingai, tik žinokite, kad tai sąžinė verčia jus vertinti savo poelgius, tai ne jūsų noras. Ir ji sankcionuoja tuos poelgius.

Skaitytojas: Vadinas, ji veikia nepriklausomai, kaip tam tikra energija, esanti manyje?

Autorius: Teisingai, sąžinė – tai Supersielos balsas. O Supersiela glūdi jūsų kūne, kaip ir jūs pats.

Skaitytojas: Nejaugi manyje dar kažką veikia ir Dievas?

Autorius: Galvojate, kad savo kūne esate tik jūs?

Skaitytojas: O kas dar ten gali būti? Noriu – vaikštinėju, noriu – žiūriu televizorių. Kas vietoj manęs vaikščios ar mano akimis žiūrės?

Autorius: O ar jūs visada naudojotės savo kūnu taip, kaip norite?

Skaitytojas: Žinoma, visada.

Autorius: O jeigu jūsų kojos būtų paralyžiuotos, tai kaip jūs vaikščiotumėt?

Skaitytojas: Nesvarbu, aš invalidas, ar ne, bet sveikais kūno organais visada galiu naudotis taip, kaip aš noriu.

Autorius: O kas sprendžia, kokie organai bus sveiki ir kokie ne?

Skaitytojas: Nežinau, galbūt jo didenybė atsitiktinumas. Bet aš suprantu, kad jeigu jau tapau invalidu, pasivaikščioti nebus taip paprasta. Bet tai tik reiškia, kad kūnas negali atlikti tam tikros funkcijos, šiuo atveju – vaikščioti. Kartuju, kad savo nuožiūra aš galiu naudotis tik tais organais, kurie normaliai funkcionuoja.

Autorius: Nejaugi?

Skaitytojas: O ką, norite įrodyti, kad negaliu?

Autorius: Aš neturiu įrodymų apie tai, kad mes savo kūnu naudojamės visiškai savarankiškai, bet turiu daug pavyzdžių, kad mūsų kūno veikla visiškai priklauso nuo Supersielos. Būtent Supersiela varto mūsų karmos knygą ir sprendžia, kokie mūsų kūno organai turi dirbti normaliai, o kokie – nelabai arba ir visai nedirbti. Dauguma kūno funkcijų aplamai sunkiai prieinamos mūsų pojūčiams. Visos organizmo ląstelės dirba nepriklausomai nuo mūsų valios. Tai faktas, kurio jūs negalite atmesti. O gal galite man atsakyti, kaip dažnai jūs kontroliuojate procesą, kai iš kepenų išsiskiria tulžis?

Skaitytojas: Girdėjau, kad pasitreniravus tai įmanoma.

Autorius: O dabar, kai mes dar netreniruoti, kas tai daro?

Skaitytojas: Visas organizmo funkcijas kontroliuoja sąmonė.

Autorius: Koks tai puikus žodis – sąmonė. Jis paaiškina viską, kas vyksta mūsų kūne. O jeigu jūs, važiuodamas mašina, staiga išleisite iš rankų vairą, tai toliau ją ves sąmonė, ar ne?

Skaitytojas: Ne, tada ji būtinai į kažką atsitrenks. Mašina neturi sąmonės. O štai, jeigu joje būtų kompiuterinis valdymas, tada ji važiuotų kaip priklauso net ir paleidus vairą.

Autorius: O kompiuteris savarankiškai dirba ar jį kas nors valdo?

Skaitytojas: Į jį įdėta programa, kuri viską ir daro.

Autorius: Vadinas, kažkas kontroliuoja kompiuterį, programuodamas jį tam tikrai veiksmų sekai.

Skaitytojas: Na, gerai, iš pradžių, žinoma, kažkas jį paruošia darbui. Kodėl jūs uždavinėjate šiuos klausimus?

Autorius: Jeigu net nevalingas mašinos funkcijas kažkas kontroliuoja, reiškia, gamtoje spontaniškų (vykstančių savaime) procesų nebūna. Mes jau kalbėjome apie tai, kai narstėme laiko temą. Bet jūs kažkodėl tebegalvojate, kad savo kūno šeiminku esate tik jūs. Norėdami pagrįsti šią nevykusią teoriją apie savaime vykstančius procesus, žmonės sugalvojo terminus – „spontaniškas“, „automatiškas“, kuriais bando aiškinti viską. Planetos automatiškai sukasi apie savo ašį ir nei viena neatsitrenkia į kitą. Žemėje savaime, automatiškai atsirado biosfera, palanki gyvų būtybių atsiradimui ir egzistavimui. Ji vis taip pat automatiškai palaikoma, nežiūrint į mūsų bandymus ją pažeisti. Mūsų kūnas dirba kaip laikrodis, ir tai vyksta savaime.

Mes įsitikinę, kad šios nesąmonės autoritetingai paaiškina viską, kas vyksta aplink mus, nežiūrint į tai, kad dar joks žmogus nesukūrė nieko tokio, kas galėtų funkcionuoti be jo įsikišimo. Apsėsti noro įgyvendinti „genialią“ automatinės savikontrolės idėją, mes šimtus metų bergždžiai bandome sukurti amžinąjį variklį. Bet kai ką jau pasiekėme – gaminame peilius, kurie nešimpa. Juos pavadino savaime besigalandančiais, bet iš tikrųjų jie – savaime šimpantys. Jų tarnavimo laikas pasibaigs taip pat, kaip ir paprastų peilių. Nėra nei vieno fakto, kuris patvirtintų, kad žmonių išrasti daiktai funkcionuoja amžinai. Visa, ką sukūrė žmogus, daugiau ar mažiau reikalauja nuolatinės jo paties kontrolės.

Įsitikinę, kad organizmas dirba savaime, be kieno nors kišimosi, mes dažnai atsiduriame situacijoje, kai jis sutrinka. Mes galvojame, kad taip atsitinka dėl likimo, medicinos ar ekologijos kaltės, bet tik ne dėl mūsų pačių. Nepaisant to, kad tokios kaltų paieškos negali ištaisyti situacijos, mes ir toliau nuoširdžiai tikime atsitiktinumais.

Panašu, kad žmonės, sugalvoję terminus „sąmonė“ ir „automatizmas“, kartais praranda blaivų protą, tik neaišku, ar tai pasireiškia jų sąmonė, ar tai vyksta automatiškai.

Skaitytojas: Tai kas gi tada kontroliuoja organizmo darbą?

Autorius: Tai, kas neturi sąmonės, kas negyva, niekada ir nieko negali kontroliuoti. Ir mūsų organizmas nefunkcionuoja pats savaime, automatiškai, kaip mums atrodo, – jame vykstančius procesus pilnutinai kontroliuoja Supersiela. Nesuprasdami, koks tobulas šis pasaulis, mes linkę viską supaprastinti, o tai rodo intelekto trūkumą. Taronui irgi atrodo, kad žmogaus, bandančio jį sutrypti, koja šalia jo atsidūrė atsitiktinai ir yra tam tikra gamtos galių apraiška.

Skaitytojas: Vadinas, mano kūno veiklą kontroliuoja Dievas Supersielos pavidalu?

Autorius: Taip, tik būtų teisingiau sakyti, kad Supersiela yra tam tikras Dievo aspektas – vienas iš daugelio.

Skaitytojas: Ačiū už patikslinimą, bet man nėra skirtumo tarp šių sąvokų. O kodėl Dievas Supersielos aspektoje tai daro?

Autorius: Jis yra amžinas visų gyvų būtybių draugas ir nuolatos mums padeda. Tokiu būdu Jis duoda mums galimybę būti tokiuose kūnuose, kurių mes norėjome, turėdamas tik vieną tikslą – duoti mums laimės tiek, kiek tik mes norim.

Skaitytojas: Tai faktiškai siela kūne gyvena tik todėl, kad Dievas jai davė tokią galimybę, taip?

Autorius: Teisingai. Jūsų klausimas parodo jūsų išvalgumą. Daug mokslininkų net neįtaria, kad galimi tokie klausimai.

Skaitytojas: O kodėl jie iki šiol to nežino?

Autorius: Todėl, kad mes turime dar vieną nuolatinį palydovą – netikrą ego, kuris, tik išgirdęs žodį Dievas, nedelsiant pasišaušia ir verčia intelektą su juo ginčytis.

Skaitytojas: Žinoma, kas liečia Dievą, yra daug kas neaiškus ir ginčytino. Pavyzdžiui, kaip Jis vienu metu gali būti visų gyvų būtybių kūnuose?

Autorius: Nesuprantamą teiginį nereikia laikyti neteisingu, jį kaip tik reikia visapusiškai išnagrinėti.

Skaitytojas: Man atrodo, kad ne visada reikia gilintis į nesuprantamus teiginius. Pavyzdžiui, šiuolaikinė visatos atsiradimo teorija man visiškai suprantama, nes ji tokia reali.

Autorius: Nejaugi ši teorija jums nekelia jokių abejonių?

Skaitytojas: Kokios čia gali būti abejonės?

Autorius: Didžiojo sprogimo teorija neturi jokios logikos nuo pradžios iki galo. Dar galima sutikti, kad visata atsirado iš kažkokio hipotetinio taško, bet jeigu iki to taško atsiradimo nieko nebuvo, tai iš kur jis atsirado? Kaip kažkas gali atsirasti iš nieko, iš tuščios vietos?

Skaitytojas: Sutinku, kad tai paradoksas, bet jis mane nelabai jaudina.

Autorius: Štai čia ir glūdi problema. Manęs nejaudina, kad visata atsirado iš nieko, bet išgirdęs, kad ji atsirado Dievo valia, aš tuoj imu spirgėti – kaip tai, nesąmonės. Čia pasireiškia žmogaus egoizmas – taip nesinori susitaikyti su mintimi, kad yra Dievas.

Skaitytojas: Kol gi taip?

Autorius: Nes Dievo sąvoka reiškia, kad yra kažkas tobulesnis ir galingesnis už mus. Netikro ego įtakoje savanaudiški sumetimai prasiskverbia net į intelektą, kuris atsakingas už tiesos suvokimą. Todėl daugumai žmonių sunku pripažinti Dievo ir kitų aukštesniųjų galių egzistenciją.

Skaitytojas: Man sunku susigaudyti, kas yra intelektas ar ego. Gal galėtumėte suprانتamiau paaiškinti, kodėl mums sunku sutikti su Dievo buvimu, kodėl mes negalime tai priimti net kaip hipotezę?

Autorius: Žmonėms sunku suprasti, kad Dievas yra visų gyvų būtybių kūnuose, bent jau dėl to, kad mes pasaulį suvokiame tik trimatėje erdvėje. Pamėginsiu tai paaiškinti palyginimu. Saulė taip pat viena, bet asmeninį kontaktą su ja turi visi, nes ji visur skleidžia šviesą.

Astrologijoje netgi yra terminas, kuris reiškia, kad kiekvieno žmogaus santykiai su Saule gali būti geri ir blogi, kitaip sakant, unikalūs. Lygiai taip pat ir Supersielos santykiai su kiekvienu žmogumi yra individualūs ir nepakartojami.

Skaitytojas: Saulę mes matome, su ja viskas aišku. Bet kodėl mes nematome Supersielos? Galų gale, atvirai kalbant, man visai nesinori tikėti Dievo buvimu.

Autorius: Jeigu mes pamatytume Dievą, mus nutviekstų tokia dvasinė laimė, kad akimirksniu prarastume bet kokią norą toliau gyventi materialiaame pasaulyje. Daugybė materialių norų liktų našlaičiais, tai yra, neišsipildę. Štai kodėl Dievas mums nepasirodo, dar daugiau, padaro taip, jog mums norisi tikėti, kad Jo nėra.

Skaitytojas: Vadinas, kai tik pas mus neliks materialių norų, Dievas netruks pasirodyti?

Autorius: Esate labai nuovokus pašnekovas.

Skaitytojas: Taip, gudriai sugalvota, bet aš vis tiek nenoriu tuo tikėti. Labai jau revoliucinga mintis, kad visus mano poelgius kažkas stebi. Net pagalvoti baisu.

Autorius: Nieko, priprasite.

Skaitytojas: Kaip ten bebūtų, bet aš turiu pasirinkimo laisvę, tikėti į Dievą ar ne.

Autorius: Gerai, turėkite. Jeigu ši tema tokia sunki, pakalbėkime apie ką nors kita.

Skaitytojas: Taip, kol kas palikime Supersielą ramybėje. Bet ar galima pakilti į dorybės *guna* be šito žinojimo?

Autorius: Laisvai, tik Dievui prisieis sukurti ketvirtą – nesąžiningos dorybės *guna*, kuri jums tikriausiai suteiks daug daug laimės.

Skaitytojas: Baikit, o tai nuo jūsų sąmojo mano sąmoneje kaupiasi baimė, ir aš nesąmoningai krūpčioju, belaukdamas eilinio „įkandimo“.

Autorius: Pas jus gera intuicija, ir toliau gilintis į šią temą jūs atsisakėte ne atsitiktinai. Žmogui, esančiam aistros *gunoje*, geriau patirti daugybę pasišaipymų ir net patyčių, negu bent vieną kartą išgyventi didžiulį, nesiliaujančią skausmą, kurį sukelia sąžinė.

Bhagavadgytoje pasakyta, kad iš tūkstančio žmonių tik vienas siekia tobulumo, ir aš džiaugiuosi, kad mano pašnekovas ir yra tas vienintelis žmogus.

Skaitytojas: Gerai jau. Manau, kad mums reikia pratęsti sąžinės temą. Aš seniai norėjau išsiaiškinti šį klausimą.

Autorius: Kaip jūs galvojate, ką reiškia liaudiškas posakis, kad kuo garsesnės liaupsės, tuo silpnesnis sąžinės balsas?

Skaitytojas: Aš suprantu taip: kai mus pradeda girti, darosi sunkiau išgirsti sąžinės kaltinimus.

Autorius: Taip ir yra. Būtent todėl aistros *gunoje* esantys žmonės arba meilinkauja vienas kitam, arba kažką apkalbinėja. Tokiu būdu jie netiesiogiai demonstruoja savo pranašumą ir nesąmoningai gieda sau ditirambus, tuo pačiu slopindami sąžinės balsą.

Skaitytojas: Įdomu, peršasi paradoksali išvada: jeigu žmogus mūsų negiria, jis elgiasi humaniškiau, nei girtų.

Autorius: Taip, tik ši tezė liečia tuos žmones, kurie siekia dorybingo gyvenimo ir pradėjo kovą su savo trūkumais. Nuoširdžios pastabos turės pasisekimą tik bendraujant su dorybingais žmonėmis. Jeigu žmogus nori gyventi kaip gyvenęs, tai geriau apsiriboti jo gerųjų savybių šlovinimu ir neduok Dieve pastebėti blogąsias. Žmonės aistros ir neišmanymo *gunose* į sąžinės balsą reaguoja labai liguistai.

Skaitytojas: Vadinas, jie stengiasi nekreipti dėmesio į sąžinės balsą?

Autorius: Taip daro tik žmonės neišmanymo *gunoje*. Esantys aistros *gunoje* sąžinės balsu naudojasi tam, kad galėtų kaltinti kitus. Jų tarpusavio santykius labai taikliai apibūdina dar vienas liaudiškas pastebėjimas, kad daugelį žmonių graužia ne savo, o kitų sąžinė. Tai reiškia, kad žmonės aistros *gunoje* savo sąžinę labai greitai nuramina. Jie visada save pateisina. Bet jeigu kažkas kažką daro neteisingai, pas juos kaipmat prabyla sąžinė, ir jie išreiškia nelaimėliui savo „teisėtą“ pyktį ir nepasitenkinimą, įsivaizduodami, kad elgiasi labai prakilniai, atseit iš pašaknų rauna blogį. Tačiau žmogui neįmanoma ką nors išaiškinti ir patarti, negailestingai badant pirštais jo trūkumus ir nepasidalijus su juo savo laime ir širdies gerumu.

Būdami nepakantūs kitiems, žmonės aistros *gunoje* nuoširdžiai tiki, kad jie elgiasi taip, kaip jiems liepia sąžinė. Bet iš tikrųjų tokiu elgesiu jie tik stengiasi pateisinti savo netikusius poelgius ir įtikinti patys save (savo sąžinę), kokie jie teisuoliai. Taip jie nesąmoningai nukreipia savo žvilgsnį nuo visko, kas tik byloja apie jų trūkumus.

Skaitytojas: Vadinas, bendraujant su žmonėmis, daugumoje atvejų jų trūkumus geriau ignoruoti, taip?

Autorius: Taip, tai liečia žmones aistros *gunoje*. Bet jeigu žmogus stengiasi būti dorybingas, tai jis turi išmokti išklausti tiesą apie savo trūkumus. O tas, kuris kitiems nurodo jų ydas, turi tai daryti labai geranoriškai ir be jokio pykčio bei nepasitenkinimo.

Skaitytojas: O jeigu tuo metu nervuojiesi ir nejauti jokio geranoriškumo, – ar galima tokioje būklėje nurodinėti trūkumus?

Autorius: Jokių būdu. Dorybingas žmogus priims ir grubias pastabas, bet mes padarysim įžeidimą, nepaisant to, kad jis nekreips į tai dėmesio. O žmonės aistros ir neišmanymo *gunose* tiesiog organiškai nesugeba priimti pastabas, jeigu į juos kreipiamasi grubiai ir susierzinus.

Skaitytojas: Taigi mes tik viską pagadiname, kai įsitarščiavę kaltiname kitus.

Autorius: Būdami aistros *gunoje*, mes visada darysime tokias kvailystes, neturėdami jokios galimybės atsikratyti priešiško savo artimui. Taip mūsų sąmonę veikia aistros *guna*. Bet jeigu mes kada nors užsigeisime tapti dorybingais, trūkumų prisieis ieškoti savyje, o ne kituose.

Skaitytojas: Bet tam reikalinga stipri valia.

Autorius: Man vėl norisi atsakyti liaudiška išmintimi: „Jeigu tarnausi sąžinei, tapsi valios šeiminku“. Nesąžiningas žmogus nenorės kęsti nepriteklių, kurie grūdina valią. Jis visada atras kokią nors gilią filosofinę priežastį, aiškinančią, kad to daryti nereikia.

Skaitytojas: Vadinas, vėl viskas atsiremia į sąžinę?

Autorius: Mes jau kalbėjome, kad svarbiausias dorybės *gunos* rodiklis – sąžinė. Jeigu žmogus įsiklauso į sąžinės balsą, vadinas, jo sąmonė yra dorybės *gunoje*.

Skaitytojas: O kaip tapti sąžiningu?

Autorius: Sąžinės motina yra teisingumas. Tik nustojęs apgaudinėti save ir kitus, žmogus išgirs jos balsą. Be dorybės *gunos* poveikio neįmanoma išsiugdyti gerų charakterio bruožų. Tik gerai suprasdamas, kas yra savigarbos jausmas, žmogus gali priartėti prie teisingos elgsenos.

Skaitytojas: Paaiškinkite, ką reiškia “teisingas supratimas”, ir kas yra savigarbos jausmas.

Autorius: Kai žmogus, nedorai pasielgęs, pasijunta niekam vertas ir bando pasitaisyti, jo savigarbos jausmas pereina tikrojo ego dispozicijon. O gerus poelgius jis laiko ne savo nuopelnu, o tų, kurie jam davė žinias. Toks elgesys visada priartina žmogų prie teisingumo sampratos.

Skaitytojas: O aš girdėjau, kad save visada reikia laikyti geru, kitaip neteksi savigarbos jausmo ir tapsi ištižėliu.

Autorius: Taip, yra žmonių, kurių savigarbos jausmas remiasi netikru ego. Todėl jie nuolatos save įtikinėja: “Aš geras, aš viską galiu”. Net išgirdę kažkieno pastabą, jie nekreipia į ją dėmesio ir toliau burbuliuoja: “Aš geriau žinau, nes aš geras”. Taip jiems teisingumo sąvoka visada bus tolimesnė ir nereali, jie negirdės sąžinės ir intuicijos balso.

Dabar madingi specialūs kursai, kuriuose žmonės apmokina pagal tokią egoistinę savikontrolės sistemą. Vedose pasakyta, kad panaši savikontrolė tik dar labiau sutvirtina aistros *gunos* įtaką, ir žmogaus laukia vien rūpesčiai ir nelaimės.

Skaitytojas: Bet tokie kursai labai patrauklūs, ir savo laiku aš, kiek prisimenu, irgi buvau užkibęs ant šitos meškerės.

Autorius: Būtina įsisąmoninti, kad žmogui savigarbos jausmas būtinas. Negalima galvoti, kad esu blogas, todėl niekaip negalėsiu pakeisti savo gyvenimo. Reikia galvoti, kad esu blogas, bet noriu būti geru, todėl būtinai pakeisiu savo gyvenimo būdą ir būsiu laimingas.

Skaitytojas: Sutikite, kad tokią savigarbą, kokią jūs rekomenduojate, baisu net įsivaizduoti.

Autorius: Visa, kas veda į laimę, iš pirmo žvilgsnio atrodo labai neįtikinamai. Reikia apsiginkluoti ryžtu ir patikrinti tai praktikoje, ir jūs iš karto pajusite pasitenkinimą ir laimę. Kiekvienas žmogus gali būti teisingas, jeigu jis to nori.

Iš visų teigiamų bruožų teisingumas užima pirmą vietą, kadangi jis yra sąžinės motina, bet širdies gerumas pasireiškia netgi anksčiau už teisingumą.

Skaitytojas: Vadinas, gerumas – teisingumo mama ir tuo pačiu sąžinės bobutė?

Autorius: Na, štai, jūs jau demonstruojate liaudišką išmintį.

Skaitytojas: O kaip tapti geru?

Autorius: Reikia tiesiog daryti visokius gerus darbus, ir taip po truputį ugdysimės šią taip reikalingą savybę. Situacija palaipsniui keisis ir ledinė širdis atitirps. Kai geri poelgiai persvers bloguosius, šalta bejausmio žmogaus širdis atvirs į šiltą gero žmogaus širdį.

Gero būdo žmogus kituose mato daugiau gėrio, negu blogio, todėl jis nustoja bijoti žmonių ir pajunta jiems šilumą. Dabar jis pasirengęs išklausti apie save visą teisybę. Taip geras žmogus tampa ir teisingu. Teisingumas apvalo nuo melo, ir jau tada mes būname pasiruošę išgirsti sąžinės balsą.

Skaitytojas: Tai, ką jūs pasakėte – labai svarbu. Aš norėčiau daugiau pakalbėti apie teigiamų charakterio bruožų ugdymą.

Autorius: Tai labai didelė ir sudėtinga tema, todėl apie tai – ateityje. Dabar pratęskime pokalbį apie sąžinę.

Skaitytojas: Jūs sakėte, kad Supersiela, apart sąžinės balso, dar kontroliuoja visas organizmo funkcijas. Ar tai reiškia, kad tarp sąžinės ir mūsų organizmo yra kažkoks ryšys?

Autorius: Taip, tiesioginis ir labai tamprus. Jeigu žmogus apgaudinėja, tai net jo prakaito kvapas keičiasi, nekalbant apie kitas, svarbesnes kūno funkcijas. Apgaulė mažina imunitetą, nuo jos kenčia kepenys. Įžūlus elgesys sutrikdo organizmo hormonų darbą, dėl ko nukenčia medžiagų apykaita ir atsiranda neatsparumas infekcinėms ligoms.

Skaitytojas: Gal dėl tos priežasties įžūlus ir ištvirkę žmonės dažnai serga lytinių organų ligomis?

Autorius: Taip, o be to, jie dar turi polinkį rimtiems imuniteto pokyčiams ir sunkioms odos ligoms.

Skaitytojas: Peršasi išvada, kad jeigu žmogus elgiasi sąžiningai, jo kūnas funkcionuoja neprikaištingai.

Autorius: Taip ir yra. Dar daugiau, jam atsistato ne tik kūno, bet ir psichikos funkcijos. Kai žmogus pripažįsta savo klaidą, nurimsta jo protas ir gyvenimas pasidaro mielesnis. Kai žmogus kovoja su sąžinės balsu, pirmiausia sutrinka miego funkcija, o paskui kūne prasideda rimti fiziologiniai ir netgi anatominiai pokyčiai.

Skaitytojas: Minėjote, kad žmonės neišmanymo *gunoje* visiškai negirdi sąžinės priekaištų. Ar tai reiškia, kad jie ir serga mažiau?

Autorius: Tai reiškia, kad ligos pasireiškia subtilesniuose sąmonės kloduose, o jų kūnai kenčia žymiai mažiau, negu žmonių aistros *gunoje*. Užtat greitai degraduoja intelektas, palaipsniui paversdamas juos gyvuliais žmogaus kūne.

Skaitytojas: Kokie pirmieji nesažiningų žmonių intelekto degradacijos požymiai?

Autorius: Pirmiausia pasireiškia polinkis blogiems įpročiams ir dienos režimo nesilaikymas. Paskui dingsta atsakomybė už normalius santykius su artimaisiais (abejingumas vaikų, žmonos ir tėvų likimui). Toliau dingsta noras ką nors dirbti. Palaipsniui visa tai perauga į neslepiamą priešišumą visiems žmonėms ir didelį norą bet kokia kaina juos išnaudoti.

Skaitytojas: O galutiniai tokios degradacijos etapai?

Autorius: Alkoholizmas, narkomanija, lytiniai iškrypimai, neurozės, banditizmas, amoralus elgesys, psichinės ligos.

Skaitytojas: Dabar suprantu, kokie svarbūs pokalbiai apie sąžinę ir Supersielą, jeigu nori progresuoti ir dorybingai gyventi.

Išvada: *Dievas, pasireikšdamas Supersielos aspektu, suteikia mums galimybę pasitikrinti, ar teisingi mūsų poelgiai. Dėl mūsų pačių labo Viešpatys su mumis kalba sąžinės balsu. Tokiu būdu Jis nori duoti mums žinojimą, kaip teisingai gyventi ir būti laimingam. Tačiau ne visi žmonės teisingai pasinaudoja savo pasirinkimo laisve, ir sąžinė dažnai jiems tik trukdo. Apuokas, slėpdamasis nuo saulės, niekada nepatiria džiaugsmo, kurį teikia jos spinduliai, taip ir tie, kurie ginasi nuo sąžinės balso, niekada nepatirs laimės gyvenime.*

[Turinys]

Mokykimės galvoti *gunų* kategorijomis

Mūsų likimą *gunos* veikia trejopai. Dorybės *guna* pakelia į aukštutines planetas, aistros *guna* mus laiko vidurinėse planetose, o neišmanymo *guna* smukdo į žemutines planetas. Jos nukreipia mus ten, kur lemta likimo. Ir nebūtinai mums reikia keliauti po visatą – užsitarnautas gyvenimo sąlygas *gunos* gali sukurti ir toje pačioje planetoje. Pavyzdžiui, jeigu žmogus, gyvendamas Žemėje, patenka į neišmanymo *guną*, tai jam ir čia bus sukurtas pragaras, o patekęs į dorybės *guną*, jis ir Žemėje gali patirti dangiškos laimės skonį. Taigi *gunos* supančioja mus tokiomis gyvenimo sąlygomis, kurių mes norėjome.

Skaitytojas: Ar galima kokio nors prietaiso pagalba pamatyti *gunas*?

Autorius: *Gunos* – virvės, bet ne tos, kurias galima nusipirkti par- duotuvėje. Tai labai subtili energija. Už jas galingesnis tik laikas. Ir tik tas, kuris tapo šventu žmogumi, Dievo malonės dėka kartais gali regėti *gunų* darbą. Joks, kad ir tobuliausias prietaisas, šito negali.

Jeigu žmogus matytų *gunas*, prieš jo akis atsivertų nepaprastas reginys. Jis pamatytų, kaip visus objektus tarpusavyje jungia kažkokios gijos. Tomis gijomis užpildyta visa visata. Būtent jos mirtinai sujungia mus su ta aplinka, kurioje mes norėjome gyventi. Yra tik vienas būdas, kaip išsivaduoti iš vienu gijų ir pasirišti kitomis – reikia pakeisti savąjį laimės supratimą.

Skaitytojas: Vadinasi, mūsų polinkis į laimę stipresnis už *gunas*?

Autorius: Taip, niekas negali uždrausti mums būti laimingais. *Gunos* tik vykdo Viešpaties valią, norėdamos užtikrinti mums laimingą gyvenimą. Kadangi materialame pasaulyje dauguma gyvų būtybių susidarė iškreiptą vaizdą apie laimę, tai reikalinga pasidarė ne tik dorybės, bet ir aistros bei neišmanymo *gunos*.

Skaitytojas: Patikslinkite, prašau, kaip išsivaduoti iš tų *gunų*, kurios verčia mus kentėti.

Autorius: Nuo tos akimirkos, kai mes pakeičiame savo supratimą apie laimę, pradeda vyrauti *guna*, kuri ir sukuria tą laimės modelį atitinkančias sąlygas. Mes vis labiau prisirišame prie tos naujos laimės, ir tai tampa įspūdingų permainų mūsų likime priežastimi. Palaipsniui nyksta noras gyventi taip, kaip anksčiau.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad pagrindinės permainos vyksta mūsų mąstysenoje, o likimas neišvengiamai pasikeičia pats?

Autorius: Taip, tik protinė veikla, besiremianti intelektu, gali iš pagrindų pakeisti mūsų gyvenimą.

Skaitytojas: Kai žmogus pakeičia savąjį laimės supratimą, ar ilgai jam reikia laukti permainų?

Autorius: Permainingos gali įvykti per sekundę, bet gali tęstis ir šimtus gyvenimų. Viskas priklauso nuo to, kiek stiprus buvo praėjusių laikų norai, palyginti su dabartiniu noru. Mes juk esame visiškai supančiojami buvusių norų, kuriais rūpinasi visatos dėsniai.

Skaitytojas: Bet aš, kaip ir daugelis žmonių, manau, kad gerai pasistengus, gyvenimą galima greitai pakeisti.

Autorius: Jeigu kas nors taip galvoja, tai tegu pabando tuoj pat pasidaryti turtingu ar persikelti į kitą planetą, turėdamas dabartinius charakterio bruožus. Taip būna tik pasakose. Tik ten jų personažai patenka į tokias gyvenimo sąlygas, kurių jie neužsitarnavo nei savo norais, nei poelgiais. Mes galvojame, kad patys pasirenkame, kur gyventi. Taip, bet tik Žemės planetos rėmuose, ir tai ne visada. Nagi, pamėginkime tuoj pat persikelti į Mėnulį. Koks stiprus noras turi būti, kad tai įvyktų! Apie tai juokinga ir pagalvoti.

Skaitytojas: O jau sekančiame gyvenime galima atsidurti kitoje planetoje?

Autorius: Jeigu laimės suvokimas taip pasikeitė, kad jos neįmanoma sukurti čia, Žemėje, tai tada mes gausime kitą planetą.

Skaitytojas: Man sunku patikėti, kad aš gyvensiu kitoje planetoje.

Autorius: Bet Vedos tvirtina, kad tai įmanoma. Jeigu mes ugdysimės labiau išaukštintus norus, negu dabartiniai, tai mūsų gyvenimo sąlygos neabejotinai bus geresnės, ir paprastai tai įvyksta ne šiame, o sekančiame gyvenime. Dažnai *gunos* suteikia mums galimybę patirti tam tikrą laimę ir šioje planetoje, bet kartais tenka palaukti kito gimimo. Todėl iš pradžių reikia nuodugnai išsiaiškinti, kokie *gunų* pasireiškimai mums palankūs, kokie ne, o po to atsikratyti blogų charakterio bruožų ir ugdytis geruosius. Tam tikslui reikia viską susieti su *gunomis* ir gerai išanalizuoti.

Jeigu mes išmoksime pažinti *gunų* požymius ir jų įtaką mūsų pasaulėžiūrai ir elgesiui, tada galėsime susigaudyti, kokia *guna* vyrauja duotuoju laiko momentu.

Išsiaiškinus, kokios jėgos mus įtakoja, mums atsivers vidujinis laimės supratimas. Tada taps aišku, su kokiais charakterio bruožais mums teks padirbėti.

Skaitytojas: Jūs sakėte, kad *gunos* nematomos, kaipgi mes galėsime suprasti, kokia *guna* ir koku laiku mus įtakoja?

Autorius: O kas mums trukdo atkreipti dėmesį į permainas mūsų santykiuose su kitais žmonėmis? Į charakterio permainas? Pagal tai ir sprendžiama, kokios *gunos* veikia mūsų sąmonę.

Skaitytojas: Vadinasi, visus *gunų* pasireiškimus mes turime žinoti taip pat gerai, kaip mokiniai daugybės lentelę?

Autorius: Teisingai, kitaip laimę mes matysime kaip savo ausis be veidrodžio. Ir svarbiausia suprasti, kad nereikia prievarta keisti savo gyvenimą – tuo pasirūpins *gunos*. Visas jėgas reikia skirti savajam laimės modelio pakeitimui.

Skaitytojas: Man atrodo, kad daugeliui žmonių tuo bus labai sunku patikėti.

Autorius: Žinoma, sunku, juk mes įpratome jaustis vieninteliais savo likimo šeimininkais. Mums atrodo, kad jeigu mes daugiau dirbsime, tai gyvenimas pasikeis. Mums norisi kovoti su nepalankiomis gyvenimo aplinkybėmis. Tačiau, stoję į žūtbūtinę kovą su *gunomis*, mes niekada jų neįveiksime. Liksime kaip stovime – nusivylę ir įsižeidę ant savo likimo.

Skaitytojas: Nejaugi, pakeitus laimės supratimą, likimas savaime keičiasi, ar vis dėlto reikalinga dar kažką daryti?

Autorius: Jūs mane neteisingai supratote, veltėdis niekada nebus laimingas. Dirbti reikia, bet stengiantis pakeisti save, o ne pasaulį. Turi vykti intensyvus vidinis darbas, bandant nugalėti savo netikusius potraukius ir pajusti aukštesnio lygio laimės skonį. Kai tik tai įvyks, *gunų* poveikis nedelsiant pakis ir likimas savaime pradės keistis į gerąją pusę. Permainos palies visas mūsų gyvenimo puses.

Skaitytojas: O jeigu mes neišsiugdysime potraukio aukštesnio tipo laimei? Negi mes tada neišvengiamai patirsime karmines buvusių norų ir poelgių reakcijas?

Autorius: Deja, taip. Jeigu mūsų nauja pasaulėžiūra ir naujas laimės supratimas nepastovūs, tai negalime tikėtis geresnio gyvenimo. Šiuo atveju visos mūsų gyvenimo permainos vyks nepriklausomai nuo mūsų naujų, bet dar tokių silpnų norų. Likimas ir toliau priklausys nuo mūsų praeito gyvenimo. Bet kai tik naujieji norai persvers buvusius, kai mes paremsime juos kažkokiomis pastangomis, tada galėsime realiai įtakoti mūsų gyvenimo įvykius.

Skaitytojas: Dabar aišku, kodėl dauguma žmonių nepatenkinti savo likimu. Jie visą gyvenimą tik ir kovoja su sunkumais, kuriuos jiems siunčia likimas, ir atiduoda tam visas jėgas. Nežiūrint į patiriamus vargus, jie nesupranta, kad nepakeitus gyvenimo tikslo, likimo irgi nepakeisi. Taip jie ir blaškosi, kaip žuvis ant kranto, negalėdami pakeisti savo vargano gyvenimo.

Autorius: Taip, tai liečia ir šeimyninius santykius, ir darbinius, ir šeimos biudžetą, ir vaikų auklėjimą, ir ligas. Žmogus turi sugebėti bent kiek atsitraukti nuo kasdieninių reikalų ir ugdyti savyje potraukį labiau išaukštintam gyvenimo būdui.

Jeigu jam tai pasiseks, anksčiau ar vėliau jis susitiks su dorybingais žmonėmis ir ims juos labai gerbti.

Vėliau jis pradės su jais bendrauti artimiau. Pasekmėje greitai pasikeis jo laimės supratimas ir atsiras entuziazmas dirbti su savimi. Taip žmogus tiesiog per keletą metų gali pakeisti savo gyvenimą.

Skaitytojas: Nejaugi tai įvyks ir tada, kai planetų išsidėstymas bus mums nepalankus?

Autorius: Žinoma, juk jų poveikį mūsų sąmonei irgi kontroliuoja *gunos*.

Skaitytojas: Vadinasi, bendravimas su dvasiškai pažengusiais žmonėmis keičia *gunų* įtaką ir yra pagrindinė žmogaus pareiga, o visa kita – antraeiliai dalykai?

Autorius: Jūs padarėte revoliucingą, bet absoliučiai teisingą išvadą. Tikrai, jeigu žmogus daugiau laiko skirs bendravimui su šventais žmonėmis ir žengs savęs pažinimo keliu, tai jo poreikiams patenkinti reikės daug mažiau pastangų, ir jo gyvenimas visais atžvilgiais bus sėkmingas. Jo laukia tiek dvasinė, tiek materialinė gerovė.

Skaitytojas: Tai ką, jam pinigai iš dangaus nukris?

Autorius: Ne, tiesiog dorybės *guna* duos jam gerą darbą, kuriam nereikės skirti daug laiko, bet atlyginimas bus geras.

Skaitytojas: Nejaugi dorybės *guna* duos man tiek pinigų, kiek aš norėsiu?

Autorius: Pinigų turėsite tiek, kiek norėsite, kai atsidursite dorybės *gunos* įtakoje. Bet supraskite, kad būdamas visiškoje dorybės *gunoje*, jūs nelabai domėsitės pinigais.

Skaitytojas: Ir sveikata savaime bus gera?

Autorius: Taip, dorybingi žmonės nustoja sirgti.

Skaitytojas: Ir vaikai savaime išsiauklės...

Autorius: Jūs triskart teisus. Geriausias vaikų auklėjimo būdas – pačiam persiauklėti. Tada vaikai jaus jums didelę pagarbą, savarankiškai seks jūsų pavyzdžiu ir užaugs ne mažiau dorybingi kaip jūs.

Skaitytojas: Ar tai liečia bet kokį vaiką?

Autorius: Praktiškai bet kokį iki trylikos metų. Augesni vaikai jau būna lytiškai subrendę ir juos perauklėti daug sunkiau, reikia daugiau laiko.

Skaitytojas: Pakeitus bendravimo ratą, kokių dar priemonių reikėtų imtis, norint patekti į dorybės *gunos* globą?

Autorius: Taip, tikrai, yra specialios veiklos sritys, padedančios greičiau atsidurti dorybės *gunoje*.

Skaitytojas: Jau žinau, ką pasakysite – tai maldos ir dienos režimo laikymasis, nes tai formuoja teisingus norus.

Autorius: Teisingai, tik reikia tiksliai žinoti, kokie būtent poelgiai atveda mus į laimę ir “perjungia” iš vienos *gunos* į kitą. Tam padeda trys veiklos pobūdžiai: 1) dorybingos askezės; 2) aukojimai dorybėje ir 3) aukų atnašavimas dorybėje.

Norint užsiimti tokia veikla, reikia žinoti, kokie poelgiai mus veda į laimę, o kokie verčia degraduoti. Tai nėra taip paprasta. Visų pirma reikia kuo nuodugniausiai išnagrinėti *gunų* veiklos mechanizmą, kuo mes dabar ir užsiimame, o minėtus tris veiklos pobūdžius aptarsime vėliau.

Skaitytojas: Vadinasi, norint priartėti prie dorybės *gunos*, pirmiausia reikia gerai pažinti visas tris *gunas*. O ką jos įtakoja mūsų viduje?

Autorius: Viską, išskyrus sielą. *Gunų* įtaka pasireiškia pačiais įvairiausiais gyvenimo atvejais tiek kūno viduje, tiek jį supančioje aplinkoje.

Išvada: *mūsų gyvenimas – tai nesibaigianti kova su sunkumais, kuriuos mums siunčia likimas. Bet jeigu žmogus gauna gerą bendravimą ir užuot kovojęs, visas pastangas skiria savęs pažinimui, sunkumai išnyksta kaip dūmas.*

Norint pažinti slaptinguosius laimingo gyvenimo dėsnius, į viską reikia žiūrėti trijų gunų kontekste. Einant šia kryptimi, pradžioje svarbiausia – kruopščiai studijuoti temas, susijusias su jų veikla.

[Turinys]

Kas iš tikrųjų koduoja žmones

Kokius visatos objektus įtakoja šios galingos energijos, vadinamos *gunomis*? *Šrimadbhagavatam* atsako, kad nėra nieko, kas nepatirtų jų poveikio:

Todėl materialūs daiktai, vieta, veiklos rezultatai, laikas, žinojimas, darbas, tas, kuris atlieka darbą, tikėjimas, sąmonės lygis, gyvybės rūšys ir pomirtinis gyvenimas – visa tai pagrįsta trimis materialios gamtos gunomis (ŠB 11.25.30).

O geriausias iš visų gyvų būtybių, visi materialaus gyvenimo aspektai susiję su besimėgaujančia siela ir materialia gamta. Visa, kas tik buvo pamatyta, išgirsta ar dar tik sugalvota, viskas be išimties sudaryta iš trijų gamtos gunų (ŠB 11.25.31).

Skaitytojas: Vadinasi, *gunos* įtakoja ir mūsų mintis?

Autorius: Ne tik mintis, bet ir norus.

Skaitytojas: Jeigu už mus viską nusprendžia ir padaro mūsų buvę norai ir *gunos*, tada mes esame jų vergai.

Autorius: Būdami dorybės *gunoje*, mes galime atmesti mintis ir norus, kuriuos išprovokuoja praėjusių laikų norai ir poelgiai. Bet ne visi nori būti dorybingais ir kontroliuoti savo protą. Labai sunku savo netikusius norus įvertinti kaip nereikalingus, ir dar sunkiau jų atsisakyti. Norint kontroliuoti protą, reikia žinoti, ko mes turime norėti ir ko mes neturime norėti.

Skaitytojas: Aš nemanau, kad taip jau sunku kritiškai įvertinti savo norus. Koks malonumas vadovautis kažkokiomis kvailomis mintimis?

Autorius: Daugeliui žmonių, esančių aistros ir neišmanymo *gunose*, tikrai sunku suprasti, kad daugelis dabartinių norų pasiekia mus iš praeities, kad praeitis seniai laukė savo valandos ir dabar tokiu būdu mums kaip ir primeta savo prievartą.

Kiekvienas žmogus turi pasirinkimo laisvę ir sugebėjimą atsiriboti nuo praeities norų. Bet kuo stipriau mus įtakoja aistros ir neišmanymo *gunos*, tuo labiau silpnėja pasirinkimo laisvės potencialas. Taip žmonės savo nuodėmingas mintis pradeda laikyti reikalingomis ir labai svarbiomis, todėl mielai jomis vadovaujasi.

Skaitytojas: O man visai nekyla jokių norų iš praeities, visi jie dabartiniai. Vadinasi, pas mane nėra blogos karmos?

Autorius: Nepuoselėkite iliuzijų – visus jūsų lyg ir savaime atsirandančius norus sužadina praėjusi karma, bet viskas taip surežisuota, kad daugumai žmonių atrodo, jog būtent tai jiems dabar ir reikalinga. Jeigu pas jus atsiranda tikri, dabartiniai norai, tai dėl jų dar reikia pakovoti. Pavyzdžiui, guldamasis jūs nusprendėte ryte atsikelti laiku, ir tai jau tikrai nėra noras-vaiduoklis iš praeities, tai dabartinis noras. Tačiau ryte blogoji karma jums pasiūnčia kitą norą – kuo ilgiau pratęsti saldujį įmygį. Taigi norint išpildyti dabartinį norą – atsikelti anksčiau, jums reikės susikauti su praeities vaидуokliu. Bet dauguma žmonių linkę jam paklusti.

Skaitytojas: O kodėl taip darosi?

Autorius: Žmonės, esantys aistros ir neišmanymo *gunose*, viską, kas tik jiems šauna į galvą, laiko savomis, dar visai šviežiomis mintimis, ir nesupranta, kad jos yra praeities žygių ir norų dariniai.

Skaitytojas: Vadinasi, tokiais žmonėmis negalima pasitikėti, nes jie yra neprognozuojami ir bet kuriuo metu gali nežinia ką sugalvoti.

Autorius: Aplamai, taip ir yra.

Skaitytojas: Ar galite pailiuustruoti kokiais nors gyvenimiškais pavyzdžiais, koku būdu mintis, atėjusias iš praeities, aš imu laikyti tik ką gimusiomis?

Autorius: Sakykim, spiriamas aistros *gunos*, jūs užsigeidėte nusipirkti mašinėlę. Atrodo, kokia puiki ir visai šviežia mintis! Tačiau astrologas, pažiūrėjęs į jūsų horoskopą, pasako, kad mintis įsigyti mašiną šiuo metu yra greičiau dėsninga, o ne atsitiktinė. Jis netgi pasakys tikslų laiką, kada jūs ją nusipirksite – tai irgi matyti horoskope.

Skaitytojas: Nesuprantu – aš jūsų klausiau apie man primetus praeities norus, o jūs man apie horoskopą.

Autorius: Horoskopas parodo mūsų likimą, sudarytą iš buvusių norų ir poelgių. Būtent jie suformavo dabartinius protą ir intelektą, sudarančius subtilų žmogaus kūną. Mirus grubiam, fiziniam kūnui, subtilusis išlieka – mes apie tai jau kalbėjome. Jis patenka į būsimo tėvo spermatozoidą, po to – į būsimo motinos kiaušialąstę. Galiausiai subtilus kūnas, pasinaudodamas jame esančia informacija, pradeda formuoti naują fizinį kūną.

Mūsų sąmonę planetos labiausiai įtakoja pradėjimo ir gimimo momentais, todėl, žinant jų padėtį tuo metu, galima sužinoti žmogaus likimą. Taigi vaiko pradėjimo vieta ir laikas susiję su subtilaus kūno struktūra, kitaip sakant, su mūsų buvusiais norais ir poelgiais. Ir jeigu jūsų noras nusipirkti mašiną atsispindi horoskope, tai jis būtinai susijęs su panašiu noru praityje.

Skaitytojas: Pateikite dar kokių nors pavyzdžių. Juk ne visiems reikalinga mašina.

Autorius: Geras astrologas gali labai smulkiai apibūdinti jūsų būsimo žmonos charakterį, o kai kada net ir išvaizdą. Tai reiškia, kad noras turėti tokią žmoną ne atsitiktinis, jis atsirado buvusių norų ir poelgių įtakoje. Geras astrologas gali nurodyti ir būsimo vestuvių dieną.

Skaitytojas: Norite pasakyti, kad bet kuris astrologas žino viską ir apie visus?

Autorius: Ne bet kuris, o tik tai geras. O geru astrologu gali būti tik žmogus be nuodėmės.

Skaitytojas: O kaip suprasti – nuodėmingas jis ar ne?

Autorius: Nenuodėmingas žmogus turi šventojo savybes. Jeigu mes panagrinėsime švento žmogaus charakterio bruožus, tai pamatysime, kaip pagal žmogaus poelgius ir netgi kalbą galima suprasti, kiek jame yra šventumo.

Skaitytojas: Ar Vedose aprašytos šventųjų savybės?

Autorius: Taip, ir mes vėliau apie jas kalbėsime. Pavyzdžiui, pačia iškiliausia charakterio savybe laikoma atkaklus užsibrėžto tikslo siekimas, kai tas tikslas – savęs pažinimas. Tokio nenuilstamo kryptingumo eigoje žmogus įgyja nuolankumą – pačios tikriausios išminties aspektą. Tapęs nuolankiu ir tuo pat metu labai tvirtu, kas liečia jo įžadus, žmogus ilgainiui ima suvokti savo dvasinę prigimtį. Apie dorybingo charakterio bruožų ugdymą mes kalbėsime vėliau, dabar grįžkime prie *gunų*.

Tikriausiai mintis apie nepastebimą *gunų* įtaką mūsų norams ir poelgiams jau pasidarė jums aiškesnė. Tą gerai supranta žmonės dorybės *gunoje*, todėl jie nuolatos užsiėmę netikėtai kilusių minčių ir sumanymų kontrole. Jie pildo tik nenuodėmingus norus, kurie daro juos laimingais. Toks vidinis darbas, filtruojantis norus ir mintis, vadinasi proto ir juslių veiklos kontrole. Netgi rimtas ketinimas tokiai savikontrolei yra aiškus dorybės *gunos* įtakos požymis.

Skaitytojas: Vadinasi, žmogus, esantis aistros *gunoje*, negali kontroliuoti savo norų?

Autorius: Taip, jis įsiklauso į sąžinės balsą tik tada, kai jam tai naudinga. Mintis apie nedorus poelgius jis veja šalin, bijodamas bausmės. Vadinasi, pajutęs neišmanymo *gunos* poveikį, jis dar klauso sąžinės.

Jeigu žmogui aistros *gunoje* atsiranda kokia nors dorybinga mintis, jis bijo ją realizuoti, nes galvoja, kad pasirodys juokingas ir kad žmonės jo nesupras. Net jeigu sąžinė ir verčia jį padaryti gerą darbą, tai jis arba randa priežastį, dėl kurios to nereikia daryti, arba vis tik padaro, bet labai nenoriai.

Kiekviena mintis, siūlanti bent kiek materialios laimės, žmogui aistros *gunoje* atrodo visiškai nauja. Jis nesupranta, kad ją suplanavo jo likimas, ir taip tampa savo norų vergu. Jeigu jam patiko mašina, kurios kaina aiškiai neatitinka jo galimybių, jis bus šventai įsitikinęs, kad dabar svarbiausias gyvenimo tikslas – per keletą metų užsidirbti reikiamą sumą. Ir niekas jo neįtikins, kad noras nusipirkti brangią mašiną atneš tik rūpesčius.

Taip žmonės aistros *gunoje* puoselėja norus, susijusius su šlove, turtais ir prestižu, jų įgyvendinimui skirdami visą savo laiką ir nuoširdžiai tikėdami, kad užsiima svarbiais reikalais. Ir tik nedaugelis senatvėje supranta, kad gyvenimas, bendrai paėmus, praleistas tuščiai.

Skaitytojas: Kas gi čia blogo – truputį pasistengti ir nusipirkti gerą mašiną?

Autorius: Nieko blogo, jeigu dėl to nereikia papildomai dirbti ir neatitraukia mūsų dėmesio nuo kitų dalykų.

Dorybingi žmonės taip pat perka geras mašinas, bet daro tai truputį kitaip, negu tie, kuriuos įtakoja aistros *guna*. Pastarieji, sumanę ką nors įsigyti, nuolatos apie tai galvoja ir taip veltui leidžia laiką, kurį galėtų skirti savęs pažinimui. Norėdami greičiau turėti norimą daiktą, jie daugiau laiko skiria darbui, ir tai irgi atima jiems galimybę studijuoti laimingo gyvenimo dėsnius. Taip tampama norų vergu, nors žmonės nuoširdžiai įsitikinę, kad jų poelgiai priklauso tik nuo jų pačių.

Skaitytojas: Koks gi čia vergavimas – žmogus nori mašinos ir deda visas pastangas ją įsigyti.

Autorius: Norint suprasti, kokia čia priklausomybė, reikia paprašyti žmogaus, tarnaujančio savo norams, jų atsisakyti. Jūs pamatysite, koks stiprus jo prisirišimas prie dar nenupirkto mašinos, kai jis karštai ir visapusiškai pradės įrodinėti, kaip ji jam reikalinga. Perkalbėti tokį žmogų praktiškai neįmanoma. Visiškai akivaizdu, kad jis jau nebeturi pasirinkimo laisvės, o tai ir yra vergovė.

Skaitytojas: O jeigu jis vis tik atsisakys tos mašinos?

Autorius: Vadinas, tuo metu jo intelektą paveikė dorybės *guna*, ir prisirišimas prie mašinos susilpnėjo. O aistros *guna* niekada neleidžia savo globotiniams atsipalaiduoti ir atsikratyti gobšumo.

Skaitytojas: O ar dorybingas žmogus gali atsisakyti stipraus noro?

Autorius: Dorybės *guna* tuo ir skiriasi nuo kitų, kad ji duoda galimybę atsisakyti visų nereikalingų norų, nors jie būtų ir labai stiprūs. Todėl dorybingas žmogus savo norus visada sutikrina su šventraščių nurodymais ir pasiruošęs jų atsisakyti, jeigu jie neveda į dvasinę laimę.

Skaitytojas: Panašu, kad aistros *guna* paverčia žmogų kažkokiu zombiu...

Autorius: Bet ji tai daro, pildydama mūsų, o ne svetimus norus. Vadovaudamasi mūsų karma, aistros *guna* mus apakina ir priverčia viską vertinti neobjektyviai. Todėl žmonės aistros *gunoje*, bendraudami su kitais, nieko neklauso ir stengiasi visiems primesti savo nuomonę.

Prisiminkite žinomą Krylovo pasakėčią apie gulbę, vėžį ir lydeką, kurie niekaip nesutarė, į kurią pusę traukti vežimą. Žmonės aistros *gunoje* yra visiškoje savo norų valdžioje, todėl niekada negali tarpusavyje susitarti ir priimti kokius nors kompromisinius problemų sprendimus. Kiekvienas galvoja, kad teisuš tik jis.

Dar blogiau mus įtakoja neišmanymo *guna*. Ji visiškai nuslopina sąžinės balsą. Žmogaus, esančio šioje *gunoje*, norai jam pačiam atrodo labai prasmingi. Jeigu jam šauna į galvą mintis padaryti kokią nors niekšybę, tai ši mintis jam tampa vieninteliu artimiausiu gyvenimo tikslu.

Skaitytojas: Bet vis tiek jis bijo patekti į kalėjimą.

Autorius: Tokiam žmogui kalėjimas ir bausmė ne kliūtis, nes jis įsitikinęs, kad jam kalėjimas dar nepastatytas.

Skaitytojas: Tai jau visai beprotystė.

Autorius: Taip, neišmanymo *guna* atima žmogui protą. Todėl jis nesugeba apsaugoti nei nuo savo klaidesių, nei nuo likimo smūgių.

Skaitytojas: Kurgi likimo teisingumas, jeigu būsimoji neišmanymo *gunos* auka lieka visiškai neapsaugota?

Autorius: Kiekvienas žmogus kenčia dėl savo praeities klaidų.

Skaitytojas: Vadinas, ir išprievartavimai ne atsitiktinumai?

Autorius: Taip, viskas pagal likimo knygą, bet tai nereiškia, kad nusikaltėlis, išpildęs likimo valią savo aukos atžvilgiu, nebus nubaustas.

Skaitytojas: Kokie pirmieji požymiai, rodantys, kad žmogus pateko į neišmanymo *guna*?

Autorius: Tai – net ir nedidelis polinkis ištvirkavimui, mėsos valgymui, alkoholiui, narkotikams, apgaulei.

Skaitytojas: Vadinas, jeigu mes reklamuojame jūsų suminėmus dalykus, tai norime žmones padaryti zombiais?

Autorius: Visa, kas atsitinka su mumis, yra buvusių norų išpildymas. Jeigu mes kažkada norėjome tokių dalykų, tai ir gimstame toje vietoje, kur juos galime rasti. Pats žodis “zombis” yra neišmanymo *gunos* darinys. Jis pats savaime yra nesveikas ir nurodo, kad dėl mano problemų kaltas būtinai kažkas kitas, bet ne aš. Todėl žmogus, siekiantis laimės, pirmiausia turi suprasti, kad nėra jokios prasmės kažką kaltinti dėl savo problemų.

Išvada: materialios gamtos gunos įtakoja visus mūsų gyvenimo aspektus, įskaitant ir mintis. Bet tai neduoda pagrindo tvirtinti, kad pasaulis surėdytas neteisingai ir kad mes turime teisę dėl savo problemų kaltinti kitus.

Žmogus, norintis teisingai gyventi, palaipsniui supranta, kad visus savo norus reikia kontroliuoti ir vertinti, vadovaujantis vedine išmintimi. Tada išsiugdo savybės, kurios įgalina tapti laimingu. Pajutus dvasinės laimės skonį, daug lengviau atsižadėti norų, kuriuos sužadina aistros ir neišmanymo gunos.

[\[Turinys\]](#)

